

**Інформація про виконання
Плану заходів на 2024 – 2026 роки з реалізації в Харківській області Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в
Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням начальника Харківської обласної військової
адміністрації від 09 жовтня 2024 року № 722 В,
у 2024 році**

№ та назва завдання	№ та назва заходу	Інформація щодо виконання
1. Лідерство та координація		
1.1. Забезпечення виконання державної політики у сфері психічного здоров'я	1.1.1. Проведення аналізу чинних обласних програм та розпоряджень голови (начальника) Харківської обласної державної (військової) адміністрації з ініціативами у сфері психічного здоров'я та підготовка пропозицій щодо їх удосконалення та усунення дискримінаційних положень	Переглянуто Програму розвитку соціальних послуг та психосоціальної допомоги в Харківській області на 2023-2027 роки (далі - Програма), затвердженої рішенням обласної ради від 23 грудня 2023 року № 727-VIII. В умовах війни особливої уваги потребують діти, їхній психоемоційний стан, тому до розділу 8. «Напрями діяльності та заходи Програми розвитку соціальних послуг та психосоціальної допомоги в Харківській області на 2023 – 2027 роки» додано захід щодо організації проведення щорічного соціокультурного проєкту «Обійми дитину», який виступатиме потужним засобом емоційного відновлення, створюючи простір для творчості, самовираження і розуміння складних переживань, які діти зазнають через війну. Проводиться аналіз чинних програм та розпоряджень з ініціативами у сфері психічного здоров'я в районах та громадах області і підготовка пропозицій щодо їх удосконалення та усунення дискримінаційних положень.
	1.1.2. Здійснення щорічного моніторингу виконання «Плану заходів на 2024–2026 роки з реалізації в Харківській області Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року» (далі –План)	Виконується Відповідно до п.2.1 та п. 2.2 розпорядження начальника Харківської обласної військової адміністрації від 09 жовтня 2024 року № 722 В в області забезпечено впровадження «Плану заходів на 2024 - 2026 роки з реалізації в Харківській області Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року» (далі – План). Щоквартально здійснюється моніторинг стану його виконання. Щорічний моніторинг про хід виконання Плану направляється до Міністерства охорони здоров'я України.
	1.1.3. Впровадження Порядку дій для фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб (помічників ветерана)	Виконується На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 02.08.2024 № 881 «Деякі питання забезпечення інституту фахівця із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб» (із змінами), в територіальних громадах області вживаються заходи щодо реалізації інституту фахівця із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб. До штатних розписів комунальних закладів, установ та некомерційних підприємств територіальних громад введено 75 відповідних посад, на які працевлаштовано 19 осіб, в резерві перебувають 5 осіб. Усі вони ознайомлені з відповідним Порядком дій та пройшли навчання (в Центрі ветеранського розвитку

		Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна навчалось 8 фахівців, завдяки співпраці з ПРООН за рахунок коштів міжнародної організації навчання пройшли – 10 фахівців.
	1.1.4. Впровадження Порядку епідеміологічного нагляду щодо психічних розладів	Виконується Станом на 10.01.2025 Міністерством охорони здоров'я України не затверджено Порядок епідеміологічного нагляду щодо психічних розладів. Разом з тим, в закладах охорони здоров'я області впроваджено процедури епідеміологічного нагляду щодо психічних розладів у рамках існуючих медичних протоколів. Проведено навчання медичного персоналу щодо методів епідеміологічного моніторингу для визначення рівня поширеності та динаміки психічних розладів серед населення та забезпечено використання стандартизованих інструментів для збору даних (анкети, звітні форми). Організовано проведення навчання сімейних лікарів, педіатрів та середнього медичного персоналу первинної ланки за темою «Ведення поширених психічних розладів на первинному рівні медичної допомоги із використанням mhGAP». За інформацією адміністрацій закладів охорони здоров'я протягом 2024 року таке навчання на платформі НСЗУ пройшли 6670 медичних працівників, з яких 2537 лікарів, (197 продовжують проходити навчання) та 4133 молодших спеціалістів з медичною освітою (518 продовжують проходити навчання).
1.2. Сприяння посиленню лідерства та рівня скоординованості	1.2.1. Підтримка існуючих та створення нових робочих груп з психічного здоров'я в складі Координаційних центрів підтримки цивільного населення різних рівнів для вирішення конкретних викликів, пов'язаних із російсько-українською війною	Виконується З метою впровадження в Харківській області консолідованої роботи зі створення ефективної системи відновлення та збереження ментального здоров'я, яка забезпечить доступ до якісної допомоги всім, хто її потребує та роботу сервісів і послуг, які зможуть підтримати людину, коли вона не справляється самотійно, при обласній військовій адміністрації, як дорадчий орган, розпорядженням від 09 серпня 2023 року № 426 В утворено Робочу групу Харківської обласної державної (військової) адміністрації з питань впровадження в області Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?». Крім того, у складі Координаційного центру підтримки цивільного населення при Харківській обласній державній (військовій) адміністрації (далі – Координаційний центр), створеного розпорядженням начальника Харківської обласної військової адміністрації від 13 червня 2023 року № 264 В на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 09.05.2023 № 470 «Про Координаційні центри підтримки цивільного населення» п.п. 7.1. п. VII Протоколу № 4 засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Харківській обласній державній (військовій) адміністрації від 26 квітня 2024 року створено робочу групу з питань підтримки психічного здоров'я при Координаційному центрі підтримки цивільного населення при Харківській обласній державній (військовій) адміністрації. Керівником зазначеної робочої групи визначено регіонального координатора в Харківській області Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» Лілію ЗОТОВУ Також робоча група для підтримки цивільного населення різних рівнів для вирішення конкретних викликів, пов'язаних із російсько-українською війною, функціонує в Департаменті охорони здоров'я Харківської обласної державної (військової) адміністрації.

	1.2.2. Проведення просвітницьких заходів та навчання лідерству у сфері психічного здоров'я працівників Харківської обласної державної (військової) адміністрації, керівників громад, депутатів органів місцевого самоврядування щодо сучасних підходів та доказових практик розвитку послуг із психічного здоров'я та подолання стигми, деінституціалізації	Виконується Протягом 2024 року Харківським обласним Центром соціальних служб проведено 79 просвітницьких заходів у сфері психічного здоров'я, загальна кількість учасників – 1956. Розпочата робота щодо проведення у 2025 році циклу виїзних семінарів до громад Харківщини, присвячених лідерству у сфері психічного здоров'я за напрямками: • навички ефективної комунікації про психічне здоров'я: ненасильницьке і просвітницьке спілкування; • вихід із стигми як процесу побудови лідерських позицій; • емоційний інтелект в стратегії побудови підтримуючого і інклюзивного середовища, специфіка роботи з різними верствами населення при наданні соціальних послуг, робота помічників ветеранів в соціальній сфері. Розпочата розробка методичних рекомендацій на тему: «Мова безбарсності у світі соціальних послуг». Фахівцями Департаменту охорони здоров'я Харківської обласної державної (військової) адміністрації було організовано навчання фахівців Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної (військової) адміністрації. Взяли участь у заході 18 фахівців. Адміністрацією КНП БМР ХО «Балаклійська клінічна багатопрофільна лікарня інтенсивного лікування» організовано та проведено 2 навчальні заходи з працівниками органів місцевого самоврядування, участь у навчальних заходах взяли 12 осіб. Проведено 2 просвітницькі заходи та навчання лідерству у сфері психічного здоров'я серед працівників КНП КСР «Кегичівська ЦРЛ» щодо сучасних підходів та доказових практик розвитку послуг із психічного здоров'я та подолання стигми, деінституціалізації (взяли участь – 3 особи). У ЦПМСН Люботинської міської лікарні проведено 1 навчання щодо розвитку послуг із психічного здоров'я та подолання стигми деінституціалізації, участь взяли 17 осіб. Керівники КНП «ЦПМСД» Нововодолазької селищної ради пройшли навчання на платформі НСЗУ з питання «Комунікації з людьми, які зазнали травми внаслідок війни». Благодійним фондом «Восток-SOS» та Благодійним фондом «Право на захист» проведено навчальні заходи у сфері психічного здоров'я в органах місцевого самоврядування Зміївської громади. У Вільхівській територіальній громаді проведено 13 відповідних навчальних заходів, участь в яких взяли 128 осіб. З метою підвищення рівня поінформованості населення щодо сучасних підходів та доказових практик розвитку послуг із психічного здоров'я та подолання стигми, деінституціалізації на web- сайтах та офіційних сторінках у мережі Фейсбук територіальних громад області періодично опубліковується відповідна просвітницька інформація.
--	--	---

	1.2.3. Забезпечення навчання керівників закладів освіти, їх заступників із впровадження політики підтримки психічного здоров'я для всіх учасників освітнього процесу згідно з визначеними Міністерством освіти і науки України програмами	Виконується За визначеними Міністерством освіти і науки України програмами, протягом 2024 року забезпечено навчання керівників закладів освіти, їх заступників із впровадження політики підтримки психічного здоров'я для всіх учасників освітнього процесу. Кількість навчальних заходів проведених в територіальних громадах області – 351. Кількість осіб, які взяли участь у навчальних заходах – 1128. Окрім того, 156 керівників та 248 заступників керівників закладів освіти м. Харкова пройшли підготовку щодо впровадження політики підтримки психічного здоров'я для всіх учасників освітнього процесу за програмами Міністерства освіти і науки України, 224 керівники та 338 заступників керівників закладів освіти – за програмами громадських організацій або благодійних фондів.
	1.2.4. Відзначення якісної роботи фахівців області нагородами чи іншими видами заохочень (зокрема, 10 жовтня до Всесвітнього дня психічного здоров'я)	Виконується 10 жовтня 2024 року в ХНУ ім. В.Н. Каразіна відбувся захід до Всесвітнього дня психічного здоров'я, організований Обласним центром контролю та профілактики хвороб для привернення уваги людей до проблем, пов'язаних з психічним станом та підтримки тих, кому потрібна психологічна допомога. У ході заходу були відзначені подяками за якісну організацію роботи 8 працівників закладів охорони здоров'я області. Медичним працівникам закладу КНП «Берестинський центр первинної медико-санітарної допомоги» винесені подяки головами громад, за роботу в сфері ментального здоров'я. Відзначені 10 медичних працівників КНП Зміївської центральної лікарні до дня медичного працівника. У місті Харкові, упродовж 2024 року на заходах міського та районного рівня, відзначено якісну роботу 2 методистів центрів освітніх технологій управліннь освіти адміністрацій районів міста Харкова, які відповідають за психологічну службу, 24 практичних психологів закладів освіти, 7 соціальних педагогів. Управлінням у справах ветеранів ХОВА у 2025 році запроваджено моніторинг якості роботи помічників ветеранів з метою відзначення кращого з них нагородою чи іншим видом заохочення.
1.3. Розвиток партнерств та посилення рівня скоординованості заходів із захисту психічного здоров'я	1.3.1. Сприяння та надання методологічного супроводу у створенні місцевих стратегій, програм та планів розвитку охорони психічного здоров'я на рівні громад	Виконується Департамент охорони здоров'я Харківської обласної державної (військової) адміністрації, заклади охорони здоров'я області співпрацюють з соціальними службами громад з надання методологічного супроводу у створенні місцевих стратегій, програм та планів розвитку охорони психічного здоров'я. До Цільової комплексної Програми «Здоров'я валківчан» Комунального некомерційного підприємства «Валківський центр первинної медико-санітарної допомоги» Валківської міської ради Харківської області на 2025-2028 роки, внесені заходи розвитку охорони психічного здоров'я на рівні громади. Прийнято Програму по соціальній адаптації вразливих груп населення на території Златопільської громади. Наталинською сільською та Берестинською міською громадами, в межах укладеного Меморандуму, згідно Проекту USAID «Підтримка реформи охорони здоров'я» у рамках програми «Відновлення доступу населення до медичної допомоги», розроблена та затверджена Стратегія розвитку КНП

		«Берестинський ЦПМСД» куди внесені пункти щодо розвитку охорони психічного здоров'я. Адміністрацією КНП «Центр первинної медичної допомоги» Зачепилівської селищної ради спільно з керівництвом громади та місцевими депутатами було проведено серію тренінгів та семінарів, де ознайомилися з сучасними доказовими підходами у сфері розвитку послуг із психічного здоров'я зокрема щодо стратегії подолання стигматизації психічних розладів. Залучено понад 70 осіб, що значно підвищило рівень обізнаності серед місцевих лідерів. На постійній основі розроблено інформаційні матеріали для розповсюдження серед лідерів громади. У закладах освіти міста Харкова, з метою посилення рівня скоординованості заходів із захисту психічного здоров'я, План заходів на 2024-2026 роки з реалізації в Харківській області Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року було розглянуто на методичних радах, педагогічних радах, нарадах при директорів. З метою психологічного супроводу освітнього процесу, сприяння створенню умов для охорони психічного здоров'я здобувачів освіти, надання психологічної допомоги та соціально-педагогічної підтримки всім учасникам освітнього процесу в умовах воєнного стану в закладах дошкільної, загальної середньої, позашкільної та професійно-технічної освіти міста Харкова створено Координаційний центр психологічної служби системи освіти Харкова. Управлінням у справах ветеранів ХОВА надається методологічна допомога при розробці місцевих стратегій, програм та планів розвитку охорони психічного здоров'я ветеранів війни, захисників та захисниць, членів їх сімей.
1.3.2. Залучення проєктів міжнародних організацій до співпраці у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки з обов'язковим урахуванням пріоритетів державної політики та регіональної екосистеми послуг із підтримки психічного здоров'я	Виконується	Однією з найбільш активних міжнародних організацій, залучених до співпраці у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки населення області є Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ). 11 територіальних громад (Балаклійська, Богодухівська, Валківська, Ізюмська, Зміївська, Лозівська, Чугуївська міські та Кегичівська, Краснотуркеська, Пісочинська, Шевченківська селищні) долучені до реалізації пілотного проєкту Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) «Кращий догляд для кожної дитини» з покращення соціальної підтримки сімей з дітьми, в яких посилюється надання таких соціальних послуг як раннє втручання, денний догляд дітей з інвалідністю, позитивне батьківство, сімейна медіація, соціальний супровід альтернативних форм сімейного виховання, соціальний супровід сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах. У рамках співпраці з Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ) у Харківській області проводиться робота щодо створення в територіальних громадах Центрів життєстійкості. За їх фінансової підтримки психологічна допомога та психосоціальна підтримка надається у 5 Центрах життєстійкості (Балаклійська, Валківська, Чугуївська міські та Кегичівська, Пісочинська селищні), де протягом 2024 року її отримали 6094 особи. В області проводиться робота із запровадження у громадах соціальної послуги денного догляду для дітей з інвалідністю. На базі надавачів соціальних послуг утворюються Центри денного догляду, де дітям з функціональними обмеженнями надаються реабілітаційні послуги, психологічна підтримка, що сприяє як розвитку дітей, так і покращенню їх навичок до самообслуговування.

		З початку 2024 року такий центр вже почав функціонувати у Пісочинській територіальній громаді та обслуговує 17 дітей з інвалідністю. Для надання допомоги вразливим групам населення у вирішенні конфліктних питань, що виникають у сім'ях, які опинились в складних життєвих обставинах, в області впроваджується надання соціальної послуги медіації. У 2024 році за підтримки Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) 12 фахівців з 11 територіальних громад пройшли відповідне навчання, 5 медіаторів закінчили навчання за кошти обласного бюджету та отримали сертифікати. Послугу медіації запроваджено у 13 територіальних громадах, охоплено 26 сімей з дітьми. Також впроваджується послуга раннього втручання. У 2023 році в області працювало 5 команд раннього втручання у Валківській, Люботинській, Первомайській, Харківській (2 команди) міських територіальних громадах. У 2024 році за фінансової підтримки Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ): підготовлено 11 команд раннього втручання, які надаватимуть послуги у Балаклійській, Богодухівській, Зміївській, Ізюмській, Лозівській, Чугуївській міських та Кегичівській, Краснокутській, Пісочинській, Слобожанській, Шевченківській селищних територіальних громадах. Наразі у Харківській області працює 16 команд раннього втручання. За підтримки ЮНІСЕФ в області було розроблено інтерактивну мапу, яка містить інформацію про майже 600 об'єктів-надавачів соціальних послуг і психологічної допомоги, включає географічне розташування цих закладів, їх графік роботи та контактні дані. Для зручності також розроблено мобільний застосунок «Соціальні послуги Харківщини» для смартфонів. З жовтня 2024 року у застосунку реалізовано сервіс онлайн-запису до надавачів соціальних послуг. За фінансової підтримки Дитячого фонду ООН Фонду ООН у галузі народонаселення в Україні (UNFPA) з липня 2023 року у м. Харкові працює Центр допомоги врятованим, де можна отримати юридичну консультацію, соціально-психологічну допомогу, інформаційну підтримку потерпілим від бойових дій та насильства під час війни, у тому числі надаються послуги психосоціальної підтримки. За фінансової підтримки Фонду «Партнерство за сильну Україну» створено Харківську Регіональну психологічну службу (далі - ХРПС), яка надає всі види послуг психічного здоров'я та психосоціальної підтримки мешканцям Харківщини і працівникам органів влади та установ, що надають послуги населенню (протягом 2024 року надано психологічну допомогу 4401 особі, з яких 1418 особам - під час 49 виїздів безпосередньо у територіальні громади), а також «Навчально-методичний центр для підвищення професійних компетентностей з питань психологічної допомоги та психосоціальної підтримки» (протягом 2024 року проведено 192 навчальних заходи, у яких взяло участь 2938 осіб). З червня 2024 року на базі Харківського обласного центру соціальних служб за підтримки Дитячого фонду ООН ЮНІСЕФ розпочала роботу «гаряча лінія» Харківщини 15-52, зателефонувавши на яку можна отримати інформацію про надання соціальних послуг, допомогу у вирішенні психологічних питань, консультацію з питань альтернативних форм сімейного виховання, інших соціальних питань. Департаментом охорони здоров'я Харківської обласної державної (військової) адміністрації підписано 7 меморандумів з міжнародними організаціями, благодійними організаціями та благодійними фондами, одним з напрямків роботи яких є співпраця у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки населення області (Асоціація Medicos del mundo; Гуманітарна некомерційна організація
--	--	---

	isntersos; Відокремлений підрозділ інтернешнл в Україні (fhi360); Благодійна організація «Благодійний фонд» Прем'єр Уржанс інтернасьональ»; Відокремлений підрозділ інтернешнл Реск'ю Коміті, інк; Міжнародний медичний комплекс). Територіальними громадами області також налагоджена тісна співпраця у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки та підписано меморандуми про співпрацю з міжнародними благодійними організаціями. З метою забезпечення доступу до якісної соціально-психологічної допомоги всім, хто її потребує, в області продовжують роботу 25 мобільних бригад, з яких 13 здійснює свою діяльність за підтримки міжнародних організацій (4 – за підтримки УФЗ (UPHF), 7 – за підтримки Фонду ООН у галузі народонаселення в Україні (UNFPA), 1 – за підтримки Corus International, 1 – за підтримки УВКБ ООН (ГО «Проліска)). Близнюківська громада Взаємодіє та співпрацює з Handicap Internanional. Донецька громада долучилася до 6 меморандумів. Богодухівською міською радою підписано 2 меморандуми з: 1) Благодійною організацією «Благодійний фонд Волонтери: дорослі-дітям» 22 серпня 2024 року, що реалізує за підтримки ЮНІСЕФ проєкт під назвою «Посилення альтернативного догляду через підтримку реформи Better Care у Харківській області». Метою проєкту є здійснення заходів, програм і проєктів щодо захисту прав, свобод і інтересів дітей; 2) проєкт ЮНІСЕФ «Родина для кожної дитини: розвиток сімейного патронату». Метою проєкту є створення дітям умов для проживання, навчання, фізичного та духовного розвитку, забезпечення їх якісного догляду, виховання та реабілітації. Фінансування проєктів здійснюється за кошти благодійних організацій шляхом придбання товарів та послуг за потребами. КНП «Валківський центр ПМСД» співпрацює з представництвом «ПРОДЖЕКТ ХОУП-ЗЕ ППЛ-ТУ-ППЛ ХЕЛС ФАУНДЕЙШН ІНК. В УКРАЇНІ; Міжнародною гуманітарною організацією "Філії асоціації Medicos del Mundo в Україні"; бере участь у реалізації програми «Відновлення доступу населення до медичної допомоги», яка виконується за підтримки Проєкту USAID. Люботинська міська рада співпрацює з БФ «Голоси дітей», БО «Благодійний фонд «Дужа Україна»», Міжнародний медичний корпус в Україні. На базі КНП «Первомайський ЦПМСД» працюють психологи міжнародного медичного корпусу по наданню психологічної допомоги вразливим верствам населення. Зазначений центр, з метою підтримки психічного здоров'я отримувачів соціальних послуг, постійно співпрацює з психологами міжнародних організацій (Міжнародний медичний корпус (International Medical Corps), Handicap International, БФ «Право на захист»). У КНП «Зміївська центральна лікарня» впродовж 2024 року забезпечено проведення близько 30 зустрічей представників ГО «Лікарі світу» з населенням громади – пацієнтами, які були направлені сімейними лікарями як ті, що потребують професійної психологічної підтримки. Фахівці КНП БМР ХО «Балаклійська клінічна багатопрофільна лікарня інтенсивного лікування», КНП «Шевченківський ЦПМСД» беруть участь у спільному українсько - американському проєкті Project NOPE. У рамках проєкту медичним психологом було проведено 1595 та 445 консультацій відповідно .
--	---

		У рамках міжнародної грантової угоди між представництвом «Прожект ХОУП – ЗЕ ППЛ-ТУ-АІАЛ ХЕЛС ФУНДЕЙШЕН ІНК.» та КНП «Нововодолазька ЦЛ» при здійсненні виїздів «Мобільного Медичного Пункту» психологом лікарні було проведено 1469 консультацій з питань психологічного здоров'я жителям Старовірівської та Нововодолазької територіальних громад. КНП «Балаклійський центр первинної медико-санітарної допомоги» БМР ХО укладено меморандум про співпрацю з міжнародною організацією Project HOPE Ukraine на послуги дистанційної психічної та психосоціальної підтримки в онлайн форматі. Крім того, до співпраці у сфері психічного здоров'я були залучені БО лікарів «Зоряна Україна», «Прем'єр Уржанс Інтернаціональ», FHI-360, «Пацієнти України». Отримали послугу з психічного здоров'я більше 2,0 тис. пацієнтів. Координаторами гуманітарної організації Samaritan's Purse проведено тренінг щодо ключових принципів першої психічної допомоги, оцінки психічного здоров'я та психологічної самопомоги для медичних працівників КНП «Зачепилівська центральна лікарня» Зачепилівської селищної ради Харківської області в якому приймало участь -42 мед працівника. Адміністрація КНП «Оскільська амбулаторія ПМСД» співпрацює з Міжнародним Медичним Корпусом, щодо залучення на території громади роботи соціальних працівників та психологів, як для групових занять так і для індивідуальних консультацій. Фахівці 2 рази на тиждень працюють з пацієнтами. КНП «Старосалтівський ЦПМСД Старосалтівської селищної ради»: фахівці БО БФ «Зоряна Україна» на протязі 2024 року проводив регулярні виїзди в населені пункти нашої громади. Психологічну допомогу отримали понад 190 пацієнтів. КНП «Валківський центр ПМСД» співпрацює з представництвом «ПРОДЖЕКТ ХОУП-ЗЕ ППЛ-ТУ-ППЛ ХЕЛС ФАУНДЕЙШН ІНК. В УКРАЇНІ; Міжнародною гуманітарною організацією «Філії асоціації Medicos del Mundo в Україні»; бере участь у реалізації програми «Відновлення доступу населення до медичної допомоги», яка виконується за підтримки Проєкту USAID. У КЗ «Печенізький ліцей ім. Г. Семирадського» та КЗ «Артемівський ліцей» у рамках співпраці з Чеською благодійною організацією «Людина в біді», проведено два тренінгових заняття з учнями 7-х та 8-х класів на тему: «Техніка боротьби зі стресом», охоплено 40 учнів. Фахівцями WeWorld БФ «Мирне небо Харкова» проведені тренінги з дітьми селища Печеніги віком 6-13 років за темою «Стресостійкість та психологічна пружність в умовах війни - це, те що зараз потрібно нам усім», охоплено 26 учнів.
	1.3.4. Картування наявних послуг системи психічного здоров'я та психосоціальної підтримки у громадах. Запровадження системи перенаправлення, яка включає в себе навчання надавачів, інформування про наявні	Виконується З метою доступності інформації щодо надання соціальних послуг психосоціальної допомоги створена та підтримується в актуальному стані інтерактивна мапа, яка містить інформацію про майже 600 об'єктів, серед яких надавачі соціальних послуг, заклади охорони здоров'я, громадські організації, що надають психологічну допомогу та психосоціальну підтримку, включає їх місце розташування, графік роботи та контактні дані. Мапа надає можливість людині оперативно та зручно знайти надавача послуг як за територіальною ознакою, так і за видом послуги, яку вона потребує. Також для більш зручного користування мапою розроблено мобільний застосунок «Соціальні послуги Харківщини» для

	послуги для населення громади	смартфонів. З жовтня 2024 року у застосунку реалізовано сервіс онлайн-запису до надавачів соціальних послуг. У територіальних громадах області також постійно підтримуються в актуальному стані на офіційних вебресурсах громади карти області з зазначенням місць надання послуг у сфері психічного здоров'я. У КНП «МЦ-Солоницівка» розроблено маршрут пацієнта з надання послуг у сфері психічного здоров'я та маршрутів перенаправлення за подальшою допомогою до психіатра чи психолога. Проведено навчання для фахівців Центру надання соціальних послуг Солоницівської селищної ради із застосування системи перенаправлення. Проведено також навчання щодо психосоціальної підтримки та перенаправлення серед надавачів соціальних послуг (навчено 7 осіб, серед яких 5 ФСР та 2 завідувача відділень). Пройшли відповідне навчання протягом 2024 року 23 працівника Комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» Безлюдівської селищної ради, 3 працівника Центру надання соціальних послуг Золочівської селищної ради.
2.1. Забезпечити наявність необхідної кількості працівників з відповідним освітнім рівнем, як шляхом залучення нових фахівців, так і через перекваліфікацію працівників, які вже знаходяться в системі	2.1.1. Створення реєстру освітніх установ, індивідуальних тренерів та осіб, які можуть здійснювати супервізію, для залучення до проведення навчальних та супервізійних заходів у сфері психічного здоров'я	Виконується Департаментом науки і освіти Харківської обласної державної (військової) адміністрації організовано роботу щодо створення реєстру освітніх установ (індивідуальних тренерів та осіб), які можуть здійснювати супервізію, для залучення до проведення навчальних та супервізійних заходів у сфері психічного здоров'я. На цей час у складі факультету психології ХНУ ім. В.Н. Каразіна 4 науково-педагогічних працівника мають сертифікаційне підтвердження можливості проведення психотерапевтичних практик. У Харківському обласному центрі соціальних служб (далі – Харківський ОЦСС) є 12 навчених тренерів, які можуть здійснювати супервізію та проведення навчальних та супервізійних заходів у сфері психічного здоров'я. Координаційним центром психологічної служби системи освіти міста Харкова та методистами центрів освітніх технологій управлінь освіти районів міста розпочато роботу зі створення списку освітніх установ, індивідуальних тренерів та осіб, які можуть здійснювати супервізію, для залучення до проведення навчальних та супервізійних заходів у сфері психічного здоров'я. Станом на 01.01.2025 у списку наявні: - 8 освітніх установ, які можуть бути залучені для організації заходів у сфері психічного здоров'я; - 9 індивідуальних тренерів, які можуть проводити навчальні тренінги у сфері психічного здоров'я; - 5 осіб, які можуть здійснювати супервізію та можуть бути залучені для проведення супервізії у сфері психічного здоров'я.
	2.1.2. Підготовка тренерів із питань впровадження програм із підтримки психічного здоров'я на робочому місці	Виконується Харківським ОЦСС підготовлено 15 тренерів з питань впровадження програм із підтримки психічного здоров'я на робочому місці. У рамках навчального курсу «Self-help plus (SH+), самопомога плюс - груповий курс управління стресом для дорослих» в територіальних громадах навчено 211 фасилітаторів. У Харківській філії Харківського обласного центру зайнятості працює «Центр ментального

		здоров'я», в якому 2 кваліфіковані психологи надають індивідуальну та групову психологічну підтримку клієнтам та співробітникам. Ведеться робота щодо підготовки в освітніх закладах тренерів з питань впровадження програм із підтримки психічного здоров'я на робочому місці. У закладах загальної середньої освіти Печенізької селищної ради педагогічні працівники засвоїли програму тренерів з питань впровадження програм із підтримки психічного здоров'я на робочому місці «Безпечні простори для відновлення та навчання (SHLS), соціально-емоційне навчання (SEL)». Протягом 2024 року 500 здобувачів вищої освіти та працівників ХНУ ім. В.Н. Каразіна під егідою Міжнародної організації «Med Aige» пройшли сертифіковані курси з надання першої психологічної допомоги. Також, вищезазначеною організацією були проведені курси щодо методів опитування з проблем ментального здоров'я, у яких взяли участь 10 здобувачів вищої освіти. У квітні 2024 р. спільно з обласною організацією Червоного Хреста було проведено сесію з психоедукації за участю 25 здобувачів вищої освіти факультету психології. Викладачка кафедри спеціальної педагогіки і психології КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» пройшла сертифікацію як тренерка з психологічної стійкості та першої допомоги від БО «Благодійний фонд «Дужа Україна» в обсязі 42 год.
2.1.3. Залучення фахівців соціальної сфери (зокрема соціальних працівників) до діяльності виїзних бригад із надання психологічної/психіатричної допомоги	Виконується	З метою забезпечення доступу до якісної соціально-психологічної допомоги всім, хто її потребує, в області продовжують роботу 25 мобільних бригад, з яких 13 здійснює свою діяльність за підтримки міжнародних організацій (4 – за підтримки УФГЗ (UPHF), 7 – за підтримки Фонду ООН у галузі народонаселення в Україні (UNFPA), 1 – за підтримки Corus International, 1 – за підтримки УВКБ ООН (ГО «Проліска)). До роботи мобільних бригад залучаються фахівці соціальної роботи або соціальні працівники.
2.1.4. Впровадження заходів із профілактики психоемоційного вигорання. Урахування рекомендацій із профілактики психоемоційного вигорання медичних працівників, соціальних працівників, працівників освіти та інших фахівців системи психічного здоров'я та психосоціальної підтримки. Проведення регулярних (не менше 2 разів на рік) опитувань надавачів таких послуг згідно з опитувальником «Оцінка якості професійного життя»	Виконується	Харківським ОЦСС протягом 2024 року, було проведено 20 заходів із профілактики психоемоційного вигорання, психологічної підтримки, загальна кількість учасників – 500 осіб. Заходи із профілактики психоемоційного вигорання працівників протягом 2024 року проводились в Державній установі «Харківський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» (вебінари у рамках проєкту USAID «Розбудова стійкої системи громадського здоров'я за підтримки МОЗ України), КНП Балаклійської міської ради Харківської області «Балаклійська клінічна багатопрофільна лікарня інтенсивного лікування» (у співпраці з РНОENIX NEUROROOM), КНП «Балаклійський ЦПМСД» Балаклійської міської ради (у співпраці з БО «Прем'єр Уржанс Інтернаціональ»), КНП «Великобурлуцький Центр ПМСД» (у співпраці з Міжнародною організацією «Медейр»), КНП «Шевченківська ЦРЛ» Шевченківської селищної ради, КНП «Валківський ЦПМСД», КНП «Валківська ЦРЛ», КНП КСР «Кегичівська ЦРЛ» та КНП «Кегичівський ЦПМСД», КНП «Люботинська міська лікарня» Люботинської міської ради (у співпраці з БО «Благодійний фонд Національна агенція гуманітарної допомоги ЗДОРОВІ», Гуманітарною міжнародною місією UK-med, БО Благодійний фонд Дужа), КНП «Зміївський ЦПМСД» та КНП «Зміївська ЦРЛ» (у співпраці з ГО «Лікарі світу»). КНП «Борівський ЦПМСД», КНП «Близнюківська

	(або аналогів) у кожній із цих сфер	ЦРЛ» (у співпраці з Handicap International), КНП «ЦПМСД Краснокутської селищної ради» (у співпраці з БФ «Янголи Спасіння»), КНП «Берестинський ЦПМСД», КНП «ЦПМСД Богодухівської міської ради» (у співпраці з МО «Лікарі світу» та МО «Людина в біді»), КНП «ЦПМСД Нововодолазької селищної ради», КНП «Дергачівська ЦРЛ», КНП «Зачепилівська ЦРЛ» (у співпраці з ГО Samaritan's Purse), КНП «ЦПМСД Зачепилівської селищної ради». Проведено навчальні заходи з профілактики психоемоційного вигорання для працівників підприємств, установ та організацій Донецької селищної ТГ (9 навчальних заходів, охоплено 458 осіб), Наталинської селищної ТГ, Біляївської селищної ТГ (у співпраці з ГО «Освічена ініціатива»), Безлюдівської селищної ТГ, Печенізької селищної ТГ (в закладах загальної середньої освіти за підтримки та ініціативи Чеської гуманітарної організації «Людина в біді», Міжнародного комітету порятунку (IRC) та ГО «Освічена ініціатива»), Куньєвської сільської ТГ (у співпраці з ГО «Право на захист»), Златопільської міської ТГ (у співпраці з ГО «Освічена ініціатива» проведено більше 40 занять), Дергачівської міської ТГ (у співпраці з БФ «Право на захист», Intersos), Борівської селищної ТГ. Також, у зазначених громадах організовано проведення регулярних опитувань згідно з опитувальником «Оцінка якості професійного життя». В освітніх закладах м. Харкова протягом 2024 року проведено 1196 заходів із профілактики психоемоційного вигорання, якими охоплено 7536 осіб, а саме: - семінари «Шляхи подолання стресостійкості в умовах війни», «Синдром емоційного вигорання: як його уникнути?», «Коло підтримки», «Як зарадити собі в стресовій ситуації під час війни», «Збереження ресурсного стану педагогів», «Скажемо "Ні!" емоційному вигоранню», «Я це зможу», «Подолання стресу та знаходження ресурсів в умовах війни, як фактор попередження професійного вигорання педпрацівників»; - вебінари «Профілактика емоційного та професійного вигорання»; «Професійне вигорання педагога: інструменти самопомогли»; «Протидія емоційному вигоранню. Скриня ресурсних вправ», «Підтримка ментального здоров'я освітян: арттерапевтичні техніки профілактики емоційного вигорання»; - навчальні тренінги «Підвищення обізнаності про ментальні травми та стреси», «Коли світ на межі змін: школа чутлива до психічного здоров'я»; - тренінги «Як допомогти собі бути в безпеці», «Профілактика емоційного вигорання вчителя», «Робота с глиною як метод арт-терапії», «П'ять ефективних способів побороти емоційне вигорання», «Стадії та профілактика емоційного вигорання», «Подорож до себе як профілактика емоційного виснаження педагогів», «Система педагогічних впливів для забезпечення психологічного комфорту у навчанні як умова подолання освітніх втрат», «Навички саморегуляції й розслаблення», «Стрес у роботі педагогів під час воєнного стану», «Вчимося жити зі стресом», «Спілкування без конфлікту», «Арт-терапевтичні техніки-ресурс для педагога», «Самопоміг у кризових ситуаціях», «Стійкість вчителя в умовах хронічного стресу. Модель ресурсності Basic ph», «Валіза ресурсності вчителя», «Чути себе: як боротись з вигоранням»; - групові консультації «Профілактика та подолання синдрому професійного вигорання», «Емоційне вигорання. Як зігрівати, але не згоріти?», «Перемагаємо зиму: сім кроків до кращого самопочуття», «Як
--	-------------------------------------	--

		керувати негативними емоціями: поради та практики» тощо. У 96 закладах проводилися дослідження щодо психоемоційного вигорання педагогічних працівників. У дослідженнях брали участь 2191 особа. Для дослідження використовувалися методики: - Методика діагностики рівня «емоційного вигорання» В.В. Бойка; - Методика визначення психічного вигорання О. Руковішнікова; - Діагностика професійного вигорання К. Маслач, С. Джексон в адаптації Н.Е. Водоп'янової; - Дослідження професійної тривоги Є. Ейдемилера, В. Юстицького; - Дослідження наявності стресу в педагогічних працівників за методикою «Опитувальник самооцінка стійкості до стресу»; - Дослідження синдрому «вигорання» за Дж. Грінбергом. Рекомендації щодо профілактики психоемоційного вигорання педагогічних працівників та їх психосоціальної підтримки розміщено на офіційних сайтах 356 закладів освіти м. Харкова. Державною установою «Харківський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» (далі - ДУ «Харківський ОЦКПХ МОЗ») до Всесвітнього дня психічного здоров'я у жовтні 2024 року було проведено діагностику професійного «вигорання» (за методом розробленим К. Маслач, С. Джексон в адаптації Н. Е. Водоп'янової). Результати тесту допомогли виявити проблеми у психологічному стані співробітників установи та накреслити шляхи покращення психічного здоров'я. Інформацію на тему: «Що потрібно знати про професійне вигорання» опубліковано на офіційному сайті ДУ «Харківський ОЦКПХ МОЗ». Рекомендації з підтримки ментального здоров'я будуть використовуватись фахівцями установи при проведенні комунікаційних заходів з населенням.
	2.1.5. Усунення диспропорцій у структурі медичних кадрів, пов'язаних із психічним здоров'ям. Забезпечення наявності необхідної кількості медичного персоналу з відповідним освітнім рівнем. Визначення підходів до робочого навантаження на медичних працівників, що ґрунтуються на науково-доведених даних. Забезпечення раціонального використання наявних кадрових ресурсів та їх подальший розвиток	Виконується В області ведеться робота щодо усунення диспропорцій у структурі медичних кадрів, пов'язаних із психічним здоров'ям та забезпечення наявності необхідної кількості медичного персоналу з відповідним освітнім рівнем. Відповідно до програми «Кадри» кількість закладів охорони здоров'я, до штатних розписів яких включені посади психіатрів на кінець 2024 року становить 49 (мають у штаті 210,75 посад, з яких зайнято 163,25, що становить 77,3%). Кількість закладів охорони здоров'я, до штатних розписів яких включені посади психотерапевтів – 36 (мають у штаті 32 посад – з них зайнято – 19,75, що становить 62,7%). Кількість закладів охорони здоров'я, до штатних розписів яких включені посади медичних психологів – 15 (мають у штаті 26,25 посад, з яких зайнято 5,5, що становить 20,9%). 85 закладів охорони здоров'я мають у штаті без медичної освіти (психолог; практичний психолог; клінічний психолог), посад – 135,75 з них зайнято – 86,0, що становить 63,4%. Кількість закладів охорони здоров'я Харківської міської ради, які на кінець 2024 року мають у штаті: психіатрів - 14. психотерапевтів - 17.

		психологів - 18, лікарів - психологів 5.
2.2. Розвиток знань та навичок і впровадження програм професійного розвитку фахівців різних сфер діяльності	2.2.1. Організація проведення навчальних курсів щодо забезпечення психічного здоров'я для населення (зокрема, для членів сімей, де проживають особи з психічними розладами), незалежно від місця проживання та обставин, із метою набуття ними навичок управління стресом	Виконується Сімейними лікарями, лікарями психіатрами, психологами закладів охорони здоров'я з метою забезпечення психічного здоров'я населення та набуття ними навичок управління стресом (зокрема, для членів сімей, де проживають особи з психічними розладами) проводяться навчальні бесіди на постійній основі. За наявною інформацією участь у заходах взяло 2341 мешканець громад. Так, впродовж 2024 року такі бесіди проводились сімейними лікарями та лікарями педіатрами КНП «Зміївський ЦПМСД» (проведено близько 1500 бесід), КНП «Берестинський ЦПМСД» (проведено 4 заходи, якими охоплено 92 особи), командою Handicap International («Хто ми») на базі КП «Близнюківська ЦРЛ» (участь взяли 76 осіб), КНП БМР ХО «Балаклійська клінічна багатoproфільна лікарня інтенсивного лікування» (далі - КНП БМР ХО «БКБЛІЛ», проведено 36 занять, охоплено 138 членів сімей, де проживають особи з психічними розладами), КНП Кегичівської селищної ради «Кегичівська ЦРЛ» (проведено 3 заняття, охоплено 32 особи, КНП «Дергачівська ЦРЛ», КНП «ЦПМСД Новопокровської селищної ради» (проведено 42 навчальних бесід, прийняли участь 48 осіб), КНП «Краснокутська ЦРЛ» (проведено 11 занять, прийняли участь 115 осіб), КНП «Центр первинної медичної допомоги» Зачепилівської селищної ради (взяли участь 152 особи), КНП «МЦ-Солоницівка» (проведено 27 занять, охоплено 15 осіб), КЗ «Центр соціальних служб» Наталинської сільської ради (проведено 10 заходів, охоплено 84 особи), КУ ЦНСП Кіндрашівської сільської ради (проведено 2 заходи психологічної підтримки сімей військовослужбовців), КНП «Великобурлуцький ЦПМСД», КНП «Шевченківський ЦПМСД» (проведено навчання 22 членів сімей, де проживають особи з психічними розладами), КУ «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Куньєвської сільської ради» (проведено 2 онлайн заняття, залучено 2 особи), КНП «ЦПМСД Люботинської міської ради», (проведено 1 заняття протягом року, охоплено 12 осіб, з яких – 2 члена сімей, де проживають особи з психічними розладами), КНП «Центр первинної медичної допомоги» Зачепилівської селищної ради (прийняли участь 152 особи). За підтримки Проекту USAID «Підтримка реформи охорони здоров'я» в Наталинській сільській та Берестинській міській громадах було проведено офлайн-тренінги для родичів тяжкохворих пацієнтів та пацієнтів з психічними розладами (4 тренінги, 86 осіб). Крім того, офлайн навчання тривалістю 29 годин пройшли фахівці КНП «Берестинський центр первинної медико-санітарної допомоги» («Тренінг із клінічного ведення психічних розладів за програмою mhGAP, розроблений Всесвітньою організацією охорони здоров'я для медичних працівників, які не є спеціалістами у сфері психічного здоров'я»). Харківським ОЦСС протягом 2024 року в рамках навчання для прийомних батьків та батьків-вихователів з метою підвищення їх виховного потенціалу і набуття навичок управління стресом проведено 9 заходів з питань забезпечення психічного здоров'я, до яких залучено 183 особи. Фахівцями Харківської обласної служби зайнятості упродовж 2024 року проведено 448 тренінгів

		«Базовий курс самодопомоги та первинної підтримки у кризових ситуаціях» в рамках Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» Харківською обласною організацією Товариства Червоного Хреста України у вересні-грудні 2024 року проведено 11 сесій з психоедукації за участю 112 осіб на теми: «Управління гнівом. Самодопомога», «Тривожність», «Турбота про себе», «Підтримка людей з тривожністю». На сторінці КНП «Первомайський ЦПМСД» в Facebook опубліковані статті про методи профілактики, медичного лікування і запобігання психічним відхиленням.
2.2.2. Навчання членів груп підтримки та інших осіб, які забезпечують впровадження механізму підтримки в прийнятті рішень особами з інтелектуальними порушеннями та психічними розладами		Виконується Сімейні лікарі та психологи спільно з працівниками соціальних служб, громадськими діячами входять до груп підтримки, які забезпечують впровадження механізму підтримки у прийнятті рішень особами з інтелектуальними порушеннями та психічними розладами. За наявною інформацією 103 фахівця пройшли навчання протягом року КНП БМР ХО «БКБЛЛ» проведено навчання з фахівцями центру соціальних служб для 12 членів груп підтримки та інших осіб, які забезпечують впровадження механізму підтримки у прийнятті рішень особами з інтелектуальними порушеннями та психічними розладами. КНП «Берестинський центр первинної медико-санітарної допомоги» - проведено 4 навчальні заходи, організовані некомерційною організацією з розвитку людського потенціалу Fhi360: 1 офлайн-тренінг – 29 годин та 3 супервізії. Пройшли навчання 35 медичних працівників., КНП «ЦПМСД» Нововодолазької селищної ради 18 медичних працівників пройшли офлайн навчання щодо навичок першої психологічної допомоги та базової підтримки психічного здоров'я.
2.2.3. Навчання соціальних працівників, фахівців із соціальної роботи, фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб, психологів, інших працівників основам роботи з ветеранами, військовослужбовцями та членами їх сімей під час надання соціальних послуг		Виконується У межах реалізації бюджетної програми КПКВК 1501040 «Заходи з ментальної, спортивної, фізичної, психологічної реабілітації та професійної адаптації» в Центрі ветеранського розвитку Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна навчання пройшли 8 фахівців із супроводу ветеранів війни на суму 43,2 тис. грн. Також, за співпраці з ПРООН за рахунок коштів міжнародної організації навчання пройшли – 10 фахівців із супроводу ветеранів війни Харківським обласним центром соціальних служб протягом 2024 року проведено 17 навчальних заходів щодо основ роботи з ветеранами, військовослужбовцями та членами їх сімей під час надання соціальних послуг, а саме: • тренінги на: «Особливості комунікації з військовослужбовцями»; • семінари на тему: «Забезпечення надання послуги соціального відновлення ветеранів»; • семінари на тему: «Запровадження Державного стандарту соціальної послуги соціальної адаптації ветеранів війни та членів їхніх сімей та внесення змін до Класифікатора соціальних послуг»; • супервізійні зустрічі з питань ведення соціальної роботи з військовими ветеранами, військовослужбовцями та членами їх сімей. Навчальними заходами охоплено 345 фахівців із соціальної роботи, фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб соціальних працівників, психологів та інших працівників закладів

		соціального захисту, надавачів соціальних послуг. Протягом 2024 року проводилось відповідне навчання у Південноміській ТГ (навчено 2 фахівця із соціальної роботи та 1 фахівець із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб), Старовірівській сільській ТГ (1 фахівець із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб), Богодухівській міській ТГ (1 фахівець із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб), Балаклійській міській ТГ (психолог Центру соціальних служб), Солоницівській селищній ТГ (2 завідуючих відділень, 2 ФСР, 1 фахівець із супроводу ветеранів та демобілізованих осіб), Великобурлуцькій селищній ТГ (5 фахівців із соціальної роботи), Шевченківській селищній ТГ, Наталинській сільській ТГ (1 фахівець із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб, 1 психолог, який отримав 5 сертифікатів та підвищення по різних напрямкам), Безлюдівській селищній ТГ (проведено 10 занять, пройшли навчання 23 фахівця соціальної сфери), Кегичівській селищній ТГ (4 фахівця із соціальної роботи, 1 фахівець із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб, 2 психологи), Куньєвській сільській ТГ (проведено 2 заняття, 10 осіб), Близнюківській селищній ТГ (фахівець із соціальної роботи та завідувач відділення соціальної адаптації Центру надання соціальних послуг), Валківській міській ТГ (проведено 5 занять, взяло участь 13 фахівців із соціальної роботи і соціальних працівників та 1 фахівець із супроводу ветеранів війни, також фахівець із супроводу ветеранів війни взяв участь у тренінгу, який проводився Обласною спілкою ветеранів згідно з проектом «Реінтеграція ветеранів. Слобожанщина»), Золочівській селищній ТГ (пройшли навчання 2 працівника Центру надання соціальних послуг), Дергачівській міській ТГ (проведено 8 навчань фахівців із соціальної роботи та інші працівники, які надають соціальні послуги населенню громади), Зміївській міській ТГ (пройшли навчання 3 ФСР та 1 практичний психолог КУ «Центр надання соціальних послуг»), Вільхівській сільській ТГ (пройшов навчання 1 фахівець із соціальної роботи), Берестинській міській ТГ (пройшли навчання директор та заступник директора КЗ «Берестинський ЦСС», 9 фахівців із соціальної роботи та 1 фахівець із супроводу ветеранів війни). На базі Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (далі - КЗ «ХГПА») проведено лекцію «Особливості організації соціальної допомоги військовослужбовцям в Україні» (взяло участь 17 осіб).
	2.2.4. Навчання та підвищення компетентності соціальних працівників, фахівців із соціальної роботи, психологів, інших працівників основам надання психосоціальної підтримки та набуття навичок самодопомоги в межах соціальних послуг, що надаються особам похилого віку, членам сімей, які забезпечують догляд за	Виконується Харківським обласним центром соціальних служб протягом 2024 року проведено 28 занять з набуття навичок самодопомоги, участь в яких взяли 211 осіб Протягом 2024 року проводилось відповідне навчання у Південноміській ТГ (проведено 2 навчання, навчено 20 соціальних робітників), Старовірівській сільській ТГ (проведено 3 навчання, навчено 32 особи з числа фахівців із соціальної роботи, соціальних робітників та ін.), Богодухівській міській ТГ (проведено 24 заняття), Балаклійській міській ТГ (1 фахівець із соціальної роботи та психолог Центру соціальних служб), Солоницівській селищній ТГ (тренінг з основ надання паліативної допомоги для працівників установ системи соціального захисту населення – 3 особи, навчання з «Психологічної стійкості та першої психологічної допомоги» - 9 осіб, курс тренінгів з «Психологічної самодопомоги при психотравмі» - 23 особи), Великобурлуцькій селищній ТГ (проведено 7 занять, навчено 2 фахівця із соціальної роботи та 2 надавача соціальних послуг), Біляївській сільській ТГ (фахівець із соціальної

	особами похилого віку, хворим особами, особам з інвалідністю, зокрема дітям та іншим особам, які потребують психологічної та психіатричної допомоги	роботи КУ «Центр надання соціальних послуг» Біляївської с/р), Наталинській сільській за участі представників Товариства організації Червоний Хрест (працівники відділу соціального захисту населення Наталинської с/р та ЦНАП), Безлюдівській селищній ТГ (проведено 20 занять, навчено 23 фахівця соціальної сфери), Кегичівській селищній ТГ (2 фахівця із соціальної роботи пройшли навчання по програмі «Самодопомога +»), Близнюківській селищній ТГ (проведено 12 занять, участь взяли всі працівники Центру надання соціальних послуг та фахівці служб з якими співпрацює Центр), Валківській міській ТГ (навчено 2 фахівця із соціальної роботи та 9 соціальних робітників), Златопільській міській ТГ (навчання пройшли більше 30 осіб), Золочівській селищній ТГ (пройшли навчання 4 працівника Центру надання соціальних послуг), Дергачівській міській ТГ (фахівці із соціальної роботи та інші працівники, які надають соціальні послуги населенню громади, взяли участь у 9 навчаннях), Берестинській міській ТГ (директор та заступник директора КЗ «Берестинський ЦСС» взяли участь в тренінгу: «Надання психосоціальної підтримки та забезпечення правосуддя як складової частини кращого догляду для вразливих дітей», 3 фахівці із соціальної роботи пройшли навчання «Допомога у проживанні та подоланні наслідків психотравмувальних подій», 7 працівників Центру та представники Красноградського РВ філії ДУ «Центр пробації» пройшли тренінг «Психологічна стійкість та перша психологічна допомога»), Зміївській міській ТГ (пройшли навчання 7 ФСР КУ «Центр надання соціальних послуг»), Борівській селищній ТГ (2 навчальні курси, навчання пройшли усі працівники КУ «Центр надання соціальних послуг»), Вільхівській сільській ТГ (проведено 9 занять для фахівців із соціальної роботи), Нововодолазькій селищній ТГ (пройшли навчання усі фахівці із соціальної роботи, соціальні працівники, психологи та інші працівники КУ Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Нововодолазької селищної ради (далі КУ «ТЦСО»), Печенізькій селищній ТГ (благодійними організаціями БФ «Карітас Харків», БФ «Право на захист», БФ «Мирне небо», «Волонтер 68», ГО «ГРІН- ЛАНДІЯ» проведені 15 тренінгів з метою набуття навичок самопомоги та підвищення рівня компетентності щодо основ надання психосоціальної підтримки). На базі КЗ «ХГПА» проведено науково-практичні семінари за темами: «Система соціальної роботи з людьми похилого віку за часів війни», «Основи реабілітації людей з інвалідністю в соціально-педагогічній діяльності», «Особливості створення соціально-педагогічних умов в суспільстві, необхідних для інтеграції людей з особливими освітніми потребами» (всього взяли участь 64 особи).
	2.2.5. Навчання молодіжних працівників із метою підвищення рівня їх компетентностей із надання психоемоційної підтримки молоді	Виконується Протягом 2024 року на обласному рівні було проведено 2 базових тренінги за програмою «Молодіжний працівник», участь в яких взяли 80 представників громад області. У листопаді-грудні 2024 р. на базі Центру стресостійкості «RESILIENT CITY INITIATIVE» КЗ «ХГПА» проведено низку тренінгових занять з надання першої психологічної допомоги за протоколами від ІТС та практичні заняття з арт терапії зі студентською молоддю (всього взяли участь 42 особи). Фахівець Департаменту науки і освіти ХОДА взяла участь в онлайн-вебінарі «Інструменти підтримки ментального здоров'я» у межах проєкту «Не дрібниці», який реалізовує МолодВіжЦентр.Львів із мережі ТВОРИ! у співпраці з UNFPA, Фондом ООН у галузі народонаселення в Україні за підтримки Уряду Великої Британії (12.12.2024 р.).

		Проводилось у 2024 році навчання молодіжних працівників в закладах освіти в громадах області (проведено 85 занять, в яких взяло участь 220 осіб).
2.2.6. Навчання та підвищення компетентностей фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб щодо основ надання психосоціальної підтримки та набуття навичок самопомоги для осіб, які потребують психологічної та психіатричної допомоги	Виконується Забезпечено проведення навчання та підвищення компетентностей фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб, які працюють в громадах області. У 2024 році вони брали участь у Міжрегіональному форумі: «Реінтеграція ветеранів у громаді: обмін досвідом, мережування та партнерство», обласних семінарах на тему: «Психологічна стійкість та перша психологічна допомога» та «Особливості комунікації з військовослужбовцями», вебінарі «Саморегуляція та запобігання вигоранню в роботі з ветеранами», що проводили фахівці Українського католицького університету тощо. Навчання та підвищення рівня компетентностей протягом 2024 року пройшли фахівці із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб Південноміської ТГ, Старовірівської сільської ТГ, Солоницівської селищної ТГ, Наталинської сільської ТГ, Валківської міської ТГ, Берестинської міської ТГ, Зміївської міської ТГ.	
2.2.7. Навчання та підвищення кваліфікації щодо навичок першої психологічної допомоги та базової підтримки психічного здоров'я для фахівців першої лінії контакту	Виконується Харківським обласним центром соціальних служб протягом 2024 року проведено 35 навчальних заходів на тему «Перша психологічна допомога», роботою охоплено 245 фахівців. Департаментом охорони здоров'я Харківської міської ради протягом 2024 року організовано проведення 46 занять, в ході яких пройшли навчання 146 фахівців першої лінії контакту. Спеціалізоване навчання за темою: «Ведення поширених психічних розладів на первинному рівні медичної допомоги із використанням керівництва MhGAP» - рівень 1 та рівень 2 на платформі «Академія НСЗУ»: пройшли 739 лікарів та 650 сестер медичних. Психологами Головного управління Національної поліції в Харківській області (далі - ГУНП в Харківській області) за 2024 рік проведено 227 учбових занять та 17 тренінгів щодо навичок першої психологічної допомоги та базової підтримки психічного здоров'я для фахівців першої лінії контакту. Зокрема, з 22 по 23 жовтня 2024 року 18 поліцейських ГУНП в Харківській області взяли участь у практичному семінарі з подолання стресу та надання першої психологічної підтримки. Захід був організований місією КМСС в Україні у м. Полтава і проводився експертами Центру психічного здоров'я Національного університету «Києво-Могилянська академія» Головним управлінням Державної служби з надзвичайних ситуацій України у Харківській області (далі – ГУ ДСНС) протягом 2024 року забезпечено проведення 130 занять, участь в яких взяло 2729 осіб. Обласною службою зайнятості протягом червня 2024 року в рамках проєкту «Сила: житло, захист, засоби для існування людям, які повернулися додому» від громадської організації «Дівчата» забезпечено проходження 14 фахівцями Харківської обласної служби зайнятості дводенного тренінгу «Надання першої психологічної допомоги. Виявлення та реакція на випадки гендерно-зумовленого насильства». З метою посилення обізнаності фахівців у сфері ментального здоров'я за сприянням ГО «Асоціація	

		психологічного консультування та травматерапії» і Міжнародного інституту післядипломної освіти 3 фахівці Харківського обласного центру зайнятості пройшли навчання з курсу «Основи травматерапії» та отримали знання з наступних тем: «Введення в травматерапію», «Перша психологічна допомога», «Психологічна допомога при горюванні та втраті», «Втома від співчуття та управління стресом.», «Протоколи негайної стабілізації в умовах війни за ізраїльським досвідом в умовах війни (ISP)». З метою розвитку комунікативних вмінь та знань, ознайомлення з методами і засобами запобігання або конструктивного розв'язання конфліктів у сфері професійної взаємодії, формування та розвитку м'яких навичок у клієнтів; активізації набуття практичних умінь конструктивної поведінки в конфліктній ситуації, 10 фахівців Харківської обласної служби зайнятості пройшли тренінг «Врахування потреб та інтересів різних категорій клієнтів. Значення попередження емоційного вигорання». Забезпечено проходження навчання та підвищення кваліфікації щодо навичок першої психологічної допомоги та базової підтримки психічного здоров'я фахівців КНП «Шевченківський ЦПМСД», КНП «Шевченківська ЦРЛ» (22 лікарі та 39 медичні сестри пройшли тренінг із клінічного ведення психічних розладів за програмою mh GAP (29 год.), Центру соціальних служб Балаклійської міської ради та КНП БМР ХО «БКБЛЛ», КНП «ЦПМСД Богодухівської міської ради» (навчання пройшли 28 осіб), відділу соціальних гарантій та охорони здоров'я та Центру надання соціальних послуг Солоницівської селищної ради («Перша психологічна допомога» - 1 особа, «Ефективні технології інформаційно-мотиваційного консультування та психосоціальної допомоги» - 1 особа, «Психологія стресу та способи боротьби з ним» - 2 особи, «Психологічна стійкість та перша психологічна допомога» - 9 осіб, «Психологічна самопомога при психотравмі» - 23 особи), КУ «Центр надання соціальних послуг» Безлюдівської селищної ради (навчання та підвищення кваліфікації щодо навичок першої психологічної допомоги та базової підтримки психічного здоров'я для фахівців першої лінії контакту), КЗ «Центр соціальних служб» Кегичівської селищної ради («Перша психологічна допомога» - 6 фахівців із соціальної роботи, 2 психологи, директор), КНП "ЦПМСД" ЛМР ХО (3 заняття для фахівців-медпрацівників первинної ланки, пройшли навчання 29 осіб щодо навичок прямої психологічної допомоги та базової підтримки психічного здоров'я), КНП "Люботинська міська лікарня" (11 лікарів та 16 медсестер пройшли курси з ведення поширених психічних розладів), У Великобурлуцькій селищній ТГ впродовж 2024 року організовано навчання та підвищення кваліфікації щодо навичок першої психологічної допомоги та базової підтримки психічного здоров'я для фахівців першої лінії контакту (поліція- 2 заняття, 5 осіб; ФСР- 7 занять, 2 особи; рятувальники-12 занять, 7 осіб)
	2.2.8. Навчання диспетчерів та операторів екстрених служб (зокрема, лінії 101, 102, 112) основ психологічної допомоги	Виконується У 2024 році психологами ГУНП в Харківській області проведено 4 тренінги щодо основ психологічної допомоги для фахівців відділу служби "102", у яких прийняли участь 52 працівника. Головним управлінням Державної служби з надзвичайних ситуацій України у Харківській області (далі – ГУ ДСНС) протягом 2024 року забезпечено проведення 8 занять, участь в яких взяло 47 осіб.

	2.2.9. Навчання інспекторів праці основам надання першої психологічної допомоги на роботі та запровадження політики психосоціальної підтримки на робочому місці (у межах курсу, розробленого Державною службою з питань праці)	Виконується У 2024 році для фахівців управління інспекційної діяльності у Харківській області Міжрегіонального управління проведено навчання Державною службою з питань праці з питань запровадження психосоціальної підтримки на робочому місці. Після розроблення Державною службою з питань праці курсу з надання першої психологічної допомоги та психосоціальної підтримки на робочому місці навчання буде проводитись Харківським обласним центром зайнятості.
	2.2.10. Навчання фахівців служби зайнятості основам надання психосоціальної підтримки та набуття навичок самопомоги для осіб, які потребують психологічної та психіатричної допомоги на дистанційній освітній платформі закладу післядипломної освіти «Центр підвищення кваліфікації служби зайнятості»	Фахівці Харківської обласної служби зайнятості проходили навчання в рамках Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» на тему: «Базовий курс самопомоги та первинної підтримки у кризових ситуаціях» протягом 2023 року. На цей час даний тренінг впроваджено для клієнтів служби зайнятості. У разі створення нових навчальних курсів фахівці будуть залучені до навчання. Зокрема на дистанційній освітній платформі закладу післядипломної освіти «Центру підвищення кваліфікації служби зайнятості».
	2.2.11. Підвищення кваліфікації працівників закладів освіти згідно з визначених Міністерством освіти і науки України програм щодо надання психологічної підтримки здобувачам освіти, зокрема з особливими освітніми потребами, а також щодо їх ролі в турботі про психічне здоров'я дітей та молоді і батьків	Виконується У 2024 році проведено 1775 занять, направлених на підвищення кваліфікації працівників закладів освіти області, 6988 осіб пройшли навчання згідно з визначеними Міністерством освіти і науки України програмами щодо надання психологічної підтримки здобувачам освіти. У закладах освіти Харківської міської ради таке навчання пройшли 4163 педагогічних працівників (вчителі, вихователі, практичні психологи, соціальні педагоги тощо). З них, 2031 педагог за програмами, які проводяться за підтримки Міністерства освіти і науки України: - «Перша психологічна допомога учасникам освітнього процесу під час та після завершення воєнних дій», Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти» (далі - ДНУ «ІМЗО»); - «Зміцнення потенціалу практичних психологів закладів освіти», вид. «Ранок»; - «Психологічна підтримка учнів у кризових ситуаціях під час війни», Національна платформа можливостей професійного розвитку педагогічних працівників «EdWay»; - «Безпечна і дружня до дитини школа», ДНУ «ІМЗО»; - «Оцінювання без знецінювання. Підтримка психічного здоров'я учнів», студія он-лайн освіти «EdEra»; - «Перша психологічна допомога та самопомога у подоланні кризових ситуацій», КЗ «ХГПА»; - «Розумію: курс з психологічно-емоційної підтримки», ГС «Освіторія»; - «Школа стійкості», студія он-лайн освіти «EdEra»;

		- «Перша психологічна допомога під час та після війни», ДНУ «ІМЗО»; - «Безпечний простір», в рамках проекту «SAFE SPACE – невідкладна психосоціальна підтримка для учнів та шкільних вчителів» ОеAD, Cooperation Office Ukraine; - «Психолого-педагогічні методи та інструменти роботи з психологічною травмою, обумовленою воєнним станом», ГО «Центр інноваційної освіти «Про. Світ»; - «Психологічна підтримка дітей в Україні: можливості та перспективи», ВГО «Асоціація працівників ДО»; - «Подолання стресу та попередження професійного вигорання: практики ресурсування в кризових умовах», освітній проєкт «НаУрок»; - «Пріоритети в освіті: емоційно-психологічна підтримка в кризових умовах», освітній проєкт «НаУрок»; - «Психологічна підтримка учнів в кризових ситуаціях під час війни», студія он-лайн освіти «EdEra»; - «Перша психологічна допомога під час та після війни», ТОВ «HR Yo»; - «Організація виховної роботи в умовах воєнного стану», освітній проєкт «На Урок»; - «Навчання в умовах воєнного конфлікту», ГО «ІППО»; - «Розумію: курс з психологічно-емоційної підтримки», ТОВ «Всеосвіта»; тощо. 3564 педагогічних працівника пройшли навчання щодо надання психологічної підтримки здобувачам освіти із особливими освітніми потребами. З них 980 за програмами, які проводяться за підтримкою Міністерства освіти і науки України. Такими як: - «Особливості впровадження інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти», ТОВ «Всеосвіта»; - «Професійна діяльність асистента вчителя в інклюзивному освітньому середовищі», КВНЗ «ХАНО»; - «Техніки ефективної взаємодії з дітьми з особливими освітніми потребами», ТОВ «Всеосвіта»; - «Інклюзивне навчання», ХНПУ ім. Г.С. Сковороди; - «Інклюзивне освітнє середовище та доступність в освітньому процесі», ГО «Освіторія»; - «Основи інклюзивної освіти», ХНУ ім. В. Н. Каразіна ЦПЗ; - «Психологічний супровід дітей з ООП в кризових ситуаціях: поради батькам», ВГО «Асоціація працівників ДО»; - «Інклюзивне навчання у закладах дошкільної освіти в умовах воєнного стану», КВНЗ «ХАНО»; - «Ключові принципи корекції небажаної поведінки у дітей з особливими освітніми потребами. Інклюзія», платформа КІПО; - «Школа для всіх. Особливості впровадження інклюзивного навчання в ЗЗСО», ГО «Смарт Освіта», Медіа «Нова Українська Школа»; - «Школа для всіх (організація інклюзивного освітнього середовища)», освітній проєкт «На Урок»; - «Інклюзія від основ до практики», ГО «ІППО»; - «Інклюзія. Робота з дітьми з ООП різних видів», освітній проєкт «НаУрок»; - «Організація роботи з дітьми з ООП. Інклюзія», ГО «ІППО»;
--	--	---

		- «Інклюзивне навчання в дистанційному форматі», ГО «ПППО»; - «Психосоціальні та соціально-емоційні підходи в організації роботи з дітьми з особливими освітніми потребами», ГС «Освіторія»; - «Психологічний супровід дітей з ООП в кризових ситуаціях: поради батькам», освітній проєкт «На урок»; - «Відновлення спроможності інклюзивно-ресурсних центрів забезпечувати якісні послуги у громадах, що постраждали від війни» у рамках ініціативи «Стаємо сильнішими разом» за підтримки Швейцарсько-українського проєкту DECIDE, КЗВО; - «Розквіт» для дітей з аутизмом», ДНУ «ІМЗО»; - «Психологічний супровід дітей з ООП в кризових ситуаціях: поради батькам», ТОВ «Всеосвіта»; тощо. На кафедрі виховання й розвитку особистості КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» розроблено низку тематичних спецкурсів, які відображають визначені Міністерством освіти і науки України програми щодо надання психологічної підтримки здобувачам освіти, а також щодо ролі педагогічних працівників в турботі про психічне здоров'я дітей та молоді та їх батьків. На тематичному спецкурсі «Перша психологічна допомога дітям і учням в умовах війни» слухачі опановують інструменти психологічної підтримки здобувачів освіти; оновлюють та розвивають професійні компетентності щодо планування й організації першої психологічної допомоги під час війни. Програма тематичного спецкурсу «Кризова психологічна самопомога в умовах війни: виявлення власного ресурсу» висвітлює такі актуальні питання: планування стресостійкого уроку під час викликів сьогодення, формування базових навичок надання першої психологічної допомоги, формування психологічної стійкості до психотравмуючих факторів війни, психоемоційна складова діяльності людини в умовах надзвичайної ситуації, практики психологічного відновлення тощо. У 2024 році навчання за програмою тематичних спецкурсів пройшли 102 педагогічних працівника різних категорій.
	2.2.12. Навчання практичних психологів закладів освіти сучасним підходам щодо надання допомоги дітям, молоді та їх рідним і скерування за потреби на спеціалізовані програми допомоги	Виконується Протягом 2024 року 95 практичних психологів закладів освіти області пройшли навчання та підвищили рівень компетентностей. 92 слухача пройшли навчання для практичних психологів (60 год.) на базі ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Тренерами Центру стресостійкості «RESILIENT CITY INITIATIVE» КЗ «ХГПА» у жовтні – грудні 2024 р. проведено низку тренінгових занять з навчання прийомам надання самопомоги та першої допомоги у стресових і психотравмуючих ситуаціях (всього взяли участь 3 практичні психологи). На базі КВНЗ «ХАНО» проведено 5 вебсемінарів, пролонговані курси підвищення кваліфікації (взяло участь 95 осіб). Працівниками Центру практичної психології, соціальної роботи та здорового способу життя КВНЗ «ХАНО» було розроблено регіональний проєкт на 2024-2025 роки «Психосоціальна підтримка та психологічне забезпечення освітнього процесу в закладах освіти Харківської області в умовах війни та

		повоєнного відновлення», в межах якого було передбачено проведення низки заходів з працівниками психологічної служби системи освіти Харківської області. Так, організовано та проведено 5 вебсемінарів у межах Школи молодого фахівця психологічної служби «Розвиток професійної компетентності молодого фахівця психологічної служби» як пролонгованої методичної форми підвищення кваліфікації практичних психологів та соціальних педагогів закладів освіти (обсягом 15 годин/0,5 кредиту ЄКТС) (охоплено 32 особи). Також було організовано роботу методичного колоквиуму «Психосоціальна підтримка учасників освітнього процесу в умовах війни» (обсягом 15 годин/0,5 кредиту ЄКТС) для керівників (координаторів) психологічних служб, методичних об'єднань практичних психологів, соціальних педагогів закладів освіти територіальних громад області та районів м. Харкова, навчання пройшло 40 осіб. Тематикою заходів передбачалося підвищення компетентності фахівців психологічної служби з питань надання допомоги здобувачам освіти, збереження їх психосоціального благополуччя. Організовано та проведено організаційно-методичний вебсемінар для працівників психологічної служби спеціальних, санаторних закладів освіти та навчально-реабілітаційних центрів Харківської області за темою «Сучасні тенденції розвитку спеціальної освіти: соціалізація особистості та адаптація семикласників у санаторних та спеціальних закладах освіти в умовах нової української школи» (охоплено 23 особи). Також Працівниками Центру практичної психології, соціальної роботи та здорового способу життя проводяться адресні консультування працівників психологічної служби з питань здійснення психосоціальної підтримки учасників освітнього процесу. У закладах освіти Харківської міської ради 87 практичних психологів та 63 соціальних педагога пройшли навчання сучасним підходам щодо надання допомоги дітям, молоді та їх рідним і скерування за потреби на спеціалізовані програми допомоги. Навчання проходили за програмами: - «Особливості впровадження інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти», ТОВ «Всеосвіта»; - «Психосоціальні та соціально-емоційні підходи в організації роботи з дітьми з особливими освітніми потребами», вид. «Ранок»; - «Психологічна підтримка дітей України: можливості та перспективи», БО «Голоси дітей»; - «Організація системи перенаправлення у школах та дитячих садочках», ЦПЗ Києво-Могилянської академії; - «Ігротерапія як засіб подолання тривожності у дітей дошкільного віку», ТОВ «Всеосвіта»; - «Школа стійкості», студія он-лайн освіти «EdEra»; - «Психосоціальна підтримка педагогів та дітей», КЗ «ХГПА»; - «Діти та війна. Навчання технік зцілення», Український інститут КПТ; тощо.
	2.2.13. Навчання фахівців Комунального некомерційного підприємства Харківської обласної ради «Обласний	Виконується Протягом 2024 року з фахівцями КНП ХОР «Обласний клінічний перинатальний центр», проведено 4 інформаційно-навчальних заходів стосовно охорони психічного здоров'я матері і дитини в перинатальному та постнатальному періоді. Участь у заходах взяло 128 медичних працівників.

	клінічний перинатальний центр» та пологових відділень кластерних закладів охорони здоров'я у сфері психічного здоров'я із застосуванням на практиці програм підтримки персоналу (профілактика вигорання, інтервізії, супервізії), а також з впровадження рекомендацій стосовно охорони психічного здоров'я матері та дитини в перинатальному та постнатальному періоді	Фахівці 5 пологових відділень кластерних закладів охорони здоров'я пройшли навчання за курсом «Ведення поширених психічних розладів на первинному рівні медичної допомоги з використанням Керівництва mhGAP» (126 осіб) крім того проведено 8 інформаційно-навчальних заходів щодо психічного здоров'я із застосуванням на практиці програм підтримки персоналу (профілактика вигорання, інтервізії, супервізії), а також з впровадження рекомендацій стосовно охорони психічного здоров'я матері та дитини в перинатальному та постнатальному періоді. Крім того, медичними працівниками пологового відділення та жіночої консультації КНП БМР ХО «БКБЛЛЛ» проведено навчальні семінари з підтримки психічного здоров'я із застосуванням на практиці програм підтримки персоналу (профілактика вигорання, інтервізії, супервізії), а також питань охорони психічного здоров'я матері та дитини в перинатальному та постнатальному періоді. Пройшли онлайн навчання 8 лікарів та 9 акушерок. Фахівцями Handicap International проведено впродовж року 3 тренінги та особисті консультації зі співробітниками лікарні - профілактика вигорання. Ведеться постійна робота психологів лікарні з персоналом.
	2.2.14. Навчання фахівців у громадах (психіатри, психологи, соціальні працівники, психологи закладів освіти) доказовим методам роботи (психофармакологія, mhGAP), у тому числі – методам роботи із дітьми (за програмою «Навички психологічного відновлення» від Всесвітньої організації охорони здоров'я та іншими програмами)	Виконується За наявною інформацією протягом 2024 року проведено 55 занять для психіатрів, психологів, соціальних працівників та психологів у громадах області, охоплено навчанням 869 осіб. 95% медичних працівників КНП БМР ХО «БКБЛЛЛ» пройшли навчальні курси та отримали сертифікати Академії НСЗУ по mhGAP. Лікарі психіатри та лікарі психологи КНП БМР ХО «БКБЛЛЛ» регулярно проводять заняття, направлені на підвищення кваліфікації щодо навичок першої психологічної допомоги та базової підтримки психічного здоров'я фахівців першої лінії контакту. Проведено 4 заняття, охоплено – 26 фахівців Лікарями психіатрами КНП БМР ХО «БКБЛЛЛ» з метою забезпечення психічного здоров'я населення та набуття ними навичок управління стресом (проводяться навчальні бесіди на постійній основі. За рік проведено 289 бесід. У співпраці з PHOENIX NEUROROOM з метою профілактики психоемоційного вигорання медичних працівників, 127 працівників закладу пройшли заняття з психологами в кімнаті ментального здоров'я Для працівників КНП «Шевченківський центр первинної медико-санітарної допомоги» були проведені колективні тренінги самодопомоги, проведено 8 занять, якими охоплено 85 осіб. 7 лікарів КНП «Краснокутська центральна районна лікарня» на платформі ZOOM пройшли майстер-клас «Психічне здоров'я та психічні розлади. Що необхідно знати фахівцям різних спеціальностей». 35 медичних працівників КНП «Берестинський центр первинної медико-санітарної допомоги» взяли участь в офлайн-навчанні (29 годин). Залучено фахівців громад до тренінгів та зборів груп рівних по наданню первинної психологічної підтримки згідно з Керівництвом mhGAP, навчання технікам самодопомоги. Проведено 14 занять в громадах, охоплено 280 осіб. Фахівцями КНП «Зміївська ЦРЛ» проводилася робота з населенням у межах проєкту «Психосоціальна підтримка та психологічна допомога на всіх рівнях освіти» Психолог КНП «Борівський центр первинної медико-санітарної допомоги» приймав участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Жити життя під час та після...» в м. Дніпро

		18 медичних працівників КНП «ЦПМСД» Нововодолазької селищної ради пройшли офлайн навчання щодо навичок першої психологічної допомоги та базової підтримки психічного здоров'я. 10 співробітників КНП «ЦПМСД» Кегичівської селищної ради пройшли навчання на тему «Перша психологічна допомога». КНП «ЦПМСД» Зачепилівської селищної ради проведено тренінги для персоналу з основ психосоціальної підтримки пацієнтів включаючи тематику стресостійкості, управління кризовими ситуаціями та консультування (взяли участь 9 сімейних лікарів та 15 медичних сестер). Навчання за ліцензованою програмою Всесвітньої організації охорони здоров'я mhGAP пройшли 13 лікарів первинної медичної допомоги та 25 медичних сестер КНП «МЦ-Солоницівка», медичні сестри та лікарі КНП «Великобурлуцький ЦПМСД», усі медичні працівники КНП «Валківський ЦПМСД», 70 лікарів та 120 осіб середнього персоналу КНП «Зміївська ЦРЛ». Фахівці Центру надання соціальних послуг Солоницівської селищної ради (2 особи) подали заявку та очікують запрошення від УІКПТ на навчання тренерів за методикою «Діти і війна: навчання технік зцілення». Проводиться навчання доказовим методам роботи психіатрів, психологів та соціальних працівників закладів освіти області. Протягом 2024 року проведено 74 занять, участь в яких взяли 252 особи. В закладах освіти Харківської міської ради 41 практичний психолог та 14 соціальних педагогів пройшли навчання за програмами Всесвітньої організації охорони здоров'я. З них, 22 фахівця психологічної служби пройшли навчання на тренера або фасилітатора за програмою Всесвітньої організації охорони здоров'я "Навички психологічного відновлення" або "Важливі навички в період стресу". Благодійний Фонд «Янгол надії України» за підтримки Красноградської міської ради реалізує Проєкт психологічної допомоги «Треба жити» щодо відновлення психологічного здоров'я, стигматизація піклування про психічне здоров'я та підвищення життєстійкості жінок, для родин загиблих військових. Охоплено - 12 членів родин.
	2.2.15. Навчання фахівців інклюзивно – ресурсних центрів, реабілітаційних центрів та профільних організацій громадянського суспільства за програмою Всесвітньої організації охорони здоров'я «Тренінг навичок піклування про дітей із затримками та розладами розвитку»	Виконується Протягом 2024 року проведено 18 занять, пройшли навчання – 107 фахівців інклюзивно–ресурсних центрів (далі - ІРЦ), реабілітаційних центрів та профільних організацій громадянського суспільства. З метою підвищення якості психодіагностичних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами, використання ефективних сучасних технологій у своїй роботі, створення безпечного освітнього простору Ресурсним центром з підтримки інклюзивної освіти КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» у 2024 році було проведено 5 заходів у межах Інклюзивного марафону «Сучасні орієнтири діяльності інклюзивно-ресурсних центрів як основа ефективної інклюзивної освіти» як пролонгованої методичної форми підвищення кваліфікації фахівці ІРЦ (охоплено 33 особи). За результатами засвоєння змісту програми Інклюзивного марафону учасники отримали сертифікати про підвищення кваліфікації в обсязі 15 годин/0,5 кредиту ЄКТС. Також проведено 2 вебсемінари-практикуми для фахівців ІРЦ щодо використання Мобільного інклюзивно-ресурсного центру в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами (січень, лютий, взяли участь 59

		осіб). Пройшли навчання 3 фахівці ІРЦ Південноміської громади, 28 осіб КНП «ЦПМСД» Богодухівської міської ТГ, 2 фахівця (консультанта) ІРЦ Богодухівської міської ТГ, 2 працівника КУ «ІРЦ» Біляївської сільської ТГ, 4 фахівця КУ «Дергачівський ІРЦ» Дергачівської міської ради, 3 фахівця КО «ІРЦ» Ізюмської міської ради. У місті Харкові 2 педагогічних працівника, які мають спеціальну освіту та працюють з дітьми з особливими освітніми потребами, пройшли навчання за програмою Всесвітньої організації охорони здоров'я «Тренінг навичок піклування про дітей із затримками та розладами розвитку».
	2.2.16. Підвищення кваліфікації працівників інклюзивно-ресурсних центрів та педагогічних працівників, які мають спеціальну освіту	Виконується Протягом 2024 року 150 фахівців (консультантів) інклюзивно-ресурсних центрів області пройшли підвищення кваліфікації на базі КВНЗ «ХАНО», ХНПУ імені Г.С. Сковороди КЗ «ХГПА». 37 педагогічних працівників та працівників інклюзивно-ресурсних центрів Харківської міської ради, які мають спеціальну освіту, пройшли навчання основам надання психосоціальної підтримки та набуття навичок самопомогти за програмами: - «Розумію: курс з психологічно-емоційної підтримки вчителів», ГС «Освіторія»; - «Школа стійкості», студія он-лайн освіти «EdEra»; - «Знати як допомогти», студія он-лайн освіти «EdEra»; - «Школа для всіх», студія он-лайн освіти «EdEra»; - «Батьківство без стресу: розвиток виховного потенціалу батьків та осіб, які їх замінюють у часи невизначеності», ВГЦ «Волонтер»; - «Взаємодія сім'ї та школи в умовах інклюзивної освіти», ДНУ «ІМЗО»; тощо. Науково-педагогічними працівниками кафедри виховання й розвитку особистості КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» розроблено тематичний спецкурс «Інклюзивно ресурсні центри: забезпечення якісних послуг в умовах війни» для фахівців інклюзивно-ресурсних центрів відповідно до програми підвищення кваліфікації фахівців (консультантів) ІРЦ, створеної в межах ініціативи «Стаємо сильнішими разом!» Швейцарсько-українського проекту DECIDE, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Міністерства освіти і науки України та Міністерства відновлення України (Лист ГО «ДОККУ» від 12.12.2023 №12-12/23-06). У 2024 році на тематичному спецкурсі «Інклюзивно ресурсні центри: забезпечення якісних послуг в умовах війни» пройшли навчання 33 фахівці інклюзивно-ресурсних центрів територіальних громад Харківської області. На кафедрі кафедри виховання й розвитку особистості проводиться робота щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників, які мають спеціальну освіту. У 2024 році розроблено нову освітню програму за темою «Актуальні питання роботи логопедів закладів освіти в реаліях сьогодення» та проведено курси підвищення кваліфікації для вчителів-логопедів закладів освіти (07.03-21.03.2024 та 06.12-20.12.2024, 30 годин), навчання пройшли 48 осіб. Пройшли навчання: 3 фахівці ІРЦ Південноміської громади (сумарна кількість годин навчання 180 годин), 5 фахівців (консультантів) ІРЦ Богодухівської міської громади (вчитель-логопед (243 години),

		вчитель-дефектолог (30 годин), практичний психолог (374 години), вчитель-логопед (60 годин), вчитель-реабілітолог (180 годин), 5 фахівців (консультантів) ІРЦ Біляївської сільської ТГ, 4 фахівці (консультанти) КУ «Кегичівський ІРЦ», 4 фахівці (консультанти) КУ «Валківський ІРЦ», 3 фахівці КУ «Дергачівський ІРЦ», 3 спеціаліста ІРЦ Борівської селищної ради (по 30 годин кожний), 2 фахівці КУ «Люботинський ІРЦ», директорка, два логопеди та практичний психолог ІРЦ Златопільської міської ради.
	2.2.17. Інтеграція програм підвищення компетентностей за напрямками набуття навичок самодопомоги, надання першої психологічної допомоги, адаптації тощо під час надання соціальних послуг для розвитку психосоціальної підтримки	Виконується Протягом 2024 року Харківським обласним центром соціальних служб за напрямком набуття навичок самодопомоги було проведено 28 навчальних заходів в рамках навчального курсу «Self-help plus (SH+), самодопомога плюс - груповий курс управління стресом для дорослих», роботою охоплено 211 осіб. З них, представники наступних громад: Харківська міська громада, Безлюдівська, Сахновщинська, Вовчанська, Краснокутська, Дергачівська, Зміївська, Біляївська, Красноградська, Первомайська, Південноміська, Чугуївська, Солоницівська територіальні громади. Також, протягом 2024 року проведено 35 навчальних заходів на тему: «Перша психологічна допомога», роботою охоплено 245 фахівців, з них, представники наступних територіальних громад: Краснокутська, Чугуївська, Харківська, Валківська, Зміївська, Нововодолазька, Балаклійська, Богодухівська, Пісочинська, Шевченківська. Працівники КЗ «Центр надання соціальних послуг Богодухівської міської ради» пройшли навчання «Medison del Mundo» (2 працівника по програмі «Важливі навички в періоди стресу», один працівник по програмі «Управління проблемами плюс»). Проведено 6 групових занять з надавачами соціальних послуг та 3 індивідуальних; Фахівець із соціальної роботи та психолог відділення «Центр життєстійкості» Центру соціальних служб Балаклійської міської ради пройшли навчання за напрямками набуття навичок самодопомоги, надання першої психологічної допомоги під час надання соціальних послуг для розвитку психосоціальної підтримки. Соціальні робітники та фахівці Центру надання соціальних послуг Солоницівської селищної ради (23 особи) пройшли курс тренінгів та отримали сертифікати з «Психологічної самодопомоги при психотравмі». Проходять курс навчальних тренінгів 2 ФСР («Самодопомога плюс» на базі навчально-методичного центру Харківського ОЦСС). У Великобурлуцькій селищній ТГ навчання за напрямками набуття навичок самодопомоги, надання першої психологічної допомоги під час надання соціальних послуг пройшли 7 працівників (4 - з числа надавачів соціальних послуг). Протягом 2024 року відповідне навчання з самодопомоги із залученням представників Товариства організації Червоний Хрест пройшли спеціалісти КЗ «Центр соціальних служб», відділу соціального захисту населення та ЦНАП Наталинської сільської ради. Пройшли навчання з підвищення компетентностей за напрямками набуття навичок самодопомоги, надання першої психологічної допомоги, адаптації тощо під час надання соціальних послуг для

		розвитку психосоціальної підтримки 23 фахівця КУ «Центр надання соціальних послуг» Безлюдівської селищної ради. З метою набуття навичок самодопомоги, та підвищення рівня компетентності щодо основ надання психосоціальної підтримки у Печенізькій селищній ТГ були залучені благодійні організації (благодійними організаціями БФ «Карітас Харків», БФ «Право на захист», БФ «Мирне небо», «Волонтер 68», ГО «ГРІН- ЛАНДІЯ») для проведення тренінгів з працівниками установ. Проведено 5 тренінгів. У Валківській міській ТГ навчання за напрямом набуття навичок самодопомоги, надання першої психологічної допомоги під час надання соціальних послуг пройшли 15 працівників. Працівники ЦСС Златопільської міської ради долучилися до складу мультидисциплінарної команди, в рамках грантової програми «Відновлення доступу населення до медичної допомоги», «Впровадження мультидисциплінарного підходу на рівні первинної медичної допомоги». Основною роботою команди є швидке реагування на запити вразливих категорій населення, переадресація між членами команди (сімейний лікар, фахівець із соціальної роботи) та залучення інших фахівців (працівники вторинної та третинної ланки/ представники громадських організацій/поліції тощо). Протягом 2024 року спільною роботою охоплено 5 сімей. Протягом 2024 року з метою психосоціальної підтримки населення представники КЗ «Берестинський ЦСС» провели 214 різноманітних групових заходів, в яких брали участь діти, молодь та дорослі різних категорій населення. Заходи проводились з сім'ями СЖО, ВПО, багатодітними сім'ями, дітьми із сімей ПС, ДБСТ, опікунських сімей, дітьми та дорослими з обмеженими можливостями, дітьми сімей військовослужбовців, з дітьми та дорослими в яких був факт вчинення домашнього насильства, з клієнтами які перебувають на обліку Красноградського РВ філії Державної установи «Центр пробації» в Харківській області, клієнтами Красноградської філії Харківського обласного центру зайнятості, із особами похилого віку, ветеранами праці, освітянами із залученням поліцейського офіцера громади, соціальних партнерів, громадських організацій.
	2.2.18. Проведення курсу, а також разових занять та заходів із психоемоційної підтримки, занять із мінної безпеки, індивідуальних консультацій та групових заходів для колективів закладів освіти	Виконується За інформацією Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної (військової) адміністрації протягом 2024 року проведено 33103 занять та заходів із психоемоційної підтримки, занять із мінної безпеки, індивідуальних консультацій та групових заходів для колективів закладів освіти області, участь у яких взяли 211617 осіб. Охоплено цією роботою усі 56 громад області. У закладах освіти Харківської міської ради протягом 2024 року проводилися заходи (разові заняття) з психоемоційної підтримки для 4753 учнів та вихованців, 922 педагогів, 929 батьків. Проведено заходи (разові заняття) з мінної безпеки для 9303 учнів та вихованців, 787 педагогів, 942 батьків. Проведено індивідуальні консультації для 4698 учнів та вихованців, 2236 педагогів, 3964 батьків. Проведено групові консультації для 1145 учнів та вихованців, 744 педагогів, 873 батьків. Головним управлінням Державної служби з надзвичайних ситуацій України у Харківській області організовано проведення 48 занять та заходів із психоемоційної підтримки, занять із мінної безпеки,

	індивідуальних консультацій та групових заходів в яких взяло участь 864 особи. Інформування цивільного населення виконують 1 державний та 6 неурядових операторів протимінної діяльності: - Загін гуманітарного розмінування та піротехнічних робіт Міжрегіонального центру гуманітарного розмінування та швидкого реагування Державної служби України з надзвичайних ситуацій; - Представництво Датської Ради у справах біженців в Україні; - Представництво «ХАЛО ТРАСТ в Україні»; - Благодійна організація «Благодійний Фонд «Швейцарський фонд з протимінної діяльності ФСД в Україні»; - Благодійна організація Благодійний Фонд «Мирне небо Харкова»; - Філія The Mines Advisory Group в Україні; - Відокремлений підрозділ Міжнародної Федерації Handicap в Україні. Станом на 01.01.2025 проведено 114464 сесій, поінформовано 271283 осіб. Працівниками Центру практичної психології, соціальної роботи та здорового способу життя КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» у 2024 році було організовано та проведено 2 вебсемінари за темою «Психосоціальне благополуччя дітей та педагогів у воєнний та післявоєнний час» у межах адресної методичної допомоги педагогам закладів освіти деокупованих територіальних громад та громад, де велися активні бойові дії: Балакліївської, Великобурлуцької, Дворічанської, Дергачівської, Донецької, Золочівської, Кіндрашівської, Курилівської, Новопокровської, Петропавлівської, Печенізької, Савинської громад. Учасникам заходів надано психоемоційну підтримку. Зміст заходів спрямовано на розвиток компетентності педагогічних працівників і фахівців психологічних служб з таких актуальних питань: психосоціальне благополуччя дітей та педагогів у воєнний та післявоєнний час; психологічної життєстійкості (резильєнс) та перша психологічна допомога дітям під час військових дій та збройних конфліктів; перша психологічна допомога (алгоритм дій); психоемоційна підтримка учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану (було охоплено 79 осіб). З метою надання методичної допомоги педагогічним працівникам з питань мінної безпеки Центром громадянського виховання КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» у 2024 року було організовано та проведено: - онлайн-семінар «Основні правила безпеки під час надзвичайних ситуацій. Зона мінної безпеки» в межах Школи педагогічної майстерності «Система роботи базових (опорних) з питань безпеки життєдіяльності та цивільного захисту закладів освіти в особливий період» (17/10/2024, 71 особа); - вебконсультація за темою «Дії населення в зонах бойових дій» (03.05.2024, 14 осіб). Також в освітні програми курсів підвищення кваліфікації для різних категорій педагогічних працівників, які навчаються в КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», включено такі теми: «Способи поведінки в небезпечних ситуаціях та фактори можливого ризику в приміщенні та на території ЗДО»; «Алгоритм здійснення заходів захисту вихованців під час освітнього процесу в складних умовах та надзвичайних ситуаціях»; «Комплексні підходи до охорони праці та безпеки життєдіяльності в особливий період». Протягом 2024 року у Південноміській ТГ проведено 12 занять, у яких взяло учать 85 осіб, у
--	---

	Старовірській селищній ТГ проведено 2 заняття, навчанням охоплено 112 осіб, у Богодухівській ТГ проведено 3 заняття, залучено 38 осіб, 9 індивідуальних консультацій для 9 педагогів та здобувачів освіти, у Балаклійській міській ТГ 350 педагогічних працівників залучені до разових групових консультацій, занять з мінної безпеки, психоемоційної підтримки, у Донецькій селищній ТГ проведено 70 разових занять та заходів із психоемоційної підтримки, занять із мінної безпеки, індивідуальних консультацій та групових заходів для 731 працівника закладів освіти, у Солоницівській селищній ТГ проведено 9 занять у мобільному класі безпеки (мінна, пожежна безпека) із залученням 181 особи, 56 уроків безпеки (заходи з мінної безпеки) онлайн разом з представниками ДСНС для 2546 учнів, 15 занять з мінної безпеки разом з фахівцями Асоціації саперів України, представниками Швейцарського фонду протимінної діяльності FSD Ukraine, представниками ГО «Відповідальні громадяни» для 315 учнів, у Великобурлуцькій селищній ТГ проведено 72 навчальних заходів, охоплено 817 осіб, у Шевченківській селищній ТГ проведено 32 заходи з учасниками освітнього процесу закладів освіти за темами: «Як піклуватися про себе», «Вплив негативних емоцій на організм людини», «Долаємо стрес разом», «Дбаємо про психічне здоров'я в умовах війни», відеоурок ментального здоров'я «Ти як?», охоплено 1183 особи, у Біляївській сільській ТГ працівники взяли участь у групових заходах із мінної безпеки та ознайомились з Освітнім серіалом «Протимінна безпека» на платформі Дія.Освіта, у Кегичівській селищній ТГ проведено 27 занять, якими охоплено 343 особи, у Куньєвській сільській ТГ проведено 12 занять, якими охоплено 180 осіб, у Близнюківській селищній ТГ проведено 45 занять, якими охоплено 237 осіб, у Валківській міській ТГ в закладах освіти проведено 56 занять, взяло участь 3458 працівників, у Люботинській міській ТГ навчання з попередження ризиків від вибухонебезпечних предметів проводилось ГО «Асоціація саперів України», у Златопільській міській ТГ тренінги по мінній безпеці проводились ГО «Асоціація саперів України», у 20 таких заходах взяли участь 560 працівників закладів освіти, у Дергачівській міській ТГ 14 заходів відвідали 114 працівників закладів освіти громади та 23 працівника Управління ОКМС Дергачівської міської ради, у Зміївській міській ТГ проведено 23 заняття, у яких взяла участь 391 особа, у Вільхівській сільській ТГ у 8 навчальних заходах взяли участь 48 осіб. Богодухівським РУ ГУ ДСНС України в Харківській області проведено 16 онлайн-уроків та інформаційних заходів із мінної безпеки із залученням 314 осіб, Красноградським РУ ГУ ДСНС України у Харківській області та Красноградським РВП ГУНП в Харківській області протягом 2024 року у 8 закладах освіти Наталинської сільської ради проведено 46 онлайн уроків зі здобувачами освіти різник вікових груп щодо правил поведінки під час виявлення вибухонебезпечних предметів та загроз, які вони несуть. Для непрацюючого населення навчання з мінної безпеки проводиться на 7 консультаційних пунктах з питань ЦЗ. За 2024 рік знання отримали 22 мешканця громади. У Печенізькій селищній ТГ Чугуївським РУ ГУ ДСНС України у Харківській області проведено онлайн-тренінг з мінної безпеки для 378 учнів КЗ «Печенізький ліцей ім. Г. Семирадського», єдиний урок з безпеки для 226 учнів 1-11 класів на тему «Ризики, пов'язані з вибухонебезпечними предметами». 24 червня здобувачі освіти 1- 10 класів та педагогічний колектив КЗ «Печенізький ліцей ім. Г. Семирадського» взяли участь у зустрічі з керівником напряму навчання з попередження ризиків від
--	--

	мін та вибухонебезпечних предметів від Асоціації саперів України. Кількість дітей та вчителів – 48; 6 листопада благодійною організацією «Благодійний фонд «Швейцарський фонд протимінної діяльності ФСД в Україні», яка реалізує проєкт із гуманітарного розмінування в Харківській та Херсонській областях для 396 учнів 1-11 класів та 21 учителя проведено онлайн-заняття з основ мінної безпеки. В КЗ «Артемівський ліцей» та КЗ «Мартівський ліцей» було проведено заняття та заходи із психоемоційної підтримки, заняття із мінної безпеки, індивідуальні консультації та групові заходи для колективу ліцею за ініціативи Чеської гуманітарної організації «Людина в біді» та Міжнародного комітету порятунку (IRC), Харківської обласної молодіжної організації «Освічена ініціатива».
2.2.19. Просвітницькі заходи щодо психічного здоров'я для лікарів нефахівців із психічного здоров'я	Виконується Протягом 2024 року проведено 57 просвітницьких заходів щодо психічного здоров'я для лікарів нефахівців із психічного здоров'я, якими охоплено 1095 осіб. Кількість занять, проведених протягом 2024 року в закладах охорони здоров'я Харківської міської ради - 12. Кількість охоплених осіб, що пройшли навчання - 135 Так, лікарі КНП "МДП №16" Харківської міської ради у 4 кварталі 2024 року були присутні на онлайн-ефірі з Олегом Чабаном, директором Навчально-наукового інституту психічного здоров'я Національного медичного університету ім О.О. Богомольця «Про щастя» (4 лікарів- педіатра, невролог, 2 медичні сестри); прийняли участь у вебінарі з Наталією Масяк, керівником Клініки психічного здоров'я дітей, підлітків та молоді, КНП ЛОР «Клінічний центр дитячої медицини» «Про психіатричну допомогу дітям» (3 лікарів-педіатра, невролог, 3 медичні сестри), відвідали серію вебінарів «Спеціалізовані послуги для дітей та підлітків у сфері ментального здоров'я», яку проводив Координаційний центр з психічного здоров'я КМУ у партнерстві з ЮНІСЕФ - у співпраці з Європейським товариством дитячої та підліткової психіатрії (ESCAP), за підтримки Міністерства охорони здоров'я та Національної служби здоров'я України за темою: «Невідкладна психіатрична допомога для дітей та підлітків», «Самоушкодження», «Травма ЛІТСР» (8 лікарів-педіатрів, невролог, 6 медичних сестер). Для лікарів нефахівців із психічного здоров'я в структурних підрозділах КНП «Берестинський центр первинної медико-санітарної допомоги» проведено 10 просвітницьких заходів щодо психічного здоров'я, пройшли навчання 48 осіб КНП ХОР «Обласний госпіталь ветеранів війни» протягом 2024 року проведено 4 просвітницьких занять, якими охоплено 37 лікарів. КНП « ЦПМСД » Донецької селищної ради для медичних працівників закладу проведено 2 тренінга щодо психічного здоров'я – 30 осіб пройшли навчання. КНП «Краснокутська ЦРЛ» психотерапевтом проведено три заняття з 43 працівниками закладу. Для медичних працівників КНП «Балаклійський ЦПМСД» проведено 4 тренінга щодо психічного здоров'я, 54 особи пройшли навчання. КНП ХОР «Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» проведено протягом року – 26 занять, пройшли навчання та підвищили рівень компетентностей – 770 працівників КНП «ЦПМСД Водолазької селищної ради» для 28 медичних працівників проведено 2 тренінги з

		відпрацюванням навичок психологічного відновлення. Фахівцями КНП Кегичівський ЦПМСД» та КНП «Берестинський ЦПМСД» прослухано онлайн-інтерв'ю з Оксаною Збітневою, керівницею Координаційного центру з психічного здоров'я Кабінету Міністрів України про Всеукраїнську програму ментального здоров'я «Ти як?». Всі медичні працівники КНП «Шевченківський ЦПМСД» Шевченківської селищної ради (10 лікарів та 16 медичних сестер) пройшли навчання із клінічного ведення психічних розладів за програмою mhGAP. В КНП «Шевченківська ЦРЛ» 4 лікарі та 6 медичних сестер пройшли тренінг «Перша психологічна допомога» (3 год.), 22 лікарі та 39 медичні сестри пройшли тренінг із клінічного ведення психічних розладів за програмою mh GAP (29 год.) Всі медичні працівники КНП «Шевченківський ЦПМСД» (10 лікарів та 16 медичних сестер) пройшли навчання із клінічного ведення психічних розладів за програмою mhGAP. Лікарі КНП БМР ХО «БКБЛІЛ» (нефахівці із психічного здоров'я) пройшли навчальні курси та отримали сертифікати Академії НСЗУ по mhGAP КНП Балаклійський ЦПМСД" БМР ХО для медичних працівників закладу проведено 4 тренінга, щодо психічного здоров'я. 54 особи пройшли навчання. Протягом року 13 лікарів первинної медичної допомоги та 25 медичних сестер КНП «МЦ-Солоницівка» пройшли навчання за ліцензованою програмою Всесвітньої організації охорони здоров'я «Ведення поширених психічних розладів на первинному рівні медичної допомоги із використанням керівництва mhGAP» 1-го та 2-го рівня. В КНП «Великобурлуцький ЦПМСД» 7 лікарів пройшли курс з ведення поширених медичних розладів з використанням керівництва mh GAP. Проведено 7 занять (68 осіб) у поточному році стосовно просвітницьких заходів із психічного здоров'я для лікарів – нефахівців із психічного здоров'я.
	2.2.20. Підготовка фахівців за освітнім ступенем магістра за освітньою програмою 0.16 «Спеціальна освіта»	Виконується У ХНПУ імені Г. С. Сковороди в межах імплементації проєкту здобувають освіту на другому (магістерському) рівні вищої освіти 140 осіб Кількість фахівців, підготовлених у навчальному році – 31 особа (КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»). Розроблено 7 освітніх програм організації та проведення підвищення кваліфікації вчителів, за якими проведено курси для 314 педагогічних працівників ЗДО та ЗЗСО за спеціалізаціями: олігофренопедагогіка – 41 особа; логопедія – 67 осіб; спеціальна психологія – 76 осіб; реабілітологія – 54 особи; інклюзивна освіта – 76 осіб. 1 фахівець (консультант) КУ «Богодухівський інклюзивно-ресурсний центр» Богодухівської міської ради на даний момент є студентом за освітньою програмою 0.16 «Спеціальна освіта» за напрямком тифлопедагогіка.

	2.2.21. Запровадження компонентів психічного здоров'я в закладах освіти: надання психологічною службою послуг учасникам освітнього процесу, батькам, опікунам та членам родини здобувачів освіти, працівників закладів освіти	Виконується За інформацією Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної (військової) адміністрації кількість закладів освіти області де введена компонента психічного здоров'я – 537. Кількість охоплених осіб – 226365. У закладах освіти Харківської міської ради діє психологічна служба. 102 заклади дошкільної освіти забезпечені практичними психологами, 108 – не забезпечені. 13734 вихованця та їх батьки, 2976 працівників закладів дошкільної освіти отримували послуги, які надавали практичні психологи. 159 закладів загальної середньої освіти забезпечені практичними психологами та соціальними педагогами, 50 – не забезпечені. 77313 здобувачів освіти та їх батьки, 5874 працівника закладів загальної середньої освіти отримували психологічні послуги, які надавали практичні психологи. 76471 здобувач освіти та їх батьки, 5537 працівників закладів загальної середньої освіти отримували соціально-педагогічні послуги. 6 закладів позашкільної освіти забезпечені практичними психологами, 18 – не забезпечені. 2933 вихованці та їх батьки, 145 працівників закладів позашкільної освіти отримували послуги, які надавали практичні психологи. У 3 закладах освіти Балаклійська м/р працює практичний психолог і надає відповідні послуги учасникам освітнього процесу (Балаклійський ліцей №1 імені О.А. Тризни – 654 учнів, Петрівський ліцей – 132 учня, Шевелівський ліцей – 96 учнів. Компонента психічного здоров'я запроваджена у 8 закладах загальної середньої освіти Солоницівської громади та у 2 філіях, кількість охоплених становить 450 осіб. Кількість закладів освіти, де введена компонента психічного здоров'я Наталинська о/р - 8 (охоплено 943 особи), Близнюківської с/р - 4 (охоплено 775 осіб), Валківської м/р - 8 (охоплено 529 осіб), Зміївської м/р - 13 (охоплено 3427 осіб), Златопільської м/р - 45 (охоплено 64 осіб), Вільхівської - 2 (охоплено 744 осіб), Великобурлуцької с/р – 2 (охоплено 2 особи), Старовірівської с/р – 2 (охоплено -173), Шевченківської с/р – 3 (охоплено 759 осіб). З метою підготовки до роботи з дітьми та родинами, які опинилися в кризовій психологічній ситуації 558 фахівців психологічної служби закладів освіти пройшли навчання за програмами громадських організацій, благодійних фондів тощо. У 537 закладах освіти м. Харкова та області працюють фахівці психологічної служби і надають послуги (психосоціальну підтримку) всім учасникам освітнього процесу.
2.3. Організація супервізійної підтримки фахівців різних сфер діяльності	2.3.1. Забезпечення доступу до системи супервізії для працівників закладів освіти, які надають психосоціальну підтримку здобувачам освіти	Виконується За інформацією Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної (військової) адміністрації у 2024 році в закладах освіти області 601 фахівець надавав психосоціальну підтримку здобувачам освіти. Протягом 2024 року 349 фахівців закладів освіти скористались супервізійною підтримкою. У закладах освіти Харківської міської ради психосоціальну підтримку здобувачам освіти надавали 346 фахівців психологічної служби, з них 135 скористались супервізійною підтримкою. Консультантами професійного розвитку КУ «Богодухівський центр професійного розвитку

		педагогічних працівників» Богодухівської міської ради (далі - КУ «ЦПРПП» Богодухівської міської ради) упродовж жовтня-листопада 2024 року проведено супервізію для 7 вчителів, які викладають у 7-х класах Нової української школи. Також протягом 2024 року скористались супервізійною підтримкою фахівці закладів освіти, які надають психосоціальну підтримку здобувачам освіти Солоницівської селищної ТГ (12 осіб), Великобурлуцької селищної ТГ (5 осіб), Наталинської селищної ТГ (7 осіб), Печенізької селищної ТГ (9 осіб), Кегичівської селищної ТГ (4 особи), Близнюківської селищної ТГ (3 особи), Валківської міської ТГ (19 осіб), Вільхівської сільської ТГ (1 особа).
2.3.2. Організація супервізійної підтримки медичних працівників закладів охорони здоров'я, що пройшли онлайн/офлайн навчання за курсом «Ведення поширених психічних розладів на первинному рівні медичної допомоги з використанням Керівництва mhGAP»		Виконується У 9 закладах охорони здоров'я області впроваджено практику супервізійної підтримки медичних працівників. Протягом 2024 року доступ до супервізійної підтримки отримали 278 осіб, а скористався нею 141 медичний працівник. Кількість закладів охорони здоров'я Харківської міської ради, де впроваджено практику супервізійної підтримки медичних працівників - 5. Кількість медичних працівників закладів охорони здоров'я, що отримали доступ до супервізійної підтримки - 64. Кількість медичних працівників закладів охорони здоров'я, що скористались супервізійною підтримкою - 49. Також в КНП «Міська поліклініка №18» Харківської міської ради фахівці, які надають психологічну підтримку, щомісяця щомісяця отримують доступ до супервізійної підтримки 46 спеціалістів. У КНП БМР ХО «БКБЛЛЛ», організовано кабінет супервізійної підтримки медичних працівників де отримали супервізійну підтримку 27 працівників. КНП «Зачепилівська центральна лікарня» організована супервізійна підтримка для 12 медпрацівників. УКНП «Шевченківський центр первинної медико-санітарної допомоги» проведено п'ять супервізій для підтримки 21 медичного працівника. КНП «Берестинський центр первинної медико-санітарної допомоги» кількість медичних працівників закладу охорони здоров'я, що отримали доступ до супервізійної підтримки – 35. У КНП КСР «Кегичівська ЦРЛ» організована супервізійна підтримка медичних працівників закладу, що пройшли онлайн навчання за курсом «Ведення поширених психічних розладів на первинному рівні медичної допомоги з використанням Керівництва mhGAP». У КП «Близнюківська ЦРЛ» пройшли онлайн навчання за курсом «Ведення поширених психічних розладів на первинному рівні медичної допомоги з використанням Керівництва mhGAP» 31 з 37 лікарів, 58 осіб з 60 медичних сестер/братів, 4 особи з 4 фахівців з реабілітації, 2 з 2 психологів, ПМД: 9 з 9 лікарів та 16 осіб з 21 медичних сестер. У Старовірівській сільській ТГ практику супервізійної підтримки медичних працівників впроваджено у 1 закладі охорони здоров'я. Протягом 2024 року 30 медичних працівників закладів охорони здоров'я отримали доступ і скористались супервізійною підтримкою. У Богодухівській міській ТГ практику супервізійної підтримки медичних працівників впроваджено у 1 закладі охорони здоров'я. Протягом 2024 року 28 осіб скористались нею. В КНП «ЦПМСД» Люботинської міської ради 30 чоловік пройшли супервізійну підтримку шляхом

		онлайн-навчання за курсом «Ведення поширення психічних розладів на первинному рівні медичної допомоги з використанням Керівництва mh GAP» В КНП "Люботинська міська лікарня" Люботинської міської ради Харківської області 11 лікарів та 16 медсестер пройшли курси з ведення поширених психічних розладів. У КНП «Златопільський ЦПМСД» укладено 51 пакет з Національною службою охорони здоров'я по веденню поширених психічних розладів на первинному рівні; отримали сертифікати 24 лікаря та 51 медична сестра; за потребою проводяться консультації. 25 сімейних лікарів (100%) та 45 (100%) осіб середнього медичного персоналу КНП «Зміївський ЦПМСД» пройшли навчання за ліцензованою програмою mhGAP.
	2.3.3. Впровадження супервізії для працівників, які надають послуги у сфері психічного здоров'я в системі соціального захисту населення	Виконується У КУ «Центр надання соціальних послуг» Безлюдівської селищної ради для працівників, які надають соціальні послуги протягом 2024 року проведено 4 онлайн зовнішні супервізійні зустрічі. У КУ «Центр надання соціальних послуг» Печенізької селищної ради протягом 2024 року проведено 7 супервізій. Практичний психолог КУ ЦНСП Кіндрашівської сільської ради бере участь у групових супервізіях МГО «Міжнародний Центр Розвитку і Лідерства» (1 заняття на тиждень). У Харківському обласному центрі соціальних служб є 12 навчених тренерів, які можуть здійснювати супервізію та проведення навчальних та супервізійних заходів у сфері психічного здоров'я. У звітному періоді 2024 року супервізії для працівників, які надають послуги у сфері психічного здоров'я в системі соціального захисту населення не проводились у зв'язку з відсутністю запиту.
	2.3.4. Організація навчання осіб з числа психологів Головного управління Державної служби з надзвичайних ситуацій України у Харківській області, які можуть здійснювати супервізію, для залучення їх до проведення супервізійних заходів	Виконується На кінець 2024 року серед психологів ГУ ДСНС України у Харківській області відсутні особи, які проходили відповідні навчання та мають сертифікації для проведення супервізійної підтримки. Вирішується питання організації навчання осіб з числа психологів ГУ ДСНС України у Харківській області, які можуть здійснювати супервізію.
3.1. Впровадження заходів пріоритетних проєктів у межах всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»	3.1.1. Впровадження заходів пріоритетного проєкту «Психосоціальна підтримка та психологічна допомога на всіх рівнях освіти» в межах всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»	Виконується З метою впровадження в області заходів пріоритетного проєкту «Психосоціальна підтримка та психологічна допомога на всіх рівнях освіти» в межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як» протягом року в 44 громадах області проведено 3667 навчальних заходів. Кількість працівників, що пройшли навчання та підвищили рівень компетентностей – 12796. У закладах освіти м. Харкова проведено 1922 заняття щодо формування навичок психологічної стійкості з працівниками в рамках реалізації проєкту "Психосоціальна підтримка та психологічна допомога на всіх рівнях освіти", якими охоплено 4148 працівників. У межах реалізації Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» науково-педагогічним

		складом ХНУ ім. В.Н. Каразіна розроблені та розміщені на «You Tube» каналі лекції з проблематики ментального здоров'я: «Травматичний досвід. Як з ним «уживатись»; «Спілкування з дітьми під час війни. Рекомендації батькам та опікунам»; «Емоційно-вольова сфера дітей дошкільного віку, які пережили війну»; «Техніка регуляції психічних станів»; «Що таке ментальне здоров'я»; «Як вижити в складні часи»; «Психічні розлади у дітей під час воєнного стану»; «Родина та війна»; «Методики керування переживаннями». Проведено загально університетську кураторську годину «Ментальне здоров'я. Як його зберегти». 10 жовтня 2024 року з нагоди Всесвітнього дня ментального здоров'я проведено: - у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна захід «Стійкість одного - стійкість мільйонів»; - психологи Національної академії Національної гвардії України разом з курсантами-випускниками, які навчаються за спеціальністю 053 «Психологія», провели тренінги для відновлення психологічного здоров'я військовослужбовців, у т.ч. які зазнали поранень під час виконання службових, бойових та спеціальних завдань. Окрім цього, старший викладач кафедри психології та педагогіки підполковник Андрій Пащенко провів тренінг «Ментальне здоров'я – фундамент якісного виконання службових, бойових та спеціальних завдань» з курсантами третього року навчання гуманітарного факультету; - кафедрою психології і соціології Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця проведено захід «Арт-терапія, ізотерапія» для здобувачів вищої освіти - психологів. Регіональним центром змішаної освіти Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди «Сковорода – Хаб» у циклі лекцій «Ментальне здоров'я як компонента сучасної освіти: теоретичний аспект» відбулось онлайн заняття «Уроки Щастя» та Всеукраїнська програма ментального здоров'я «Ти як?»: самодопомога та підтримка» для школярів, здобувачів вищої освіти, батьків, вчителів, науково-педагогічних працівників. На виконання протоколу засідання Міжвідомчої координаційної ради з питань охорони психічного здоров'я та надання психологічної допомоги особам, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України від 10 травня 2023 року, листа Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» 21/08-479 від 29.03.2023 «Про Всеукраїнську програму ментального здоров'я «Ти як?» щомісяця фахівцями Центру практичної психології, соціальної роботи та здорового способу життя КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» вивчається та узагальнюється інформація щодо найкращого досвіду з реалізації програми збереження ментального здоров'я «Ти як?» у закладах освіти громад області та районів м. Харкова. Крайній досвід презентується на методичних заходах Центру практичної психології, соціальної роботи та здорового способу життя і поширюється серед закладів освіти.
	3.1.2. Впровадження пріоритетного проекту Міністерства внутрішніх справ України «Алгоритм надання психологічної допомоги та	Виконується У ВП № 1 Ізюмського РУП ГУНП в Харківській області, розташованому на території Балаклійської міської територіальної громади, впроваджено пріоритетний проект Міністерства внутрішніх справ України «Алгоритм надання психологічної допомоги та супроводу в кризових та екстрених ситуаціях». Протягом 2024 року з працівниками Національної поліції проведено 4 заняття, на яких 78 осіб пройшли

	супроводу в кризових та екстрених ситуаціях»	навчання та підвищили рівень компетентностей. Фахівцями КУ «Центр надання соціальних послуг» Пісочинської селищної ради прийнято участь у триденному навчальному тренінгу з надання соціальної послуги кризового/ екстреного втручання в громаді, проведеному тренером Наталією Ачкасовою в рамках проєкту Українська мережа за права дитини. Головним управлінням Державної служби з надзвичайних ситуацій України у Харківській області проведено 98 занять зі співробітниками ДСНС України у Харківській області щодо впровадження пріоритетного проєкту Міністерства внутрішніх справ України «Алгоритм надання психологічної допомоги та супроводу в кризових та екстрених ситуаціях», участь взяли 1088 осіб. Проведено 5 зустрічей з психологами та працівниками НПУ, участь взяли 26 осіб.
	3.1.3. Впровадження проєкту «Молодіжні центри та активні парки - частина екосистеми психічного здоров'я»	Виконується «Активні парки» відкриті та функціонують на 36 локаціях у 14 територіальних громадах Харківської області. З 36 координаторів – 1 особа ветеран війни, 25 координаторів пройшли навчання та володіють навичками надання першої психологічної допомоги. Протягом 2024 року проведено 171 захід, що сприяв соціальній адаптації та психологічній реабілітації ветеранів війни або членів їх сімей.
	3.1.4. Створення у громадах області центрів життєстійкості	Виконується Значну роль у доступності надання соціальних послуг та психосоціальної підтримки відіграють Центри життєстійкості, що створюються в громадах області. Такі Центри життєстійкості функціонують у 7 територіальних громадах (Балаклійська, Валківська, Первомайська, Чугуївська, Харківська міські та Кегичівська, Пісочинська селищні), планується створення ще 6 центрів. У Центрах життєстійкості працюють психологи, які надають психологічні послуги як індивідуально, так і групові. У 2024 році послугами Центрів життєстійкості скористалися 20,2 тис. осіб, з них 10,8 тис. осіб отримали психосоціальну підтримку та допомогу.
	3.1.5. Залучення до надання першої психологічної допомоги при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій місцевого або міжрегіонального рівня психологів або інших спеціалістів з питань психологічного забезпечення установ та організацій області, які опікуються питаннями психічного захисту та психосоціальної підтримки	Виконується Продовжується робота щодо залучення до надання першої психологічної допомоги при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій психологів або інших спеціалістів з питань психологічного забезпечення, які опікуються питаннями психічного захисту та психосоціальної підтримки. В області наявні організації, психологи, яких можуть залучатися до надання першої психологічної допомоги при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій місцевого або міжрегіонального рівня. Всього в установах надання соціальних послуг усіх форм власності працює 41 психолог, з них 32 у надавачів соціальних послуг комунального сектору територіальних громадах; 5 в Харківському обласному центрі соціальних служб, 8 в інших установах та організаціях.

	3.1.6. Залучення до надання психологічної допомоги мобільних бригад, що діють у сфері психічного захисту та психосоціальної підтримки	Виконується Протягом 2024 року в рамках роботи Харківської регіональної психологічної служби було здійснено 49 виїзних заходів до 27 територіальних громад із залученням соціальних партнерів, що діють у сфері психічного захисту та психосоціальної підтримки. В області продовжує роботу 8 мобільних бригад соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі. На території Балаклійської громади працює мобільна бригада соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі від МБФ «Ініціатива». На території Берестинської міської ТГ соціально-психологічну допомогу постраждалим особам надає мобільна бригада соціально-психологічної допомоги, створена при КЗ «Берестинського ЦСС». У Златопільській міській територіальній громаді успішно працює Мобільна Бригада, діяльність якої направлена для надання соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або від насильства за ознакою статі. Мобільна бригада діє за підтримки Фонду Народонаселення ООН в Україні, у партнерстві з місцевими органами влади та молодіжним фондом «Ініціатива» за фінансової підтримки бюро USAID. Послугами Мобільної Бригади протягом 2024 року скористалися 252 мешканці нашої громади. Заступник директора КНП «Первомайський ЦПМСД» перебуває у складі ради при Центрі соціальних служб по роботі мобільних бригад щодо надання допомоги сім'ям у кризових ситуаціях. Ведеться робота щодо створення нових мобільних бригад та мобільних мультидисциплінарних команд для надання психологічної допомоги та психосоціальної підтримки мешканцям територіальних громад області. Зокрема у 2024 році при КНП ЦПМСД Богодухівської міської громади утворено 2 мобільні бригади, що надають послуги у сфері психічного захисту та психосоціальної підтримки на території Богодухівської міської громади, охоплено 14 осіб вразливих категорій. Утворено мобільну бригаду соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі в КНП «МЦ-Солоницівка» Солоницівської селищної ради, охоплено 10 осіб. Утворено мобільну бригаду на території Наталинської сільської ради, до складу якої входить психолог що надає потерпілим особам від домашнього насильства психологічну допомогу та психосоціальну підтримку, а також мобільна мультидисциплінарна команда на території Зміївської міської громади, яка надає медичні, соціальні та психологічні послуги вразливим групам населення. Згідно з рішенням Біляївської сільської ради Лозівського району Харківської області від 24 жовтня 2024 року №1797 «Про внесення змін до Структури та граничної чисельності працівників Комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» Біляївської сільської ради Лозівського району Харківської області», до штатного розпису установи введено посаду психолога. Після прийняття на посаду фахівця, у разі потреби, його буде залучено до надання першої психологічної допомоги при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій місцевого або міжрегіонального рівня.
--	--	---

	3.1.7. Розвиток іпотерапії та каністерапії, проведення оздоровчих і реабілітаційних занять для ветеранів війни, дітей з особливими освітніми потребами	Виконується У 2024 році в області проведено 25 оздоровчих та реабілітаційних занять для дітей з особливими освітніми потребами, якими охоплено 410 осіб. На території Харківської міської ради проведено 7 оздоровчих і реабілітаційних заходів, з яких 1 з іпотерапії та 6 з каністерапії для 15 дітей з особливими освітніми потребами. КЗ «Красноградський центр соціальних служб» із залученням представників Громадської організації «ДІВЧАТА» проведено захід для 12 сімей найуразливіших категорій населення на якому надавали психологічну, реабілітаційну та адаптаційну допомогу дітям, підліткам, жінкам та чоловікам, жертвам сексуального та інших видів гендерно зумовленого насильства, батькам постраждалих та іншим вразливим категоріям місцевим та внутрішньо переміщеним особам. На території Зміївської громади здійснює діяльність приватний кінно-спортивний клуб «Діброва».
3.2. Збільшення кількості надавачів послуг у сфері психічного здоров'я	3.2.1. Надання послуг психоемоційної підтримки молоді на базі молодіжних центрів та просторів, зокрема шляхом введення посад психологів та забезпечення їх роботи	Виконується За даними територіальних громад області, 8 молодіжних центрів (просторів) надають послуги психоемоційної підтримки молоді, у т.ч. в 4-х молодіжних центрах (просторах) працюють психологи в рамках грантових проєктів. За оперативними даними, 15 громад області проводили заходи з психологічної допомоги для молоді. На території Богодухівської громади працює мультифункціональний центр «Спільно» у приміщенні Центру дитячої та юнацької творчості. Це безпечний простір, до роботи в якому залучено 2 психологи для надання психоемоційної підтримки молоді. У 2024 році в Комунальній установі «Центр надання соціальних послуг» Безлюдівської селищної ради відкрито відділення соціальної згуртованості і самозарадності з метою психоемоційної підтримки молоді. Відповідно до рішення Близнюківської селищної ради від 20 грудня 2024 року №1815-VIII створено структурний підрозділ «Молодіжний простір Близнюківщини» КУ «Центр надання культурних послуг» Близнюківської селищної ради Лозівського району Харківської області, в якому введено посаду психолога. На території Берестинської міської громади створений і функціонує КЗ «Берестинський молодіжний центр». Берестинський молодіжний центр - заклад для відпочинку та сприяння самореалізації та соціалізації молоді, сприяння її життєвому самовизначенню, інтелектуальному, моральному, духовному розвитку, реалізації творчого потенціалу, підтримка молодіжного руху. Розпорядженням міського голови від 02 лютого 2024 року № 17 «Про утворення ініціативної групи з підготовки установчих зборів та формування складу Красноградської молодіжної ради» створена Берестинська молодіжна рада. Молодіжна Рада Берестина — це спільнота активних та небайдужих молодих людей, які об'єднали свої зусилля, щоб зробити місто кращим
	3.2.2. Розвиток мережі мобільних мультидисциплінарних команд області відповідно до потреб населення в медичних	Виконується На кінець року в області функціонує 5 мультидисциплінарних команд із контрактуванням із Національною службою здоров'я України за пакетом Програми медичних гарантій «Психіатрична допомога дорослим та дітям, яка надається мультидисциплінарною командою»: КНП Мереф'янської міської ради «Мереф'янська центральна районна лікарня», КНП «Чугуївська

	послугах шляхом їх інтеграції до центрів із психічного здоров'я на базі кластерних лікарень	центральна лікарня ім. М.І. Кононенка «Чугуївської міської ради Харківської області, КНП Харківської обласної ради «Обласна клінічна психіатрична лікарня №3», КНП Богодухівська центральна районна лікарня Богодухівської міської ради, КНП «Лозівське територіальне медичне об'єднання» Лозівської міської ради Харківської області. Протягом року бригадами надано 8319 послуг пацієнтам. КНП «ЦПМСД Водолазької селищної ради» за потреби до паліативних хворих та членів їх родини виїздить психолог у складі мобільної паліативної бригади для надання психологічної допомоги. За період 2024 року було проведено 23 виїзди. КНП «Зміївський ЦПМСД» 1 мультидисциплінарна команда, до складу якої увійшли сімейний лікар, психолог та соціальний працівник, проконсультовано у 2024 році - 24 особи. КНП «Зачепилівська центральна лікарня» забезпечувалося надання спеціалізованої паліативної допомоги мультидисциплінарною командою за місцем перебування пацієнтів з метою оптимізації стану його здоров'я, функціонування та якості життя. За потребою був залучений психолог для надання психологічної підтримки, проконсультовано у 2024 р- 14 осіб. КНП «Краснокутська ЦРЛ» до складу мультидисциплінарної команди входить психіатр. 120 пацієнтів отримали послуги. До мультидисциплінарної команди КНП « ЦПМСД » Нововодолазької селищної ради по наданню мобільної паліативної допомоги населенню громади введений психолог. Протягом року, надано 583 консультацій з питань психологічного здоров'я. Адміністрацією КНП «Берестинський ЦПМСД» до надання психологічної допомоги населенню громад були залучені мобільні бригади: БО «Координаційний гуманітарний центр», Фонд народонаселення ООН, ГО Фронтлайн Медикс. Проведено 38 виїздів в амбулаторії та пункти здоров'я. КНП « ЦПМСД Краснокутської селищної ради» здійснюють прийом мобільні бригади лікарів (асоціація «Medicos del Mundo» Лікарі світу) де є психолог, надано 125 послуг У КНП «ЦПМСД» Зачепилівської селищної ради до складу команди залучено 3 лікаря, 4 медичні сестри, 1 психолог та 1 соціальний працівник. 08.08.2024 року команда пройшла навчання (16 ак. годин) та успішно завершили тренінг з «Впровадження мультидисциплінарного підходу на рівні первинної медичної допомоги», що засвідчується сертифікатами. Станом на 31.12.2024 медичними працівниками надано 88 послуг, психологом 21 послуга, соціальним працівником 65 послуг. Підписаний Меморандум керівниками КНП «Первомайський ЦПМСД», соціальної служби та територіального центру соціального обслуговування про співпрацю та створення міждисциплінарної команди. Працівники центру соціальних служб долучилися до складу мультидисциплінарної команди, в рамках грантової програми «Відновлення доступу населення до медичної допомоги», «Впровадження мультидисциплінарного підходу на рівні первинної медичної допомоги». Протягом 2024 року роботою охоплено 5 сімей.
	3.2.3. Збільшення кількості надавачів соціальної послуги денного догляду для осіб з	Виконується На території області у 2024 році соціальна послуга денного догляду для осіб з інвалідністю та осіб похилого віку надавалась Територіальним центром надання соціальних послуг Немишлянського

	інвалідністю та осіб похилого віку	району м. Харкова, якою охоплено 32 особи з інвалідністю та особи похилого віку.
3.3. Підтримка створення нових суб'єктів надання послуг у сфері психічного здоров'я	3.2.4. Збільшення кількості надавачів соціальної послуги тимчасового відпочинку для осіб, які здійснюють догляд за дітьми/особами з інвалідністю 3.3.1. Створення та підтримка діяльності осередків із надання психологічної допомоги внутрішньо переміщеним особам, зокрема дітям	На цей час у надавачів соціальних послуг територіальних громад області відсутня можливість у запровадженні послуги тимчасового відпочинку для осіб, які здійснюють догляд за дітьми/особами з інвалідністю. Виконується На території громад області створюються осередки із надання психологічної допомоги ВПО, зокрема дітям. Так, в Богодухівській міській громаді працює мультифункціональний центр «Спільно» у приміщенні Центру дитячої та юнацької творчості. Це безпечний простір, до роботи в якому залучено 2 психологи для надання психоемоційної підтримки не лише молоді, але й допомоги внутрішньо переміщеним особам, зокрема дітям. 3 заклади освіти Балаклійської міської ради забезпечені практичним психологом (Балаклійський ліцей №1 імені О.А.Тризни – 70 ВПО; Шевелівський ліцей –12 ВПО, Петрівський ліцей – 6 ВПО). В КНП «Великобурлуцький Центр ПМСД» 7 лікарів пройшли курс з ведення поширених медичних розладів з використанням керівництва mh GAP. В разі звернення внутрішньо переміщених осіб надається психологічна допомога. У 2024 році в Комунальній установі «Центр надання соціальних послуг» Безлюдівської селищної ради відкрито відділення соціальної згуртованості і самозарадності із надання психологічної допомоги внутрішньо переміщеним особам, зокрема дітям. 8 осіб зі статусом ВПО надано послугу соціальної адаптації. Психологічна допомога внутрішньо переміщеним особам, зокрема дітям, надається психологами Центрів життєстійкості. У 2024 році психосоціальною підтримкою охоплено 2675 ВПО. У Люботинській міській громаді надано психологічної допомоги ВПО – всього 57 осіб., з них дітям – 10 осіб. На території Берестинської громади в рамках проєкту міжнародної організації World Vision створена громадська організація «Дівчата» надає фінансову, гуманітарну та психологічну допомогу постраждалим від війни та соціальну реабілітацію ВПО. На базі клубу проходять заходи з соцреабілітації, індивідуальні та групові психологічні консультації. Мобільна бригада у складі психолога та соціального працівника надає послуги громаді. Завдяки фінансуванню фонду «Save the Children», Благодійної організації «Благодійний фонд «Посмішка ЮА» та інших благодійних фондів на території Зміївської міської громади продовжує активно діяти простір для занять з дітьми «Простір дружній до дитини». У рамках даного проєкту з дітьми проводяться майстерки, творчі заняття за програмами: «HEART» (зцілення шляхом творчості), «Life Skills» (життєві навички для підлітків) та інші заходи. Кількість створених нових суб'єктів надання послуг у сфері психічного здоров'я для внутрішньо переміщених осіб, зокрема дітей -3.

		Кількість внутрішньо переміщених осіб, охоплених роботою зазначених суб'єктів на кінець року – 265.
	3.3.2. Створення та розвиток мережі закладів охорони здоров'я, які надають послуги з підтримки психічного здоров'я дітям, розвиток мережі «Клініка дружня до молоді»	Виконується На сьогодні відсутня нормативно-правова база щодо відкриття «Клінік дружніх до молоді» у складі закладів охорони здоров'я. До початку повномасштабного вторгнення рф в Україну в області 4 заклади охорони здоров'я, де працювало 3 відділення та кабінет психічного здоров'я. Разом з тим, послуги з підтримки психічного здоров'я дітям в області надають 3 центри медико - соціальної реабілітації створені на базі обласних будинків дитини. Психологами закладів протягом року надано 2006 послуг. Лікар-психіатр дитячий та лікар-психолог КНП БМР ХО «Балаклійська клінічна багатопрофільна лікарня інтенсивного лікування» за потреби надає послуги з підтримки психічного здоров'я дітям, протягом року охоплено 157 дітей. У КНП «ЦПМСД» Нововодолазької ради працює психолог для надання психологічної підтримки дітям. За 2024 рік надано допомогу 180 дітям. За інформацією Департаменту охорони здоров'я Харківської міської ради кількість закладів охорони здоров'я, які надають послуги з підтримки психічного здоров'я дітям станом на кінець 2024 року - 11.
	3.3.3. Створення нових психіатричних відділень у закладах охорони здоров'я	Протягом звітного періоду 2024 року нові психіатричні відділення у багатопрофільних лікарнях та інших закладах охорони здоров'я не створювались. Потреба у створенні таких підрозділів у закладах охорони здоров'я стоїть на контролі Департаменту охорони здоров'я ХОВА.
3.4. Забезпечення доступу та сталості послуг у сфері психічного здоров'я	3.4.1. Створення умов для надання доступної і якісної психологічної допомоги ветеранам війни, особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалим учасникам Революції Гідності, членам сімей таких осіб, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України	Виконується В області створено умови для надання психологічної допомоги ветеранам війни, особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалим учасникам Революції Гідності, членам сімей таких осіб, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) захисників і захисниць України на базі ОЦСС, центрів надання соціальних послуг, центрів життєстійкості, ветеранських просторах, лікувальних та навчальних закладів. Ведеться відповідна робота у закладах охорони здоров'я області. Так, психологічна допомога ветеранам війни та військовослужбовцям ЗСУ надається у КНП ХОР «Обласний госпіталь ветеранів війни». Шляхом індивідуального прийому психологи та психотерапевт проводяться бесіди та психотерапевтичні сеанси для пацієнтів, при необхідності психотерапевт призначає медикаментозне лікування. За 2024 рік практичні психологи провели 2635 консультацій, при цьому проведено 217 групових занять, якими охоплено 1064 пацієнтів, пройшли 1542 індивідуальних заняття. Психотерапевт провів 3198 індивідуальних занять з пацієнтами госпіталю. КНП «Зміївський центр первинної медико-санітарної допомоги» надано 25 послуг індивідуального консультування, для осіб із числа ветеранів війни та 6 - для членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України. Психолог КНП «Борівський центр первинної медико-санітарної допомоги» в 2024 році пройшла навчання за програмою «Психологічна допомога військовослужбовцям та їх близьким» в м. Одеса.

		Лікарі психіатри та психологи закладу надали психологічну допомогу 35 особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, 63 членам сімей таких осіб, 6 членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, 18 членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць У КНП «ЦПМСД» Нововодолазької ради створені умови для надання психологічної допомоги ветеранам та членам їх родини. Охоплено 62 особи, надано 290 консультацій. У КНП « ЦПМСД Краснокутської селищної ради» психологічну допомогу надано 37 ветеранам війни, 36 членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, 34 членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України. У Берестинській громаді 23-24 вересня 2024 року відбулися консультації з психологом для родин загиблих військових та діючих військовослужбовців, щодо відновлення психологічного здоров'я, стигматизації піклування про психічне здоров'я та підвищення життєстійкості жінок в рамках Проекту психологічної підтримки «Треба Жити». Охоплено - 12 членів родин. У Комунальному закладі «Центр надання соціальних послуг Богодухівської міської ради Харківської області» психологічна допомога надана 7 особам із числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалим учасникам Революції Гідності, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України. У КНП «Шевченківська ЦРЛ» допомогу лікаря психолога отримали 110 осіб, психіатра-психотерапевта - 327 осіб зазначеної категорії. 34 КНП Харківської міської ради, які надають амбулаторно-поліклінічну допомогу населенню мають договори з НСЗУ за пакетом «Супровід і лікування дорослих та дітей з психічними розладами на первинному рівні медичної допомоги», які можуть надавати психологічну допомогу ветеранам війни, особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалим учасникам Революції Гідності, членам сімей таких осіб. В КНП «МП №18» Харківської міської ради створено Інтегрований Центр, фахівці якого надають необхідну допомогу вищезазначеному контингенту.
	3.4.2. Інтеграція послуг із підтримки психічного здоров'я в первинний рівень медичної допомоги	Виконується На сьогодні в Харківській області зареєстровано 88 надавачів медичних послуг за напрямом психологічна і психіатрична допомога. Зазначену допомогу населенню надає 1037 лікарів та медичних працівників. Крім того амбулаторну допомогу надає ще 57 закладів – 194 лікарів. Кількість медичних працівників первинної ланки, що пройшли навчання по програмі «Ведення поширених психічних розладів із використанням Керівництва mhGAP», станом на кінець року – 2501 осіб у тому числі 1037 лікарів та 1464 середнього медичного персоналу. У надавачів медичних послуг Харківської міської ради кількість лікарів первинного рівня медичної допомоги, що пройшли навчання за ліцензованою програмою Всесвітньої організації охорони здоров'я mhGAP станом на кінець 2024 року - 739. Кількість надавачів медичних послуг первинного рівня в області, що уклали договір за пакетом медичних послуг «Супровід і лікування дорослих та дітей з психічними розладами на первинному рівні медичної допомоги» станом на кінець 2024 року - 34.
	3.4.3. Інтеграція послуг із підтримки психічного здоров'я в систему екстреної медичної	Виконується Кількість медичних працівників служби екстреної медичної допомоги області, що пройшли навчання по програмі «Ведення поширених психічних розладів із використанням керівництва mhGAP», станом на

	допомоги	кінець року – 527 в тому числі 73 лікаря та 454 середнього медичного персоналу. Кількість просторів для психологічного розвантаження спеціалістів, облаштованих в закладі – 26. Кількість проведених протягом року інформаційно-просвітницьких та інформаційно-консультаційних заходів щодо підтримки психічного здоров'я на робочому місці – 52.
	3.4.4. Впровадження послуги підтриманого проживання для осіб із важкими психічними розладами та інтелектуальними порушеннями	Виконується В області послуга підтриманого проживання надається у 3 територіальних громадах: Лозівській міській, Куньєвській сільській - вдома у отримувачів соцпослуг, у Пісочинській селищній - у квартирі, що належить до житлового фонду соціального призначення. Протягом 2024 року соціальною послугою підтриманого проживання охоплено 73 особи, з яких 54 особи похилого віку та 19 осіб з інвалідністю. У Пісочинській селищній ТГ у КУ «ЦНСП» Пісочинської селищної ради соціальною соціальною послугою підтриманого проживання протягом 2024 року охоплено 1 особу з інвалідністю.
	3.4.5. Впровадження соціальної послуги транзитного підтриманого проживання відповідно до потреби	На цей час у надавачів соціальних послуг територіальних громад області відсутня можливість у запровадженні соціальної послуги транзитного підтриманого проживання.
	3.4.6. Розбудова регіональної мережі центрів із психічного здоров'я на базі кластерних, надкластерних і амбулаторно-поліклінічних закладів охорони здоров'я	Виконується За сприяння Департаменту охорони здоров'я Харківської обласної державної (військової) адміністрації на базі Філії Університетської лікарні Харківського національного медичного університету відкрито у 2023 році Центр психічного здоров'я де згідно штатного розпису працює: 2 психіатри, 2 психологи, 1 психофізіолог, 1 медична сестра, волонтери: координатор, 2 фасилітатори. Додатково два психологи від міжнародних гуманітарних організацій. Протягом року фахівці центру надали послуги 1600 пацієнтам, з них 200 пацієнтів клініки, 295 військові, ветерани та ДСНС, 360 ВПО з них 42 особи інвалідністю. У рамках виконання Плану заходів на 2024-2026 роки з реалізації в Харківській області Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року 06 грудня 2024 року з керівниками кластерних та надкластерних закладів охорони здоров'я проведено нараду з приводу організації роботи по відкриттю у закладах Центрів ментального (психічного) здоров'я. Крім того, 10.12.2024 за участі фахівців Координаційного центру з психічного здоров'я Кабінету Міністрів України проведено нараду з закладами охорони здоров'я області по створенню центрів психічного здоров'я у кластерних та надкластерних лікарнях. На базі КНП "МП №18" Харківської міської ради за підтримки Міжнародного благодійного фонду «Українська фундація громадського здоров'я» (далі – «ФНІ 360») на базі поліклініки відкрито єдиний Інтегрований Центр в м. Харкові, який надає консультативні послуги юридичного, медичного, психологічного та соціального характеру особам, які постраждали внаслідок воєнних дій на окупованих/деокупованих територіях, в тому числі внаслідок гендерного та сексуального насильства, а також постраждалим від домашнього насильства. Укладено меморандум про співпрацю та партнерство між Поліклінікою та «ФНІ 360» з надання допомоги в Центрі комплексного реагування, спрямованої на підтримку психічного здоров'я внутрішньо переміщеним особам (далі – ВПО), постраждалим від гендерно зумовленого насильства, постраждалим від домашнього насильства шляхом запровадження

		інтегрованого підходу в наданні медичної та психосоціальної допомоги постраждалим, в тому числі внаслідок воєнних дій на Україні, зміцнення співпраці між державними та неурядовими організаціями. Протягом 2024 року фахівцями центру здійснено понад 10800 медичних оглядів та консультаційних послуг психологів, соціальних працівників та юриста, із них психологами - 5368 консультаційних послуг та сесій, соціальними працівниками - 6062 консультації, 2820 консультацій юриста. Проведено понад 840 послуг з кейс-менеджменту командою. Здійснено понад 1500 виїздів мультидисциплінарною командою в місця тимчасового перебування родин ВПО та постраждалих внаслідок збройного конфлікту. Перенаправлено понад 4700 осіб до благодійних громадських організацій для отримання гуманітарної допомоги (продуктів харчування, засобів гігієни, одягу взуття тощо).
	3.4.7. Підтримання в актуальному стані інтерактивної мапи, яка розміщена на вебсайті Харківської обласної державної (військової) адміністрації з метою покращення доступу населення територіальних громад до соціальних послуг та забезпечення роботи мобільного застосунку для смартфонів «Соціальні послуги Харківщини»	Виконується З метою доступності інформації щодо надання послуг психосоціальної допомоги створено та підтримується в актуальному стані інтерактивна мапа, яка містить інформацію про майже 600 об'єктів, серед яких надавачі соціальних послуг, заклади охорони здоров'я, громадські організації, що надають психологічну допомогу та психосоціальну підтримку, включає їх місце розташування, графік роботи та контактні дані. Мапа надає можливість людині оперативно та зручно знайти надавача послуг як за територіальною ознакою, так і за видом послуги, яку вона потребує. Також для більш зручного користування мапою розроблено мобільний застосунок «Соціальні послуги Харківщини» для смартфонів на базі «Android» та «iOS». З жовтня 2024 року у застосунку реалізовано сервіс онлайн-запису до надавачів соціальних послуг.
	3.4.8. Впровадження в межах реалізації Інтегрованої програми з питань психічного здоров'я та психосоціальної підтримки (МНПСС) у Харківській області цільових втручань для охорони психічного здоров'я, безпечного виявлення та направлення дітей, у тому числі тих, хто перебуває в альтернативному догляді, інтегроване з ISSP	Виконується З метою впровадження в межах реалізації Інтегрованої програми з питань психічного здоров'я та психосоціальної підтримки (МНПСС) у Харківській області цільових втручань для охорони психічного здоров'я, безпечного виявлення та направлення дітей, у тому числі тих, хто перебуває в альтернативному догляді, інтегроване з ISSP Департаментом науки і освіти ХОБА розроблено електронний навчальний курс.
3.5. Посилення ролі спільнот осіб, які мали або	3.5.1. Реалізація механізму підтримки осіб з інтелектуальними	Виконується З метою надання взаємної допомоги та підтримки, обміну інформацією й ресурсами, які можуть бути корисними для вирішення проблем осіб з інтелектуальними порушеннями та психічними розладами в

мають психічні розлади, та членів їх найближчого оточення у прийнятті рішень, протидії стигмі та дискримінації, пов'язаної з психічними розладами	порушеннями та психічними розладами у частині прийняття рішень; впровадження підходів «рівний рівному»	області ведеться робота щодо створення груп підтримки «рівний – рівному». Керовані фахівцем добровільні об'єднання людей зі схожими проблемами чи кризовими життєвими обставинами пропонують безпечний простір для обговорення, підтримки та розуміння, що стає критично важливим в умовах стресу та постійної боротьби з психічними викликами. На кінець 2024 року такі 5 груп самодопомоги та взаємодопомоги, створені за принципом «рівний рівному» на території Донецької громади.
	3.5.2. Координація спільнот осіб, які мали або мають психічні розлади та членів їх найближчого оточення в частині їх залучення до прийняття рішень, моніторингу доступності та якості послуг, наявності стигми, впровадження підходів «рівний рівному»	Виконується З метою координації спільнот осіб, які мали або мають психічні розлади у громадах області створюються групи самодопомоги та взаємодопомоги, зокрема за принципом «рівний рівному». У 2024 році створено 5 груп. В області налагоджено співпрацю з ГО БФ «Інститут раннього втручання», яка у рамках укладеного меморандуму про співпрацю здійснює підготовку команд раннього втручання для забезпечення розвитку дитини, збереження її здоров'я та життя, з метою попередження інвалідизації та корегування психічних розладів. Наразі, в області функціонує 15 команд раннього втручання. У 2024 році послугами охоплено 178 сімей, де виховується 181 дитина.
	3.5.3. Впровадження програм підтримки та навчання для батьків дітей із затримками та розладами розвитку, а також близьких, які живуть із особами із психічними розладами (на базі інклюзивно-ресурсних центрів, громадських організацій, реабілітаційних центрів «рівний-рівному» тощо)	Виконується Фахівцями КНП БМР ХО «БКБЛЛ» у рамках впровадження програми підтримки та навчання для батьків дітей із затримками та розладами розвитку, а також близьких, які живуть із особами із психічними розладами охоплено навчанням 15 сімей Укладена угода про співпрацю з Комунальною установою «Інклюзивно-ресурсний центр» та КНП «ЦПМСД» Нововодолазької селищної ради про направлення дітей з особливими потребами. . По 2 заходи за участі представників спільнот осіб, які мали або мають психічні розлади та членів їх найближчого оточення щодо їх залучення до прийняття рішень, моніторингу доступності та якості послуг, наявності стигми, впровадження підходів «рівний рівному» проведено фахівцями КНП «ЦПМСД» Дергачівської міської ради та КНП «Краснокутська ЦРЛ». 12 сімей охоплено програмами підтримки та навчання для батьків дітей із затримками та розладами розвитку, а також близьких, які живуть з особами з психічними розладами, що впроваджуються КНП «Берестинський ЦПМСД». У 71 закладі загальної середньої освіти м. Харкова (301 клас) організовано інклюзивне навчання для 447 дітей з особливими освітніми потребами. На базі інклюзивно-ресурсних центрів м. Харкова 26 батьків дітей із затримками та розладами розвитку взяли участь у психоедукаційних заходах щодо розвитку навичок взаємодії з дітьми з особливими освітніми потребами, роботи з поведінкою дитини, розвитку когнітивних процесів, психологічної підтримки батьків. За 2024 рік проведено 1627 консультацій. В 7 громадах області 761 сім'ю охоплено програмами підтримки та навчання для батьків дітей із затримками та розладами розвитку, а також близьких, які живуть з особами з психічними розладами. З метою запровадження комплексної послуги для сімей, які виховують дитину із порушеннями розвитку або ризиком їх виникнення, яка поєднує медичну, психологічну, соціальну та освітню

		складові, Солоницівською громадою розпочато навчання фахівців, які входять до складу міждисциплінарної команди з надання допомоги сім'ям з дітьми раннього віку. Опрацьовується питання навчання батьків дітей із затримками та розладами розвитку, а також близьких, які живуть із особами із психічними розладами. На території Балаклійської міської ради 6 сімей охоплено проєктом «Посилення інклюзивної освіти для дітей з ООП, зокрема дітей з інвалідністю у Харківській області», який реалізується Благодійною організацією «Благодійний фонд «Харків з тобою» за підтримки ЮНІСЕФ.
3.6. Зниження рівня смертності внаслідок самогубств	3.6.1. Впровадження національної стратегії із запобігання самогубствам	Виконується Адміністрації закладів охорони здоров'я при виявленні пацієнтів з можливими суїцидальними спробами серед дітей повідомляють відповідну службу у справах дітей. У разі підтвердження таких фактів, родина береться на облік та скеровується до психолога для проходження обов'язкової терапії терміном не менше шести місяців. В КНП БМР ХО «БКБЛІЛ» з метою зниження рівня смертності внаслідок самогубств та впровадження національної стратегії із запобігання самогубствам, проведено 28 бесід серед пацієнтів. Серед пацієнтів КНП «Кегичівський ЦПМСД» проведено лекцію із запобігання самогубствам (прийняли участь 4 особи) Серед пацієнтів КНП «Кегичівська ЦРЛ» проведено 2 лекції із запобігання самогубствам (прийняли участь 9 осіб).
	3.6.2. Впровадження профілактичних заходів щодо протидії булінгу (цькуванню) в закладах освіти, а також заходів, спрямованих на розвиток у підлітків життєвих навичок із протидії булінгу у шкільному середовищі та громаді	Виконується У 53 громадах області в 548 закладах загальної середньої освіти області на навчальний рік ухвалено плани заходів щодо запобігання та протидії булінгу, (цькуванню). Крім того, у 185 закладах загальної середньої освіти м. Харкова на навчальний рік ухвалено план заходів щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню). У 182 проведено заходи, спрямовані на розвиток у підлітків життєвих навичок. А саме: тренінгові заняття «Межа, за якою тільки морок», «Що таке булінг», «Ми проти насильства», «Толерантність та взаємоповага», «Я маю права», «Подолання невдач – шлях до успіху», «Спілкування це просто», «Емоції та почуття», «Рецепт успіху», «Цінність життя», «Що для мене щастя?», «Безпека у віртуальному просторі», «Відкрий серце для добра», «Вмій казати «Ні»», «Небезпечні челенджи», «Толерантність», «Сучасні молодіжні субкультури», «Розвиток психологічного імунітету»; гра-мікрофон «Вчимося жити без конфліктів»; інтерактивні заняття «Як не стати жертвою булінгу», «Як поводитися, якщо тебе образили», «Як протистояти негативним соціальним впливам», «Будь на боці добра: як допомогти жертві булінгу»; бесіди «Як справлятися з емоціями», «Байдужість та її наслідки», «Правила прийняття зважених рішень», «Ризикована поведінка», «Стоп Булінг», «Моє життя – мій вибір», «Тайм-менеджмент – я все встигну», «Ні насильству», «Булінг – це насильство», «Як протидіяти булінгу», «Поради жертвам булінгу» «Маркери булінгу»; круглі столи «Дисципліна – добре чи погано», «Школа – майданчик толерантності», «Ми проти насильства. Ми за любов і доброту», «Скажи Ні булінгу...», «Булінг чи конфлікт? Як їх розрізнити»; година психолога/соціального педагога «Правові наслідки боулінгу», «Способи вирішення

		конфліктів», «Цінуй життя», «Безпека в інтернет просторі», «Розвиток м'яких навичок»; бібліотечний урок «Ми за дитинство без насильства»; години спілкування з переглядом відеофільмів «Про кібербулінг для підлітків», «10 друзів кібербулінгу», «Як розпізнати булінг», «Як запобігти булінгу», «Як зупинити булінг», «Як боротися з булінгом», профілактичних мультфільмів «Про пташок», «Інформування про булінг», «STOP. Булінг. Поради дітям»; семінар «Булінг та толерантність у закладі освіти під час війни»; виховні/класні години «Поговоримо про дружбу», «Вчимося долати конфлікти», «Відповідальність неповнолітніх», «Крок до дружби: створюємо середовище без булінгу» тощо. Працівниками Центру практичної психології, соціальної роботи та здорового способу життя КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» у 2024 році було проведено 5 вебсемінарів у межах тематичної майстерні «Превентивне виховання в роботі класного керівника на засадах педагогіки партнерства, як пролонгованої методичної форми підвищення кваліфікації для класних керівників закладів загальної середньої освіти» (обсягом 15 годин/0,5 кредиту ЄКТС). Участь у тематичній майстерні сприяла розвитку професійної компетентності класних керівників щодо здійснення превентивної роботи зі підлітками, розвитку їх життєвих навичок в умовах сьогодення, запобігання та протидія проявам насильства в дитячому середовищі тощо (охоплено 33 особи).
	3.6.3. Впровадження профілактичних заходів щодо запобігання самогубствам та самоушкодженням серед військовослужбовців, ветеранів війни (налагодження обліку суб'єктів, які здійснювали спробу самогубства з числа військовослужбовців та ветеранів війни, інформаційно-навчальні заходи з питань суїцидології, робота з суб'єктами, які здійснювали спробу самогубства, з метою уникнення рецидивів суїцидальної поведінки, надання допомоги близькому оточенню осіб, які скоїли суїцидальну спробу, для уникнення рецидивів	Виконується За інформацією Управління у справах ветеранів ХОВА в області забезпечено впровадження профілактичних заходів щодо запобігання самогубствам та самоушкодженням серед військовослужбовців, ветеранів війни (налагодження обліку суб'єктів, які здійснювали спробу самогубства з числа військовослужбовців та ветеранів війни, робота з суб'єктами, які здійснювали спробу самогубства, з метою уникнення рецидивів суїцидальної поведінки, надання допомоги близькому оточенню осіб, які скоїли суїцидальну спробу, для уникнення рецидивів суїцидальної поведінки в такому оточенні та інше. Головним управлінням Державної служби з надзвичайних ситуацій України у Харківській області проведено 132 навчальних заходи щодо запобігання самогубствам та самоушкодженням серед військовослужбовців, ветеранів війни, участь в яких взяли 3198 осіб. Харківською обласною прокуратурою впроваджуються інформаційно-навчальні заходи з питань суїцидології.

	суїцидальної поведінки в такому оточенні та інше)	
3.7. Впровадження стандартизації послуг у сфері психічного здоров'я	3.7.1. Врахування рекомендацій стосовно охорони психічного здоров'я матері і дитини в перинатальному та постнатальному періоді	Виконується У 2024 році проведено 2421 інформаційно-навчальний захід стосовно охорони психічного здоров'я матері і дитини в перинатальному та постнатальному періоді. За сприяння представництва Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні у 12 закладах охорони здоров'я первинної ланки впроваджено в роботу універсально-прогресивну модель патронажних відвідувань вдома до вагітних та родин з дітьми до 3-х років, згідно якої ведеться нагляд за ментальним здоров'ям вагітних, жінок після пологів та дітей до 3-х років. Пройшли навчання та отримали сертифікати від UNICEF - 57 медичних працівників КНП «Валківський ЦПМСД», КНП «ЦПМСД» Дергачівської міської ради, КНП Пісочинської селищної ради «ЦПМСД №2», КНП Кегичівської селищної ради «ЦПМСД», КНП «Берестинський ЦПМСД», КНП «Чугуївський міський ЦПМСД», КНП «ЦПМСД Краснокутської селищної ради», КНП «Балаклійський ЦПМСД», КНП «Купянський ЦПМСД», КНП «Н-Водолазький» ЦПМСД, КНП «Міська дитяча поліклініка №12», ТОВ» Продіагностик центр». Протягом року фахівцями здійснено 2421 домашній візит, з них 1 візит до 418 вагітних (допологовий візит), та 527 дітей. 1056 піклувальників отримали консультації щодо грудного вигодування, раннього розвитку дитини, психомоторного розвитку, вакцинації. Сімейні лікарі проводять психологічне консультування для жінок, які планують вагітність, допомагаючи їм підготуватися до майбутніх змін у житті, скринінг психічного здоров'я матері, використовуючи стандартизовані інструменти для виявлення симптомів депресії, тривожності чи інших психічних розладів у матері під час вагітності та після пологів, первинну консультацію матері після пологів. У разі необхідності сімейний лікар може направити пацієнтку до психолога чи психіатра. Моніторинг психічного здоров'я дитини: Сімейний лікар здійснює спостереження за розвитком дитини та виявленням будь-яких ознак стресу чи порушень емоційного стану, що можуть виникнути через труднощі, пов'язані з післяпологовим періодом. За необхідності лікар може направити дитину на консультацію до дитячого психолога чи спеціаліста. При Ізюмському міському центрі соціальних служб в рамках реалізації проекту «Protect Her: Сприяння у створенні можливостей для життєстійкості та процвітання середовища – створення безпечних просторів у Харківській, Чернігівській та Сумській областях», який реалізується МБФ «Українська фундація громадського здоров'я» у співпраці з ГО "Ліга сучасних жінок" та Міжнародною організацією Corus International відкрито Безпечний простір з метою надання допомоги та соціальних послуг вразливим категоріям населення, які опинилися в складних життєвих обставинах та постраждалим від домашнього насильства і гендерно зумовленого насильства а саме: наданням індивідуальних та групових консультацій, психологічної допомоги та підтримки, проведення групових заходів, послуги перенаправлення.
	3.7.2. Забезпечення інклюзивного навчання для дітей з особливими освітніми	Виконується В 49 громадах області забезпечено інклюзивне навчання для дітей з особливими освітніми потребами, зокрема для дітей з психічними розладами. Станом на кінець 2024 року 853 дитини з

	потребами, зокрема для дітей з психічними розладами	психічними розладами навчаються в інклюзивних школах та класах. Крім того, у м. Харкові в 71 закладі загальної середньої освіти (301 клас) організовано інклюзивне навчання для 447 дітей з особливими освітніми потребами.
	3.7.3. Впровадження соціальної послуги соціальної адаптації військовослужбовців, ветеранів і членів їх сімей відповідно до державного стандарту	Виконується У 2024 році утворено КУ «Ветеранський простір “ПЛІЧ-О-ПЛІЧ”» ХОР, затверджено його Статут та види економічної діяльності. Відповідно до напрямів діяльності у ветеранському просторі заплановано функціонування ветеранського кафе, яке виконуватиме функції професійної та соціальної адаптації ветеранів війни, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) захисників і захисниць України. Також, в рамках реалізації заходів обласних програм проводиться робота, направлена на забезпечення умов для адаптації захисників і захисниць України. В області у 2024 році послуги соціальної адаптації військовослужбовців, ветеранів і членів їх сімей, відповідно до державного стандарту, отримали 15 військовослужбовців, ветеранів і членів їх сімей у Південноміській громаді, 20 – у Старовірівській, 17 – у Близнюківській, 11 - у Золочівській, 25 – у Зміївській. В Центрі надання соціальних послуг Солоницівської селищної ради за підтримки ПРООН відкрито Простір соціальної адаптації. Протягом листопада-грудня 2024 проводилась інформаційна кампанія серед ветеранів війни та демобілізованих осіб і членів їхніх сімей, проведено 2 групових заходи з залученням ветеранів війни та демобілізованих осіб на теми правової підтримки з залученням громадських організацій та соціально-психологічної підтримки. В результаті участі ТЦ соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Златопільської міської ради Харківської області у проекті ПРООН «Експертна підтримка місцевої влади в організації відповідних соціальних послуг та створенні ефективної системи соціальної адаптації вразливих груп дорослого населення, включаючи ВПО або осіб, які постраждали від війни», на базі відділення денного перебування територіального центру був відкритий Простір соціальної адаптації, призначений для групової та індивідуальної роботи з людьми похилого віку, людьми з інвалідністю, внутрішньо переміщеними особами, ветеранами та ветеранками, членами їх родин, та тими, хто опинився у складних життєвих ситуаціях, з метою їх психосоціальної підтримки в умовах сьогодення. Крім того, з липня 2024 року зазначене вище відділення денного перебування надає соціальну послугу соціальної адаптації для військовослужбовців, ветеранів і членів їх сімей відповідно до державного стандарту. На сьогоднішній день 5 членів сімей військовослужбовців вже отримали цю соціальну послугу.
	3.7.4. Впровадження заходів, спрямованих на дотримання прав людини під час надання допомоги людям з психічними порушеннями та розладами (контроль за дотримання стандартів надання послуг, виконання наказів	Виконується Керівниками закладів охорони здоров'я області проводиться робота, спрямована на дотримання прав людини під час надання медичної допомоги людям з психічними порушеннями та розладами недопущення дискримінації за ознакою психічного здоров'я. У закладах охорони здоров'я створено безбар'єрний простір для всіх категорій людей в тому числі для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, відповідно до вимог Державних будівельних норм (ДБН В.22-40:2018 «Будинки і споруди. Інклюзивність будинків і споруд»), входи до лікувальних приміщень обладнані пандусами. Для спрощення орієнтування осіб із вадами зору та слуху

	Міністерства охорони здоров'я України спрямованих на дотримання прав людини, деінституціалізація, проведення ремонтних робіт для приведення закладів до належного санітарного стану, забезпечення безбар'єрності та впровадження механізму притягнення до відповідальності за дії, що мають ознаки дискримінації за ознакою психічного здоров'я	на вхідних дверях та на дверях всіх кабінетів лікарів розміщені таблички зі шрифтом Брайля. У наявності медичний автотранспорт за допомогою якого, у разі потреби, може бути доступна послуга із підвезення дітям з інвалідністю та/або тяжкою формою обмеження життєдіяльності, інтелектуальними та психічними порушеннями для отримання реабілітаційних та інших послуг протягом року. Керівниками забезпечено проведення контролю за дотриманням стандартів надання послуг (в стаціонарних відділеннях/поліклініці), виконання наказів МОЗ України спрямованих на дотримання прав людини. При зверненні осіб з психічними порушеннями надається спеціалізована допомога лікарем-психіатром, психологом при відсутності проводиться перенаправлення пацієнтів до відповідних фахівців. Харківською обласною прокуратурою впроваджено механізм притягнення до відповідальності за дії, що мають ознаки будь-якого виду дискримінації.
3.8. Впровадження заходів та програм із підтримки психічного здоров'я на робочому місці	3.8.1. Запровадження системи психосоціальної підтримки на робочому місці (облаштування в установах, підприємствах, організаціях просторів для психологічного розвантаження, створення в установах, підприємствах, організаціях служб психологічної підтримки, проведення тренінгів із самопомоги, впровадження на підприємствах комплексу заходів із профілактики професійного вигорання)	Виконується Протягом 2024 року посадовими особами Управління інспекційної діяльності у Харківській області Північно-Східного міжрегіонального управління Державної служби з питань праці (далі - Управління інспекційної діяльності у ХО Держпраці) надана безпосередня допомога суб'єктам господарювання у впровадженні на підприємствах політики психосоціальної підтримки на робочому місці. Фахівцями Управління інспекційної діяльності у ХО Держпраці за участю профспілкових організацій, державних органів та соціальних партнерів проведено 102 семінари, наради, круглі столи з питань інформаційно – консультативного супроводу при запровадженні політики психосоціальної підтримки. У 2024 році за участі Управління інспекційної діяльності у ХО Держпраці на 68 підприємствах запроваджено програми психосоціальної підтримки на робочому місці. Психологами ГУНП в Харківській області протягом року проведено 108 учбових занять та 9 тренінгів щодо профілактики професійного та емоційного вигорання. ГУ ДСНС України у Харківській області проведено 58 тренінгів із самопомоги, впровадження на підприємствах комплексу заходів із профілактики професійного вигорання. Облаштовано 22 кімнати психологічного розвантаження, створено відділ психологічного забезпечення центру забезпечення діяльності ГУ ДСНС України у Харківській області. У закладах та установах освіти м. Харкова облаштовано 255 просторів для психологічного розвантаження. Для колективів працівників закладів та установ освіти проведено 425 тренінгів із самопомоги, в яких брало участь 5215 працівників (педагоги, методисти, технічний та обслуговуючий персонал тощо). У 356 закладах освіти на офіційних сайтах розміщено рекомендації щодо профілактики психоемоційного вигорання педагогічних працівників та психосоціальної підтримки. Проведено 1196 заходів із профілактики психоемоційного вигорання, якими охоплено 7536 осіб. У 96 закладах проводилися дослідження щодо психоемоційного вигорання педагогічних працівників. В дослідженнях брали участь 2191 особа.

		Працівники ДУ «Харківський ОЦКПХ МОЗ», з метою профілактики психоемоційного вигорання, взяли участь у вебінарах, які були організовані проектом USAID «Розбудова стійкої системи громадського здоров'я за підтримки МОЗ України: «Вплив воєнних конфліктів та інших катастроф на здоров'я населення» (04.09.2024) та «Психічне здоров'я фахівців громадського здоров'я в умовах війни в Україні» (17.10.2024). У жовтні 2024 року, до Всесвітнього дня психічного здоров'я, працівникам ДУ «Харківський ОЦКПХ МОЗ» було проведено діагностику професійного «вигорання». Результати тесту допомогли виявити проблеми у психологічному стані співробітників та накреслити шляхи покращення психічного здоров'я. Підготовлено та опубліковано на сайті ДУ «Харківський ОЦКПХ МОЗ» інформацію на тему: «Що потрібно знати про професійне вигорання». У Центрі життєстійкості, що працює на базі КУ «Центр надання соціальних послуг» Пісочинської селищної ради створено простір для надання психологічної допомоги. Протягом 2024 року проведено 15 тренінгів з психологічного розвантаження, психологічної підтримки, профілактики професійного вигорання на робочому місці. Для працівників КНП «Шевченківський ЦПМСД» Шевченківської селищної ради один раз на тиждень протягом двох місяців проводились тренінги самопомоги. На базі КЗ «Центр надання соціальних послуг Богодухівської міської ради Харківської області» за фінансування асоціації «Medison del Mundo» створено простір підтримки ментального здоров'я «Кімната благополучання», де проводяться заняття, тренінги, індивідуальні та групові зустрічі з психологами, заходи з профілактики професійного вигорання. Всього проведено 40 заходів; У Центрі життєстійкості» що працює на базі Центру соціальних служб Балаклійської міської ради є окрема кімната для проведення заходів для психологічного розвантаження. Протягом 2024 року проведено 9 таких заходів із самопомоги для колективів працівників установ, підприємств, організацій. У Донецькому ліцеї №1 до Всесвітнього дня психічного здоров'я відкрито клас для психологічного розвантаження де проведено 16 тренінгів із самопомоги для працівників. В Центрі надання соціальних послуг Солоницівської селищної ради за підтримки ПРООН відкрито Простір соціальної адаптації. Приміщення Простору використовуються, у т.ч., для супервізійних зустрічей, тренінгів та навчань з психологічної підтримки персоналу. Проведено 3 комплексних тренінгів із самопомоги для 23 працівників Центру. Темі тренінгів: управління стресом на робочому місці, методи профілактики професійного вигорання, техніки дихальної релаксації та mindfulness, розвиток емоційної стійкості. У Великобкрлуцькій громаді в листопаді 2024 року Міжнародною організацією «Медейр» проведено тренінг з профілактики професійного вигорання для 35 медичних та соціальних працівників. В Комунальній установі «Центр надання соціальних послуг» Безлюдівської селищної ради працює штатний практичний психолог, також у 2024 році в КУ «Центр надання соціальних послуг» Безлюдівської селищної ради відкрито відділення соціальної згуртованості і самозарадності, з метою психологічного розвантаження, психологічної підтримки, проведення тренінгів із самопомоги,
--	--	---

		впровадження комплексу заходів із профілактики професійного вигорання. Проведено близько 30 тренінгів. У приміщенні Центру надання соціальних послуг Золочівської селищної ради створено кімнату для психологічного розвантаження. У 2024 році проведено 5 тренінгів із самодопомоги психологічної підтримки для 29 працівників установи. Протягом 2024 року працівники закладів освіти Златопільської міської територіальної громади взяли участь у 29 заходах для підтримки психічного здоров'я на робочому місці. Для педагогів 10 колективів, які підпорядковані Управлінню ОКМС Дергачівської міської ради та для працівників Управління ОКМС Дергачівської міської ради проведені тренінги із самодопомоги та професійного вигорання. В КЗ «ХГПА» функціонує Центр стресостійкості «RESILIENT CITY INITIATIVE», в приміщенні якого на постійній основі проводяться психологічні консультації для осіб, які потребують психологічної підтримки. Також, на базі вищезазначеного Центру проведено тренінг «Профілактика емоційного вигорання для науково-педагогічних та педагогічних працівників КЗ «ХГПА» (всього взяло участь 60 осіб). В органах обласної прокуратури облаштовано 13 кімнат психологічного розвантаження, з них: 3 кімнати на базі приміщень обласної прокуратури та 10 кімнат на базі окружних прокуратур м. Харкова та Харківської області, в яких створене безпечне середовище для психологічного відновлення працівників, є усі необхідні умови для проведення заходів з надання психологічної допомоги працівникам для зменшення стресу і покращення їхнього психічного здоров'я та професійної ефективності. Працівники органів обласної прокуратури протягом 2024 року брали активну участь у навчанні, організованому Тренінговим центром прокурорів України, зокрема за темами, які підвищують рівень знань співробітників щодо методів управління стресом та навичок психологічного відновлення та надання першої психологічної допомоги, запобігають емоційному й професійному «вигоранню», тощо: 1. «Невидимі наслідки війни: травма, посттравматичний стресовий розлад». 2. «Мистецтво управління конфліктом: стратегії поведінки в конфліктній ситуації та навички безконфліктного спілкування». 3. «Тайм-менеджмент і самоорганізація: покращення особистої та професійної результативності шляхом управління часом». 4. «Емоційне вигорання під час війни: прояви та подолання». 5. «Вигорання як наслідок професійних стресів та конфліктів державного службовця». 6. «Психологія стресу в період та після війни» Наразі заплановано заходи щодо вивчення та аналізу наявних потреб для запровадження системи психосоціальної підтримки на робочому місці в органах обласної прокуратури.
	3.8.2. Впровадження заходів проєкту «Інвестування в людський капітал: психосоціальна підтримка на	Виконується Протягом 2024 року заходами з організації психосоціальної підтримки на робочому місці Управління інспекційної діяльності у Харківській області Північно-Східного міжрегіонального управління Державної служби з питань праці охоплено 3704 роботодавців, яким доведені питання психосоціальної

	робочому місці, професійна стійкість» 3.8.3. Проведення інформаційно-просвітницьких та інформаційно-консультаційних заходів щодо підтримки психічного здоров'я на робочому місці. Поширення розроблених Міністерством економіки України примірних документів (політика, програма, план заходів, розділи колективного договору та правил внутрішнього трудового розпорядку тощо), у яких враховано важливість підтримки психічного здоров'я на робочому місці	підтримки на робочому місці, проведено 102 семінари, наради, круглі столи за результатами яких, охоплено 73743 особи. Виконується Протягом 2024 року посадовими особами Північно-Східного міжрегіонального управління державної служби з питань праці у Харківській області питання психосоціальної підтримки на робочому місці доведені до 3704 роботодавців, проведено 102 семінари, наради, круглі столи, на 68 підприємствах запроваджено програми психосоціальної підтримки на робочому місці. Харківським обласним Центром зайнятості спільно з громадськими організаціями впродовж 2024 року проведено 13 сесій з психоедукації, підтримки емоційного здоров'я та професійної стійкості для фахівців Харківської обласної служби зайнятості. Златопільським управлінням Лозівської філії Харківського обласного центру зайнятості протягом 2024 року проведено 21 тренінг «Базовий курс самодопомоги та первинної підтримки у кризових ситуаціях» для шукачів роботи та безробітних, в яких взяли участь 241 особа. Також було проведено 12 заходів для 58 роботодавців. У рамках Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» для безробітних осіб Лозівської громади проведено 44 семінари охоплено 545 громадян. У 12 інформаційно-консультаційних заходах, спрямованих на психосоціальну підтримку, протягом року взяв участь 41 роботодавець. Проведено 2 тренінги із самодопомоги та профілактики професійного вигорання для колективів закладів освіти Богодухівської громади. Участь взяли 38 осіб. У 10-ти закладах освіти Донецької громади проведено 18 інформаційно-просвітницьких та інформаційно-консультаційних заходів щодо підтримки психічного здоров'я на робочому місці. Протягом року проведено близько 100 інформаційно-просвітницьких та інформаційно-консультаційних заходів щодо підтримки психічного здоров'я на робочому місці в Люботинській територіальній громаді. У м. Харкові проведено 2077 інформаційно-просвітницьких та інформаційно-консультаційних заходів щодо підтримки психічного здоров'я на робочому місці, в яких брало участь 7234 працівника. 280 керівників закладів та установ освіти взяли участь в інформаційно-консультаційних заходах, спрямованих на психосоціальну підтримку. З працівниками надавача соціальних послуг Нововодолазької територіальної громади проведено 41 інформаційно-просвітницький та інформаційно-консультаційний захід. За IV квартал 2024 року Харківським регіональним фондом підтримки підприємництва за сприяння Департаменту економіки і міжнародних відносин Харківської ОВА проведено круглий стіл для підприємців на тему «Шляхи вирішення проблем безбар'єрності: інклюзивність у бізнесі та суспільстві». Під час заходу були розглянуті питання щодо сучасних викликів безбар'єрності у суспільстві та на ринку праці: стратегії та практики інклюзивного працевлаштування, безбар'єрний доступ до сервісів та послуг для вразливих груп населення; запровадження та реалізація програм по збереженню метального здоров'я. Також Департаментом економіки і міжнародних відносин ХОВА здійснюється потужна інформаційна підтримка програм і проектів, спрямованих на професійний розвиток підприємців, їх психосоціальну підтримку. Направлені листи до районних військових
--	--	--

		адміністрацій, Харківського обласного центру зайнятості, керівникам підприємств та бізнес-асоціацій області висвітлена інформація на сайті ХОВА про безкоштовні навчальні практикуми, різноманітні освітні проекти та програми, які передбачають психологічну, менторську, експертну, юридичну, фінансову підтримку підприємців Харківської області, знання й інструменти для перезапуску, переформування, зміцнення їхнього бізнесу та покращення ментального здоров'я. Також спільно з громадськими організаціями проведено 13 сесій з психоедукації, підтримки емоційного здоров'я та професійної стійкості для фахівців Харківського обласного центру зайнятості.
4.1. Підвищення обізнаності населення з питань психічного здоров'я та профілактики психічних розладів, підтримки психічного здоров'я	4.1.1. Проведення регіонального компоненту комунікаційної кампанії щодо психічного здоров'я «Ти як?»	Виконується Департаментом масових комунікацій та забезпечення доступу до публічної інформації забезпечено широке висвітлення комунікаційної кампанії щодо реалізації Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?». Інформування жителів Харківської області регулярно відбувалося через вебсайт Харківської обласної військової адміністрації, офіційні сторінки обласної військової адміністрації YouTube, соціальні мережі Facebook та Instagram, офіційні канали в соціальних месенджерах Telegram та WhatsApp. Також відповідні матеріали оприлюднюють на офіційних джерелах районних військових адміністрацій та надаються органам місцевого самоврядування і місцевим медіа. Зокрема основними темами для висвітлення на зазначених інформаційних ресурсах за звітний період 2024 року стали: - Проведення на Харківщині навчань для фахівців з підтримки психічного здоров'я; - Щодо інтеграції послуг з ментального здоров'я в систему первинної медичної допомоги; - Реалізація проекту «Досвід ветеранів вартій поваги», в межах кампанії Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»; - Щодо розвитку проєктів у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки за участі ВООЗ.; - Щодо підготовки фахівців для проєктів ментального здоров'я.; - Регулярні публікації матеріалів із офіційного сайту Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?». В цілому щомісяця на офіційних ресурсах Харківської обласної військової адміністрації публікується від 4 до 6 тематичних матеріалів. З початку 2024 року опубліковано 64 статті. Охоплення в середньому складає 350-400 тисяч підписників та читачів соціальних мереж та офіційних каналів місцевої влади. З метою широкого інформування населення щодо виконання заходів Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?», в Офіційному медіа центрі при Харківській ОВА за участю керівників структурних підрозділів Харківської обласної військової адміністрації проведено тематичні брифінги для місцевих медіа – 3 брифінги. Темі брифінгів: надання психологічної допомоги за телефоном «гарячої лінії» 1552, створення доступної та ефективної системи охорони ментального здоров'я на Харківщині До Міжнародного дня ментального здоров'я Харківською обласною військовою адміністрацією було створено відеоролик «10 жовтня – Всесвітній день ментального здоров'я», у якому жителі Харківщини, чоловіки та жінки різного віку та професій розповіли про щоденні стреси, емоційне навантаження та

		здатність витримувати труднощі. Відеоматеріал розміщено на інформаційних ресурсах Харківської ОВА та місцевих телеканалів. За звітний період забезпечено 90 виходів тематичних відеороликів в ефірах місцевих телеканалів та 650 виходів аудіоматеріалів в ефірах місцевих радіомовників. Відеоролики було розміщено в ефірах місцевих телеканалів: ТОВ ТРК «Надія» (м. Златопіль), ПП «Медіа – Зміїв (ТБ м. Зміїв), ТРК «Елітон» (ТБ «Солоницівка»), ТРК «Вектор» (ТБ м. Лозова). Відповідні аудіоролики транслювали в ефірах місцевих радіоканалів: ТРК «Лозова» (м. Лозова), ТОВ «Терра-Медіа» (м. Лозова), ТОВ ТРК «Матрікс+» (м. Харків та Харківська область), Радіо «Накипіло» (м. Харків та Харківська область), ТРК «Центр» (м. Берестин); ТОВ «Радіо «Нова Хвиля» (м. Харків та Харківська область на ФМ каналах «Люкс», «Максимум», «МФМ», «Перець ФМ»), ТОВ «ТРК Слобожанське ФМ» (м. Харків та Харківська область). Зокрема розміщено наступні аудіо- та відеоматеріали: В межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» ГО «Безбар'єрність» розміщено низку відеоматеріалів, направлених на широке інформування населення щодо потреб та створення умов для адаптації до мирного життя ветеранів війни, а також низку аудіо- та відеороликів під назвою «Будь другом. Собі теж»; Розповсюджено інформацію щодо роботи «гарячої лінії» Харківщини 1552, де громадяни можуть отримати фахову підтримку та консультацію спеціалістів з питань надання соціальних послуг та психологічної підтримки, в тому числі ВПО, ветеранів та членів їх сімей (було розміщено рухомий рядок в ефірах місцевих телеканалів та аудіоролик на радіоканалах). Також, на головній сторінці сайту Харківської обласної військової адміністрації створено банер, на якому можна знайти інформацію про новини Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»: https://kharkivoda.gov.ua/dostup-do-publichnoyi-informatsiyi/3385/3486. З метою підтримки інформування населення про існуючі проблеми ментального здоров'я та шляхи їх вирішення Харківською обласною військовою адміністрацією розроблено та видано буклет «Як зберегти ментальне здоров'я та оптимізм під час війни». Тираж 20 000 примірників було надано громадам Харківської області для розповсюдження. Протягом 4 кварталу 2024 року фахівцями ДУ «Харківський ОЦКПХ МОЗ» проводились комунікаційні заходи з населенням з метою профілактики психічних розладів та формування культури недискримінаційної, ненасильницької, безконфліктної поведінки. Зокрема, 10 жовтня 2024 року в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна проводились комунікаційні заходи, присвячені Всесвітньому дню психічного здоров'я за участі фахівців ДУ «Харківський ОЦКПХ МОЗ», регіонального координатора Всеукраїнської програми ментального здоров'я, студентів факультету психології університету. Основна мета заходу: звернути увагу людей на проблеми, пов'язані з психічним станом; підтримати тих, кому потрібна психологічна допомога. Відвідувачі заходу мали змогу поспілкуватись з фахівцями у сфері ментального здоров'я, пройти анкетування щодо психоемоційного стану (депресія, тривога, стрес, панічні атаки, труднощі зі сном), отримали рекомендації щодо самостійного зменшення проявів стресу. На офіційних сайтах територіальних громад розміщувалися публікації стосовно комунікаційної
--	--	--

	4.1.2. Організація та проведення з урахуванням вимог безбар'єрності масових соціальних акцій та просвітницьких заходів до Всесвітнього дня психічного здоров'я, комунікація про заходи з урахуванням правил безбар'єрної комунікації	кампанії щодо психічного здоров'я «Ти як?». Виконується До Міжнародного дня ментального здоров'я Харківською обласною військовою адміністрацією було створено відеоролик «10 жовтня – Всесвітній день ментального здоров'я», у якому жителі Харківщини, чоловіки та жінки різного віку та професій розповіли про щоденні стреси, емоційне навантаження та здатність витримувати труднощі. Відеоматеріал розміщено на інформаційних ресурсах Харківської ОВА та місцевих телеканалів. З урахуванням правил безбар'єрної комунікації в закладах освіти області організовано та проведено 3254 щорічних інформаційно-просвітницьких заходів до Всесвітнього дня психічного здоров'я. Кількість осіб охоплених інформаційно-просвітницькими заходами протягом року – 171988. У м. Харкові проведено 1342 інформаційно-просвітницьких заходів до Всесвітнього дня психічного здоров'я, якими було охоплено 67204 вихованця та здобувача освіти, 33209 батьків, 7491 працівник закладів освіти. В закладах охорони здоров'я області інформаційно-просвітницькими заходами протягом року охоплених 3788 осіб. Департаментом охорони здоров'я Харківської обласної військової адміністрації забезпечено контроль за проведенням щорічних інформаційно-просвітницьких заходів до Всесвітнього дня психічного здоров'я. КНП «Великобурлуцький центр первинної медико-санітарної допомоги» До дня психічного здоров'я були проведені заняття з медичними працівниками Центру. Всього були задіяні 29 осіб. Адміністрацією КНП БМР ХО «БКБЛІЛ» забезпечено проведення щорічних інформаційно-просвітницьких заходів до Всесвітнього дня психічного здоров'я. Кількість охоплених інформаційно-просвітницькими заходами протягом року становить 300 осіб. Протягом 2024 року розміщено 5 публікацій на сторінці КНП «Кегичівський ЦПМСД» в Facebook для підвищення обізнаності населення з питань психічного здоров'я та профілактики психічних розладів. На офіційному сайті 2 публікації. Охоплено інформаційно-просвітницькими заходами 678 осіб Фахівці КНП «Первомайський центр первинної медико-санітарної допомоги» виступили по місцевому телебаченню «Надія». КНП «Берестинський центр первинної медико-санітарної допомоги» публікації здійснено 5 публікацій на вебресурсах, інформаційних стендах, та сторінках соцмереж. КНП ХОР «Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» протягом року здійснено 3 публікації у медіа, на вебресурсах підприємства, в межах комунікаційної кампанії охоплено 540 осіб. Медичними працівниками КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Нововодолазької селищної ради проводились бесіди з пацієнтами з питань ментального здоров'я. Проведено 344 бесіди. Проводились інформаційно-просвітницькі заходи до Всесвітнього дня психічного здоров'я у КНП «Кегичівська ЦРЛ» (розміщено 5 публікацій на сторінці закладу в Facebook), КНП «Кегичівський ЦПМСД» (на офіційному сайті висвітлено 2 публікації, охоплено інформаційно-просвітницькими заходами 678 осіб), КНП «Краснокутська ЦРЛ» (охоплено 439 осіб). Для забезпечення проведення щорічних інформаційно-просвітницьких заходів до Всесвітнього дня
--	---	--

		психічного здоров'я на офіційних веб-сайтах КНП Харківської міської ради створені розділи «Психологічне здоров'я», де розміщена актуальна інформація та поради стосовно підтримки психічного здоров'я, профілактики професійного та психологічного вигорання, підтримки ментального здоров'я та корисна інформація для захисників та захисниць, ветеранів війни, членів їх сімей. 10.10.2024 року інструкторами з санпросвітрова були проведені лекції щодо Всесвітнього дня психічного здоров'я для працівників КНП Харківської міської ради. Також, КЗОЗ "ХМІАЦМС" підготував прес-реліз та інформаційні листки до Всесвітнього дня психічного здоров'я, які були розміщені на сайтах закладів та Департаменту охорони здоров'я.
	4.1.3. Проведення інформаційно-просвітницьких та освітніх заходів, спрямованих на протидію стигмі щодо психічних розладів	Виконується В закладах освіти області проведено 1351 захід, спрямований на протидію стигмі щодо психічних розладів, охоплено заходами 48320 осіб у 44 громадах області. У місті Харкові проведено 523 інформаційно-просвітницьких та освітніх заходи, спрямованих на протидію стигмі щодо психічних розладів, якими було охоплено 12087 вихованців та здобувачів освіти, 8796 батьків, 2267 працівників закладів освіти. У закладах охорони здоров'я області проведено 65 заходів, спрямованих на протидію стигмі щодо психічних розладів охоплено заходами 1728 осіб у 11 громадах області. Для поліпшення профілактичної роботи лікувальних закладів в районах області щодо підвищення рівня знань, поінформованості та формування практичних навичок з ведення здорового способу життя у населення в межах інформаційно-комунікаційної кампанії «Ти як?», КНП ХОР «ОЦМСЗСЖІАД» розроблено та розміщено на власному сайті і поширено на сторінці соціальної мережі ФЕЙСБУК ілюстровані листівки відповідної тематики, а також розповсюджено в заклади охорони здоров'я територіальних громад області і м. Харкова. Розроблялись ілюстровані матеріали: листівки: «Психічне здоров'я: що це таке та як про нього піклуватися», «Як потурбуватися про психічне здоров'я вашої дитини», «Як впоратися зі стресом під час війни», «Правила здорового способу життя»; пам'ятки «У яких випадках необхідно звернутися до психіатра», «Коли настає час звернутися до психолога», «Психічне здоров'я – основа щасливого життя і довголіття», «Що треба знати про посттравматичний стресовий розлад», «Як знизити рівень стресу?»; цикл картинок “Ментальне здоров'я - це...”, що створила українська ілюстраторка Ольга Дегтярьова спеціально для комунікаційної кампанії "Ти як?" Всеукраїнської програми ментального здоров'я. Сюжетна лінія ілюстрацій та короткі описи розкривають поняття ментального здоров'я. Зазначені інформаційні матеріали також розміщено на офіційних сайтах і в соціальній мережі ФЕЙСБУК комунальних некомерційних підприємств районів і територіальних громад області. З метою сприяння проведенню соціальної інформаційної кампанії під назвою «Турбота про здоров'я – твій внесок у перемогу», започаткованої ГО «Центр громадського представництва «ЖИТТЯ» у співпраці з ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України», в закладах охорони здоров'я районів і територіальних громад області використовується в інформаційній роботі з промоції здорового способу життя відеоролик «Захистіть своє здоров'я, доки ми захищаємо Україну».

		Для заохочення людей усіх вікових категорій до бажання берегти себе та піклуватись про свою безпеку і безпеку оточуючих, особливо під час війни, пропагувати цінність здоров'я серед широкої аудиторії в медичних закладах області розміщено серію інформаційних матеріалів, розроблених в межах співпраці МОЗ України та ГО «INSCIENCE». 10 аудіоматеріалів на тему «Голоси стійкості. Історії». А також ілюстровані інформаційні матеріали: Дайджест новин «Всеукраїнська програма ментального здоров'я «Ти як?». Регіональна координація; Психічне здоров'я та інвалідність. Розлад соціальної тривоги і як з ним впоратися та інші. Крім того, у закладах охорони здоров'я області організовано відповідні відеодемонстрації на екранах, встановлених у приміщеннях загального користування. Заходи, спрямовані на протидію стигмі щодо психічних розладів проведено протягом 2024 року у КНП «Великобурлуцький центр первинної медико-санітарної допомоги» (Заходи, якими охоплено 36 осіб), КНП «Берестинський ЦПМСД» (1 захід – 38 осіб), КНП Харківської обласної ради «Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» (27 заходів - 770 осіб), КНП БМР ХО «БКБЛІЛ» (9 заходів - 47 осіб), КНП «ЦПМСД» Нововодолазької селищної ради (14 лікарів, 29 медичних сестер), КНП «Краснокутська ЦРЛ» (2 заходи, - 112 осіб). У закладах охорони здоров'я м. Харкова протягом 2024 року проведено 17 заходів, спрямованих на протидію стигмі щодо психічних розладів, якими охоплено 584 особи. У КНП «Балаклійський центр первинної медико-санітарної допомоги» розміщено 3 публікації на сайті закладу, щодо кампанії психічного здоров'я «Ти як?»; Оформлені стенди та санітарні бюлетені в структурних підрозділах закладу, щодо інформування населення про важливість та можливість піклування про психічне здоров'я. Проведено 5 «круглих столів» з питань психологічного здоров'я «Ти як?» - залучено 98 осіб. Інформація про комунікаційну кампанію щодо психічного здоров'я «Ти як?» розміщена на телекомунікаційному пристрої в холі АЗПСМ №2 м. Балаклія. Для формування в суспільстві культури піклування про ментальне здоров'я, надання розуміння та інструментів, які допоможуть українцям дбати про свій внутрішній стан систематично на сайті Обласного центру контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я висвітлюються питання ментального здоров'я. Протягом 4 кварталу 2024 року опубліковано 12 інформацій.
	4.1.4. Забезпечення не менше 20% квоти соціальної реклами, для висвітлення питань щодо психічного здоров'я	Відповідно до Закону України «Про медіа» та Закону України «Про рекламу» представники місцевих медіа на власних ресурсах забезпечують розміщення продукції соціальної характеру, в тому числі для висвітлення питань щодо психічного здоров'я.
	4.1.5. Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалих учасників	Виконується 3 червня 2024 року в області працює безкоштовний телефон «гарячої лінії» з соціальних питань (номер 1552, з 9:00 год. до 20:00 год.), на який можуть звернутись Захисники та Захисниці України, члени їх сімей. Дзвінки безкоштовні та конфіденційні. Кожному, хто звертається, надається інформаційна послуга, оформлюється картка звернення, в якій фіксується результат розглянутого питання з обов'язковим контролем структурного підрозділу обласної

	Революції Гідності, членів сімей таких осіб і членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України для підвищення рівня поінформованості про психічне здоров'я, права і свободи людини під час отримання послуг у сфері психічного здоров'я	військової адміністрації, що відслідковує якість наданої допомоги за місцем проживання того, хто звертався. На офіційному веб-сайті Харківської обласної військової адміністрації розміщено мапу, на яку внесено інформацію про надавачів усіх можливих послуг для ветеранів та членів їх сімей, які можна отримати безпосередньо в своїй територіальній громаді (із зазначенням адреси надавача послуги, графіку роботи та контактних номерів телефонів). Для кращого інформування ветеранів війни, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України обласною військовою адміністрацією розроблено та виготовлено брошури «Корисна інформація для захисників і захисниць. Програми, пільги, гарантії». Брошура поширена, в першу чергу, в установах, де надаються послуги ветеранам війни (територіальні центри комплектування та соціальної підтримки, ЦНАПи, органи соціального захисту населення, заклади охорони здоров'я тощо). У закладах охорони здоров'я області під час отримання послуг у сфері психічного здоров'я, постійно проводиться інформаційно-роз'яснювальна робота серед ветеранів війни, членів сімей таких осіб і членів сімей загиблих ветеранів війни, членів сімей загиблих Захисників і Захисниць України для підвищення рівня поінформованості про психічне здоров'я, права і свободи людини. Протягом 2024 року до КНП «ЦПМСД» Нововодолазької селищної ради зареєстровано 116 випадків звернень до лікарів з приводу проблем психічного здоров'я у ветеранів війни, їх сімей, ВПО. З ними проведена роз'яснювальна робота з питань підтримки психічного здоров'я. На території Берестинської громади з 75 членами сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) проведено інформаційно-роз'яснювальну роботу для підвищення рівня поінформованості про психічне здоров'я, права і свободи людини. Протягом 2024 року, до КНП «Первомайський центр життєстійкості» Первомайської міської ради звернулись та були охоплені психосоціальною підтримкою та допомогою 69 осіб. Фахівцями центру було надано 98 послуг з індивідуального консультування та психосоціальної підтримки, в групових заходах взяли участь – 30 осіб. У Пісочинській територіальній громаді протягом 2024 року охоплено інформаційними заходами 233 особи з числа ветеранів та членів їх сімей. Проводиться активна робота по залученню ветеранів та членів їхніх сімей до отримання послуг з соціально-психологічної підтримки у Старовірівській сільській територіальній громаді (заходами охоплено 20 осіб), Кіндрашівській сільській (5 осіб), Балаклійській міській (506 осіб), Кегичівській селищній (15 осіб), Валківській міській (35 осіб), Люботинській міській (9 сімей), Солоницівській селищній (84 особи). У Центрі надання соціальних послуг Солоницівської селищної ради працює Простір соціальної адаптації, в приміщенні якого у листопаді 2024 року розпочав роботу Ветеранський простір.
4.2. Підвищення обізнаності дітей та молоді з питань	4.2.1. Інформування молоді про важливість та можливості піклування про психічне здоров'я	Виконується За даними територіальних громад області, інформуванням про важливість та можливості піклування про ментальне здоров'я охоплено 4903 особи з числа молоді. Окрім того, 21736 осіб з числа молоді Харківської міської ради, поінформовані про важливість та

психічного здоров'я та профілактики психічних розладів, підтримки психічного здоров'я		можливості піклування про ментальне здоров'я. В КНП БМР ХО «БКБЛІЛ» з метою підвищення обізнаності дітей та молоді з питань психічного здоров'я та профілактики психічних розладів, підтримки психічного здоров'я, в закладі проведено 12 лекцій серед молоді про важливість та можливості піклування про психічне здоров'я. 143 особи з числа молоді поінформовано про важливість та можливості піклування про ментальне здоров'я КНП «Кегичівський ЦПМСД», КЗ «Центр соціальних служб» Кегичівської селищної ради. Лікар-психіатр КНП «Берестинська ЦРЛ» входить до складу медичної комісії при проведенні огляду юнаків. У 2024 році оглянуто 144 юнаки, які інформовані про необхідність піклування про психічне здоров'я. У комунальному закладі «Берестинський молодіжний центр» Берестинської міської ради проведено 4 круглі столи за участі медичних працівників. Медичними працівниками КНП «Берестинський ЦПМСД» проводиться просвітницька робота щодо важливості ментального здоров'я й поширення технік самодопомоги в межах всеукраїнської програми ментального здоров'я за ініціативи Олени Зеленської «Ти як?». Забезпечено розміщення відповідних інформаційних матеріалів на офіційному вебсайті закладу, соціальній мережі Фейсбук. Проведено 4 заходи, охоплено 38 осіб. Фахівцями КНП «ЦПМД» Зачепилівської селищної ради 56 осіб з числа молоді поінформовано про важливість та можливості піклування про ментальне здоров'я.
	4.2.2. Проведення інтерактивних неформальних просвітницьких заходів для молоді	Виконується Протягом року в 15 громадах області було проведено 274 місцеві заходи, присвячених підвищенню обізнаності молоді з питань турботи про власне психічне здоров'я, участь в яких взяли 2823 особи. На обласному рівні було проведено 10 заходів за темою збереження ментального здоров'я, участь в яких взяло 500 осіб з числа молоді. КНП БМР ХО «БКБЛІЛ» проведено 3 курси-тренінги в рамках інтерактивних неформальних просвітницьких заходів, 47 осіб залучені до заходів піклування про психічне здоров'я. КНП «Кегичівський ЦПМСД», КЗ «Центр соціальних служб» Кегичівської селищної ради, залучено 14 осіб. КНП «Берестинський центр первинної медико-санітарної допомоги» забезпечено розміщення відповідних інформаційних матеріалів на офіційному вебсайті закладу, соціальній мережі Фейсбук. Проведено 2 заходи, охоплено 42 особи. Медичний персонал закладів охорони здоров'я Харківської міської ради постійно проводить просвітницьку роботу з населенням з приводу профілактики психоемоційних проблем, способах їх вирішення та подолання. За 2024 рік проведено 1297 лікарняних бесід, 1356 бесід середнього медичного персоналу. На території Харківської міської ради проведено 1296 інтерактивних неформальних просвітницьких заходів для молоді в 94 закладах освіти. На заходах 14008 осіб з числа молоді підвищили обізнаність з питань турботи про власне психічне здоров'я. Інтерактивні неформальні просвітницькі заходи для молоді проводили: ГО «Ла Страда-Україна», БФ «Мирне небо», ГО «Дівчата», ГО «ФСД», Фонд FSD, БО «Ми браття-ми українці», ГО «Центр аналізу інформації «Лакмус»», ГО «П'ятихатки – БАМ», ГО

		«Міжнародний медичний корпус», БО «Благодійний фонд Деполю України», ГО «GoGlobal», ГО «Поруч», ГО «Польська гуманітарна акція РАН», ГО «Смарт медіа», Неформальна організація The HALO Trust та Швейцарський фонд із протимінної діяльності (FSD), Координаційний центр психологічної служби системи освіти міста Харкова, інспектори відділу зв'язків з громадськістю Управління патрульної поліції в Харківській області в рамках проекту «Шкільний офіцер поліції», представники ГУДСНС України в Харківській області, студенти закладів вищої освіти (ХГПА, ХНУВС), представники дитячого фонду ООН «ЮНІСЕФ», тощо. ОКЗ «Харківський організаційно-методичний центр туризму» проведено Інтерактивну презентацію про діяльність ОКЗ «Харківський організаційно-методичний центр» протягом 2020 – 2024 років для студентської молоді (онлайн 11.11.2024). КЗ «Харківський фаховий вищий коледж мистецтв» ХОР розміщено інформаційний буклет «Психічне здоров'я: що це таке і як про нього піклуватися» (онлайн 12.12.2024)
	4.2.3. Впровадження курсів за вибором із психічного здоров'я для початкової та середньої школи	Виконується На території області 25 закладів загальної середньої освіти області ввели курси за вибором із психічного здоров'я для початкової та середньої школи. Підвищили обізнаність з питань турботи про власне психічне здоров'я протягом року – 8482 учня. Окрім того, 5 закладів загальної середньої освіти Харківської міської ради ввели курси за вибором із психічного здоров'я для початкової та середньої школи, якими охоплено 1126 учнів. Курси за вибором впроваджувались за програмами: «Соціально-емоційне та етичне навчання: формування й розвиток м'яких навичок, стійкості, уваги та подолання травми», «Психологічні перлинки для кожної дитинки», «Уроки щастя».
	4.2.4. Проведення книжкових виставок: «Як порозумітися з собою» в рамках реалізації Всеукраїнської програми психічного здоров'я «Ти як?»; «Практичний психолог» до Всесвітнього дня охорони психічного здоров'я, інших	Виконується У територіальних громадах області організовані та проведені книжкові виставки на тему: «Як порозумітися з собою» в рамках реалізації Всеукраїнської програми психічного здоров'я «Ти як?»; «Практичний психолог» до Всесвітнього дня охорони психічного здоров'я та , інших. У бібліотеках Комунального закладу «Публічна бібліотека» Богодухівської міської ради проведено інформаційні години та організовано книжкові виставки «Мамо, я бачу війну», «Бути психічно здоровим– душевно залишитись молодим», «Життя- одне!», «Скарбниця ментального здоров'я», «Ментальне здоров'я дитини під час війни», «Ментальне здоров'я та як його зберегти», «Про здоров'я дбай, своє майбутнє зберігай», «Захист населення та психічна допомога в умовах збройного конфлікту». У Матвіївській сільській бібліотеці-філії створена нова послуга «Центр психологічної та психічної підтримки «Ми подолаємо все!», проведено майстер-клас «Майстерка ментального здоров'я» разом із командою фасилітаторів ГО «Платформа Єднання» та партнерстві з БО «Благодійний фонд «Посмішка ЮА». У Полково-Микитівській сільській бібліотеці-філії відбулася зустріч з психологами Чеської організації «Людина в біді». У Максимівській сільській бібліотеці-філії проведено цикл бесід та книжкових виставок із БЖД «Збережеш здоров'я - збережеш життя». Фахівці Богодухівської міської публічної бібліотеки взяли участь у 3-х тренінгах «Групова

		психологічна освіта та емоційна стабілізація» від психологів Міжнародної благодійної організації Action Contre la Faim (ACF), організували постійно діючу бібліозону «Простір психологічної допомоги для користувачів» та цикл різнопланових тематичних заходів «Ментальне здоров'я: бібліотека як простір психосоціальної підтримки»: бібліорелакс «Психологія: емоційна сфера особистості», оформили тематичну полицку «Психологія для всіх», проведено віртуально-тематичні перегляди літератури, оформлено виставки-рекомендації «Книга- психологічний помічник», підтримка користувачів з обмеженими можливостями «Книга йде до Вас!». Творчі працівники Богодухівської міської бібліотеки для дітей підготували і провели різноманітні заходи, а саме: лекція - інформація «Особливості розвитку дітей. Червоні прапорці розвитку дитини»; психологічний тренінг «Профілактика та подолання емоційного вигорання. Відновлення ресурсності», мережева виставка-огляд бібліографічних матеріалів «Захист населення та психологічна допомога в умовах збройного конфлікту», психологічний тренінг «Почати з себе- зберегти здоров'я». У 23 бібліотеках КЗ «Публічна бібліотека» експонувалася пересувна мережева виставка- огляд матеріалів «Захист населення та психологічна допомога в умовах збройного конфлікту». Також книжкові виставки за даною тематикою проведені в Донецькій селищній громаді - 14 книжкових виставок, у Біляївській сільській громаді – 7 виставок, у Дергачівській міській громаді – 3 виставки, у Зміївській міській громаді – 2 виставки.
	4.2.5. Організація проведення занять з арт-терапії та майстер-класів з живопису та декоративного мистецтва для різних вікових груп населення, в тому числі для внутрішньо переміщених осіб у місцях компактного проживання	Виконується КЗ «Харківська обласна бібліотека для дітей та юнацтва» ХОР проведені майстер-класи з арт-терапії в межах проекту «Виїзна арт-терапевтична майстерня» спільно з Міжнародною організацією з міграції (МОМ): майстер-клас «Лялька-мотанка – щаслива доля намотана» (04.09.2024); зимовий майстер-клас «Різдвяна кулька в техніці кімекомі» (20.12.2024), майстер-клас до Хелловіну для ВПО та жителів міста (Безпечний простір «Затишно спресе» БФ «Схід SOS», 29.10.2024); майстер-клас «Мандала - мистецтво краси та внутрішньої гармонії» для учасниць Розмовного клубу «Язиката Хвеська» (КЗ «ХОБДЮ», 27.11.2024); майстер-клас із виготовлення новорічних чобітків з фетру (Безпечний простір «Затишно спресе» БФ «Схід SOS», 05.12.2024), Літературний гід «Релакс-книга» (Бібліотечний пункт гуртожитку ВПО, 30.12.2024); Майстер-клас з малювання у техніці «краплеграфія» (31.10.2024); Майстер-клас з малювання новорічних іграшок (07.11.2024); Заняття з арт-терапії та танців (14.11.2024 та 28.11.2024); Заняття з арт-терапії (21.11.2024); Тренінг з мінної безпеки «Ризики, пов'язані з вибухонебезпечними предметами» для мам дітей з ментальною інвалідністю у партнерстві з ГО «Український професійний розвиток» (05.12.2024); Арт-терапія та story-time «Зимові дива» до Національного тижня дитячого читання (05.12.2024); Арт-терапія «Чарівна зима» (12.12.2024); Інтерактивна гра «Україна смакує» (26.12.2024); Творчі майстер-класи з виготовлення паперового янгола (20 та 21.12.2024); Творчий майстер-клас з виготовлення новорічних прикрас (27.12.2024). КЗ «Обласний організаційно-методичний центр культури і мистецтва» проведено: 11 занять Коцарські студії (майстеркласи з виготовлення коцу, елементу НКС включеного до Національного переліку України); 13 майстеркласів з образотворчого та декоративного мистецтва (майстерклас зі створення «Птаха щастя» для ВПО, які знаходяться під опікою Центру психологічної підтримки Міжнародної організації з міграції; майстерклас з малюнку пастеллю «Пейзаж Слобожанщини»,

		майстерклас з витинанки з елементами орігамі «Янгол-охоронець»; майстерклас з виготовлення оберегу до Дня Гідності та Свободи; майстерклас з валяння і казкотерапії; майстерклас з виготовлення художньої композиції «Лотос»; майстерклас Валентини Беляєвої «Зимовий будиночок з дерева у техніці дрейфвуд»; майстерклас Катерини Іваненкової з валяння і казкотерапія до Дня святого Миколая; майстерклас «Новорічний гриб з паперу і фетру»; майстерклас «Новорічна іграшка з пластиліну "Мухомори"»; майстерклас з виготовлення витинанки до різдвяних і новорічних свят; майстерклас «Ялинковий шар з будиночками»; 3 майстеркласи з коцарства, пісочної анімації «Лісова пісня», виготовлення оберегу «Боже око», виготовлення ляльки «Янгол Харківщини» в межах соціального мистецького проєкту «Обійми дитину»; майстерклас з традиційного слобожанського співу фольклорного гурту Муравський шлях». Протягом 2024 року в територіальних громадах області організовувалися та проводилися різні заняття з арт-терапії та майстер-класів з живопису та декоративного мистецтва для різних вікових груп населення. Так, Центром надання соціальних послуг Пісочинської селищної ради проведено 33 арт-терапевтичні групові заходи. У сільських клубах-філіях КЗ Богодухівської міської ради «Міський будинок культури» проведено заходи спільно з БО «Благодійний фонд «Посмішка ЮА», Міжнародним медичним корпусом та БФ «Право на захист». Проведено майстер-класи: виготовлення свічок з вошини, розпис екоторбинок, з виготовлення патріотичних прикрас, заняття з арт-терапії різдвяних прикрас: «Розпис горняток» та «Пташеня з ниток», розпис дерев'яних іграшок на ялинку; арома-зустріч- знайомство з ефірами, ефірними оліями, арома-маслами та їх властивостями; інтеграційний захід «Сила живого вогню. Традиції застосування воскових свічок в обрядах українців». На території Донецької селищної ради протягом року за допомогою Чеської гуманітарної організації «Людина в біді» проведено 3 заняття з арт – терапії, задіяно 45 осіб похилого віку, БО «Право на захист» проведено заняття з 20 особами похилого віку. У відділенні денного перебування КУ «Центр надання соціальних послуг» Біляївської ради постійно проводяться заняття з арт-терапії та майстер-класи з живопису та декоративного мистецтва для різних вікових груп населення, в т.ч. для дітей. Комунальним закладом «Центр соціальних служб» Наталинської сільської ради разом з Товариством Червоний Хрест проводились 4 заходи щодо арт – терапії та майстер-класів з ліплення піци та вареників 10. У Безлюдівській територіальній громаді проведено більше ніж 150 заходів, у тому числі для внутрішньо переміщених осіб. У Територіальному центрі Златопільської міської ради постійно проводяться заняття з арт-терапії, майстер-класи з живопису, декоративного мистецтва для різних вікових груп населення, в тому числі для внутрішньо переміщених осіб, оскільки відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Територіального центру рішенням міської ради визнане місцем компактного перебування внутрішньо переміщених осіб. На базі КЗ «Будинок дитячої та юнацької творчості» Дергачівської міської ради протягом кварталу проведено 8 занять і майстер-класів з живопису та декоративного мистецтва. Залучено 286 осіб.
--	--	--

		У молодіжному центрі Зміївської громади «Hub ideas» (засновник ГО «Розвиток разом» надаються послуги психоемоційної підтримки молоді, в тому числі занять з арт-терапії та майстер-класів з живопису та декоративного мистецтва. У громаді є клуб «Жіноче коло», в якому проводяться арт-заняття, психологічні тренінги. За підтримки ЮНІСЕФ в школах громади проводилися заняття з арт-терапії для дітей та батьків.
4.2.6. Проведення лекцій, вебінарів, воркшопів з психології, психічного здоров'я, тренінгів з психоемоційного розвантаження		Виконується КЗ «Харківська обласна бібліотека для дітей та юнацтва» ХОР проведені тренінги «Перша психологічна допомога – PFA» від Міжнародного медичного корпусу (19.09.2024), «Важливі навички в період стресу» (10.10.2024). Проведені заняття для дітей з ментальними порушеннями та їх батьків у партнерстві із БФ «Центр здоров'я і розвитку дитини», громадськими та волонтерськими організаціями: Триденний проорієнтаційний тренінг з молоддю з інтелектуальними порушеннями. (Організатори: Всеукраїнська громадська організація «Коаліція захисту прав осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень» та ГО «ООН Жінки в Україні» (UN Women Ukraine) (31.10.2024, 07,14.11.2024); Тренінг з питань економічної незалежності в межах проекту «Вдома Краще» для мам дітей з ментальною інвалідністю (проект реалізується завдяки Всеукраїнській громадській організації «Коаліція захисту прав осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень» за технічної підтримки UN Women Ukraine / ООН Жінки в Україні та фінансування Жіночого фонду миру і гуманітарної допомоги ООН (WRHF) (21, 28.11.2024, 12.12.2024). КЗ «Обласний організаційно-методичний центр культури і мистецтва» проведено: 2 концерти (концерт учнів викладача сольного співу Харківської міської школи мистецтв для підлітків та дорослих А.С. Косінова «З любов'ю до міста»; концерт Олени Кофанової (флейта) та Вікторії Птах (вокал, гітара) «Квіти на камінні»); 2 екскурсії виставкою Тетяни Кармазіної «Харків акварельний»; відкрита репетиція фольклорного гурту «Муравський шлях» «Щедрий вечір, добрий вечір, добрим людям на здоров'я»; колядування фольклорного гурту «Муравський шлях» в шпиталі для поранених військових. ОКЗ «Харківський організаційно-методичний центр туризму» проведено: екскурсійний захід «Віртуальна екскурсія «Легенди старого палацу»» для відвідувачів КЗК «Центральна бібліотека Централізованої бібліотечної системи Салтівського району м. Харкова», які належать до категорії соціально незахищених верств населення (24.10.2024). КЗ «Лозівський фаховий вищий коледж мистецтв» ХОР проведено лекцію «Основи психічного здоров'я» (онлайн). КЗ «Харківський фаховий вищий коледж мистецтв» ХОР (онлайн) брали участь у вебінарі «Депресія серед дітей: причини, наслідки та способи запобігання». Харківським обласним Центром соціальних служб проведено 9 тренінгів про важливість психічного здоров'я та психоемоційного розвантаження. Участь у тренінгах взяли - 136 осіб. У територіальних громадах області щодо психоемоційного розвантаження проведено 7372 заходи, участь в яких взяло 92877 осіб. Окрім того, на території Харківської міської ради проведено 4279 лекцій, вебінарів, воркшопів з психології, психічного здоров'я, тренінгів з психоемоційного розвантаження. Охоплено 49682 здобувача

		освіти та виховання .
4.2.7. Розробка аудіо гіда «Медитативна подорож галереєю» з елементами релаксації та медитації		Термін виконання заходу січень – лютий 2026 року
4.2.8. Розробка програми підготовки волонтерів «Амбасадори психічного здоров'я в мистецтві»		Термін виконання заходу 2 півріччя 2026 року
4.2.9. Реалізація психологічного просвітницького проєкту зі збереження ментального здоров'я «Азбука відносин. Моя сім'я від Я до МИ» Тематика заходів: «Психологічна підтримка дітей, підлітків та їх батьків під час воєнного стану в Україні та в інших кризових ситуаціях»		Виконується КЗ «Харківська обласна бібліотека для дітей та юнацтва» ХОР реалізується психологічний просвітницький проєкт зі збереження ментального здоров'я «Азбука відносин. Моя сім'я від Я до МИ» у співпраці з БФ «Заради життя» для підлітків та молоді, в межах якого були проведені тематичні зустрічі: «Шлях від закоханості до кохання» для учнів Харківського академічного художнього ліцею та ХЛ №36 (18 та 21 жовтня); «Дошлюбні стосунки: про що важливо пам'ятати» для учнів ХЛ №36 та ХСШ №11 (25 листопада); «Зародження нового життя. Відповідальне материнство та батьківство» для учнів Харківського академічного художнього ліцею, ХЛ №36, ХСШ №11 (17 грудня). У рамках психологічного просвітницького проєкту зі збереження ментального здоров'я «Азбука відносин. Моя сім'я від Я до Ми» за тематикою «Психологічна підтримка дітей підлітків та їх батьків під час воєнного стану в Україні та в інших кризових ситуаціях» проведено 210 заходів, участь в яких взяли 20557 дітей та молоді.
4.2.10. Проведення (виїзних) заходів психоемоційного розвантаження для підопічних територіальних центрів надання соціальних послуг		Виконується ОКЗ «Харківський організаційно-методичний центр туризму» проведено: експонування виставки «Дух свободи нас в нас родить» спільно з партнером проєкту «Стежками мандрівного філософа» ОКЗ «Національний літературно-меморіальний музей Г. С. Сковороди» (на базі ДП «Клінічний санаторій «Курорт Березівські мінеральні води» ПрАТ лікувально-оздоровчих закладів профспілок України «Укрпрофоздоровниця», 01-15.09.2024); тематична презентація про туристичні можливості Харківщини та мініекскурсія експозицією Туристсько-мистецького хабу «Доступний простір подорожей» для учнів з ментальними порушеннями приватної школи «Фенікс» та їх батьків, вчителів (05.09.2024); Захід туристичної спрямованості «Відпочиваймо та перемагаймо!» з метою психоемоційного розвантаження осіб, які постраждали від наслідків повномасштабної війни, у межах проєкту «На крок попереду», у партнерстві з «Фельдман Екопарк» (ДП «Клінічний санаторій «Курорт Березівські мінеральні води» ПрАТ лікувально-оздоровчих закладів профспілок України «Укрпрофоздоровниця», 06.09.2024); Екскурсійний виїзд до Валківської громади за назвою «Валки – гончарна столиця Слобожанщини» для представників ГО «Харківська обласна організація ветеранів України (об'єднана)» в межах проєкту

		«Відкрита долоня» (14.09.2024); презентація маршруту «Герої – рятувальники» та відкриття виставки дитячого малюнку «Дякуємо вам, Герої-рятувальники» за підсумками проведення I Харківського відкритого фестивалю-конкурсу дитячого малюнку «Дякуємо Вам, Герої-рятувальники!» (16.09.2024) та експонування виставки дитячого малюнку «Дякуємо вам, Герої-рятувальники» за підсумками проведення I Харківського відкритого фестивалю-конкурсу дитячого малюнку «Дякуємо Вам, Герої-рятувальники!» (16.09-31.10.2024) у партнерстві з Центром практики безпеки «ТехноПарк» і Міжрегіональним центром гуманітарного розмінування та швидкого реагування ДСНС України; меморіальні подорожі з Михайлом: Красіковим «Локації українського Харкова: Заїківка та Аравія» (16.09.2024), «Харків Зінаїди Серебрякової» (19.09.2024) (та інформаційна підтримка) ; тематичний екскурсійний захід у Туристсько-мистецькому хабі «Доступний простір подорожей» для учнів приватної школи «Фенікс» – дітей з ментальною інвалідністю (18.09.2024); урочистий захід «Туризм і мир» з нагоди Всесвітнього дня туризму та Дня туризму в Україні (11.10.2024); красєзнавча зустріч з Н.Дмитренко (29.10.2024) та красєзнавча онлайн-лекція із знавчинею народних традицій Л. Мельник (29.11.2024) в межах проєкту Михайла Красікова «Я пам'ятаю... Життя в традиції»; Екскурсійний захід «Віртуальна екскурсія «Легенди старого палацу»» для людей поважного віку та інших категорій соціально незахищених верств населення (24.12.2024); презентація нових туристичних видань в межах впровадження туристичної ініціативи «Книгомандри від «Харківщини туристичної» (17.12.2024); новорічна патріотична екскурсія «МетроСвіт: Харківський метрополітен, історія та сьогодення» для пільгових категорій населення у межах проєкту «Відкрита долоня» (25.12.2024); захід «Туристичний еко-сувенір. Новорічна іграшка» з метою психоемоційного розвантаження (27.12.2024); захід з психоемоційного розвантаження «На гостину до Фельдман Екопарку» для пільгових категорій населення у межах проєкту «Відкрита долоня» (27.12.2024) З метою підтримки психічного здоров'я отримувачів соціальних послуг протягом року Харківським обласним центром соціальних служб здійснено 27 виїзних заходів, в яких взяли участь 494 працівника територіальних центрів надання соціальних послуг. Відділенням соціальної адаптації ЦНСП Валківської міської ради проведено 3 виїзних заходи психоемоційного розвантаження для підопічних, взяло участь 27 осіб. Територіальний центр Первомайської міської ради постійно співпрацює з психологами міжнародних організацій (Міжнародний медичний корпус (International Medical Corps), Handicap International, БФ «Право на захист»).
--	--	--

В.о. директора Департаменту соціального захисту
населення Харківської обласної державної (військової) адміністрації

Ірина ГОРЮНОВА